Kooskõlastustabel

KOOSKÕLASTUSED

Esitaja/märkuse sisu	**Märkusega arvestamine/mittearvestamine** (teadmiseks võetud/selgitus/arvestatud/mittearvestatud + selgitus)
Kultuuriministeerium - kooskõlastatud märkustega	
1. Kohanemisprogramm Kultuuriministeeriumi jaoks on Digiriigi Akadeemia oluline lahendus kohanemisprogrammi e-koolituste pakkumiseks uussisserändajatele. Seetõttu peame oluliseks, et oleks sätestatud õiguslik alus andmevahetuseks kohanemisprogrammi korraldamiseks kasutatavate riiklike infosüsteemidega nii õppijate suunamiseks kui ka õppetegevuse läbimise andmete edastamiseks. Praktikas puudutab see Kultuuriministeeriumi kasutatavaid kohanemisprogrammi infosüsteeme, sealhulgas praegust Settle in Estonia lahendust (koolitusmooduli veebiliidese regulatsioon on praegu toodud elamislubade ja töölubade registri põhimääruses) ning alates 31.10.2029 kasutusele võetavat kohanemisprogrammi andmekogu, mille põhimääruse väljatöötamisega alustatakse eelduslikult 2027. aasta II kvartalis. Kultuuriministeeriumi hinnangul ei ole vaja täiendavalt muuta ega täiendada kooskõlastamiseks	**Arvestatud osaliselt** Nõustume, et Digiriigi Akadeemia kasutamine kohanemisprogrammi e-koolituste pakkumiseks eeldab asjakohast andmevahetust kohanemisprogrammi läbiviimiseks kasutatavate infosüsteemidega, sealhulgas õppijate suunamiseks koolitustele ning koolituste läbimise andmete edastamiseks. Eelnõu § 36^9 lõikes 9 sisalduv volitus võimaldab Digiriigi Akadeemia põhimääruses sätestada nii andmeandjad kui ka andmete edastamise ja väljastamise korra. Põhimääruse kavand on lisatud eelnõule, kuid tegemist on esialgse kavandiga. Rakendusakti täpsem väljatöötamine toimub edasises menetluses. Arvestasime märkusega osas, milles juhitakse tähelepanu vajadusele sätestada rakendusaktis andmeandjana ka elamislubade ja töölubade register. Vastavad täiendused on rakendusakti kavandisse sisse viidud. Samuti lisasime kohanemisprogrammi läbimist puudutavate andmete osas rakendusakti kavandisse andmeandjana välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise registri. Võtame teadmiseks märkuse, et vajalik võib olla ka elamislubade ja töölubade registri põhimääruse muutmine. Kui peate vajalikuks vastavad muudatused kajastada eelnõu lisas olevas rakendusakti kavandis, palume need koostöös Siseministeeriumiga ette valmistada ja edastada. Justiits- ja Digiministeerium ei saa Siseministeeriumi valitsemisala õigusakte muuta ega nende muudatusi kavandada, kuna tegemist on teise valdkonna ministri määrusega.

saadetud eelnõu ega ka Siseministeeriumi valitsemisala eriseadusi kohanemisprogrammi osas. Eelnõu kohaselt hakkab Digiriigi Akadeemia andmekogust andmete väljastamist ja andmeandjatega seonduvat reguleerima Digiriigi Akadeemia põhimäärus, volitus selleks tuleb eelnõu §-ga 1 lisatud § 16^2 lõike 7 punktidest 3 ja 5. Kultuuriministeeriumi hinnangul peaks andmeandjana **rakendusaktis olema sätestatud ka elamislubade ja töölubade register,** mis edastab Digiriigi Akadeemia andmekogule andmeid isikute kohta, kellel on õigus osaleda kohanemisprogrammis (kursusel osaleja ees- ja perekonnanimi, isikukood, e-posti aadress). Palume see lisada rakendusakti kavandi §-i 6. **Lisaks peab muutma ka elamislubade ja töölubade registri põhimäärust**, määratledes andmeandjana Digiriigi Akadeemia andmekogu, mis edastab andmeid e-koolituste läbimise kohta (kursuse unikaalne tunnus, kursuse nimetus, kursusele registreerumise aeg, kursuse läbimise aeg, kursuse läbimise staatus, kursuse veebiaadress). Oleme teadlikud, et need regulatsioonid saab paika panna rakendusaktide muutmise kaudu. Kultuuriministeeriumi soov on viidata andmevahetuse sätestamise vajadusele juba seaduseelnõu menetluse käigus.	
2. Spordivaldkonna teemad 2.1. Treenerite kutsekoolitused on tasulised. Veebis läbitav osa ei pea olema tasuline, kuid see on sageli üks tasuta moodul suuremast tasulisest programmist. Palume selgitada, kas tasuta kättesaadavuse (§ 16^2 lg	**Selgitus** Eelnõuga kavandatava HaS § 36^9 lõike 4 kohaselt on eraõigusliku juriidilise isiku e-koolituse või e-õppevara Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemise üheks tingimuseks, et see on õppijale tasuta kättesaadav. See tingimus ei välista olukorda, kus Digiriigi Akadeemias tasuta kättesaadav e-koolitus või e-õppevara on osa laiemast koolitusprogrammist, mille muud osad, näiteks

4) hindamisel on määrav see, et Digiriigi Akadeemias avaldatud e-moodul ise on õppijale tasuta ning see ei välista, et sama moodul on osa laiemast programmist, mille kontaktõppe- või hindamisosa toimub väljaspool platvormi, mis võib olla tasuline.	kontaktõpe, praktika, eksam või kutse taotlemisega seotud hindamine, toimuvad väljaspool Digiriigi Akadeemiat ja võivad olla tasulised. Õigusselguse huvides täiendasime seletuskirja vastava selgitusega. HaS § 36^9 lõike 4 kohaselt kohaldub tasuta kättesaadavuse nõue Digiriigi Akadeemias avaldatavale e-koolitusele või e-õppevarale, mitte tervikuna väljaspool Digiriigi Akadeemiat pakutavale koolitusprogrammile.
2.2. Eelnõu kohaselt on Digiriigi Akadeemia riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on edastada andmekogu kasutamise andmeid e-koolitusi või e-õppevara pakkuvale juriidilisele isikule (e-õppe pakkujale) või kontrolli teostavale asutusele, sealhulgas kohustusliku e-õppe läbimise kontrollimiseks (§ 16^2 lg 1 p 4). Palume täpsustada, kas andmete väljastamine koolituse läbimise kohta laieneb ka delegeeritud kutseandjale (nt Eesti Olümpiakomitee kutsekomisjon). Näiteks kohustuslik spordikaitstuse koolitus kutse taastaotlemisel tuleneb Eesti Olümpiakomitee kutse andmise korrast, mis on kehtestatud kutseseaduse alusel.	**Selgitus** Eelnõuga kavandatava HaS § 36^9 lõike 1 punkti 4 kohaselt võib Digiriigi Akadeemia andmekogu kasutamise andmeid edastada tööandjale, seaduse alusel kontrolli teostavale asutusele või muule pädevale isikule kohustusliku e-koolituse või e-õppevara läbimise kontrollimiseks vajalikus ulatuses. Eelnõu ei seo andmete väljastamise õigust üksnes asutustega või koolituse pakkujaga, vaid võimaldab andmete väljastamist ka teistele isikutele, kellel on seadusest tulenev pädevus või õigus kontrollida kohustusliku e-koolituse või e-õppevara läbimist. Seetõttu võib andmete väljastamine hõlmata ka kutseandjat või tema juures tegutsevat organit, kui tal on kutseseadusest või selle alusel kehtestatud korrast tulenev õigus või kohustus kontrollida vastava kohustusliku koolituse läbimist kutse andmise või taastõendamise menetluses. Konkreetne andmete väljastamise õigus ja ulatus sõltuvad siiski vastava kutse andmise õiguslikust regulatsioonist ning andmete väljastamise eesmärgist.
2.3. Iga kursuse eraldi kooskõlastamine valdkondliku ministeeriumiga (§ 16^2 lg 4) võib suurendada asutuste ning eraõiguslike juriidiliste isikute haldus- ja töökoormust. Teeme ettepaneku kaaluda paindlikumalt kooskõlastuse andmist, näiteks valdkondade või asutuse kaupa, mitte kursusepõhiselt.	**Mitte arvestatud** Eelnõuga kavandatava HaS § 36^9 lõike 4 eesmärk on tagada, et Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tehtav e-koolitus või e-õppevara vastaks seaduses sätestatud tingimustele. Kooskõlastamise esemeks on konkreetne e-koolitus või e-õppevara, sest nende sisu, eesmärk ja vastavus § 36^9 lõikes 4 sätestatud tingimustele võivad sama asutuse või valdkonna piires oluliselt erineda. Valdkonna- või asutusepõhine üldkooskõlastus ei võimaldaks piisava täpsusega hinnata, kas iga Digiriigi Akadeemias avaldatav e-koolitus või e-õppevara vastab seaduses sätestatud tingimustele. Samuti võib ühel ja samal asutusel olla nii õppesisu, mis vastab § 36^9 lõikes 4 sätestatud eeldustele, kui ka õppesisu, mis neile tingimustele ei vasta. Seetõttu ei pea põhjendatuks loobuda e-koolituse või e-õppevara põhisest kooskõlastamise põhimõttest. Halduskoormus on piiratud, kuna Digiriigi Akadeemias õppesisu avaldamine eraõiguslikele juriidilistele isikutele ei ole kohustuslik ning kooskõlastamise nõue kohaldub üksnes Digiriigi Akadeemias avaldatavale õppesisule.

	Selgitame, et eelnõu kooskõlastuse nõue ei eelda, et kooskõlastus peaks toimuma keeruka või pika menetlusena. Eelnõu ei näe ette vorminõudeid kooskõlastamise menetlusele ega piira võimalust korraldada kooskõlastamist halduspraktikas võimalikult tõhusalt. Praktikas on võimalik korraldada kooskõlastamine proportsionaalselt ja bürokraatiat vältides, sealhulgas kooskõlastada korraga mitmest moodulist koosnevaid terviklikke õppesisusid.
2.4. Hetkel saab Digiriigi Akadeemiasse sisse logida ainult riigi autentimisteenuse kaudu. Edastame siinjuures Eesti Antidopingu ja Spordieetika SA ettepaneku, mille kohaselt võiks olla võimalus välismaalastest sportlastel, treeneritel jt isikutel keskkonda siseneda ka kasutajanime ja parooliga. Vajadusel võib see lahendus olla võimaldatud ainult teatud kursuste puhul.	**Mitte arvestatud** Digiriigi Akadeemia on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, milles peetakse arvestust õppijate ja nende õppetegevuse üle ning mille kaudu võidakse töödelda ka kohustuslike e-koolituste või e-õppevarade läbimise andmeid. Seetõttu on oluline, et õppija isik oleks võimalik usaldusväärselt ja tõsikindlalt tuvastada. HaS § 36[9] kohaselt võimaldab Digiriigi Akadeemia muu hulgas pidada arvestust õppetegevuse üle ning edastada andmeid kohustusliku e-koolituse või e-õppevara läbimise kontrollimiseks. Eriti oluline on isiku üheselt tuvastamine olukordades, kus koolituse läbimine on kohustuslik ja selle täitmist kontrollib pädev asutus või kui koolituse läbimine on seotud kutse andmise, taastõendamise või muu menetlusega. Sellistel juhtudel peab olema tagatud, et koolituse läbis tegelikult isik, kelle kohta vastavad andmed väljastatakse või kelle suhtes õiguslikke tagajärgi arvestatakse. Seetõttu ei pea me põhjendatuks näha eelnõus ette võimalust kasutada autentimisviisina üksnes kasutajanime ja parooli. Digiriigi Akadeemias kasutatavad autentimislahendused peavad võimaldama õppija isiku piisava usaldusväärsusega tuvastamist. Selgitame, et Eesti e-teenuste kasutamiseks vajaliku autentimisvahendi puudumine ei välista siiski välismaalaste juurdepääsu Digiriigi Akadeemiale. Isikud, kellel on põhjendatud vajadus kasutada Eesti e-teenuseid, võivad taotleda e-residendi digitaalse isikutunnistuse ning kasutada selle kaudu ka riigi e-teenuseid, sealhulgas registreerida ennast Digiriigi Akadeemias pakutavatele e-koolitustele või e-õppevaradele.
Haridus- ja Teadusministeerium - mittekooskõlastus	
Haridus- ja Teadusministeerium toetab Digiriigi Akadeemia eesmärke ja avaliku sektori teenistujate oskuste süsteemset arendamist. Samas on oluline leida Digiriigi Akadeemiale kõige loogilisem koht õigussüsteemis. Selleks on vajalik jõuda ühisele	**Arvestatud** Eelnõu on pärast esimest kooskõlastusringi muudetud ning Digiriigi Akadeemia regulatsioon on Haridus- ja Teadusministeeriumi ettepanekul viidud täiskasvanute koolituse seadusest Eesti Vabariigi haridusseadusesse.

arusaamale, millist ülesannet Digiriigi Akadeemia peamiselt täidab: kas tegemist on eelkõige avaliku sektori koolitus- ja kompetentsijuhtimise lahendusega või riikliku haridussüsteemi osaga. Haridus- ja Teadusministeeriumi hinnangul ei ole veenvalt põhjendatud Digiriigi Akadeemia regulatsiooni paigutamine täiskasvanute koolituse seadusesse (TäKS). Kuigi seletuskirjas rõhutatakse elanikkonnale suunatud mõõdet, nähtub nii Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammist, probleemi kirjeldusest kui ka kavandatava regulatsiooni sisust, et regulatsiooni tegelik raskuskese on avaliku sektori koolituskorraldusel, kesksete koolituste loomisel, ametnike ja avaliku sektori töötajate pädevuste arendamisel ning sellega seotud õpiandmete töötlemisel ja jagamisel. Ka kesksete e-õppematerjalide mõiste on üles ehitatud avaliku sektori vajadustest lähtuvalt. TäKS on loodud täiskasvanute täienduskoolituse korralduse reguleerimiseks. Kavandatav regulatsioon seevastu loob õigusliku aluse avaliku sektori ülesele koolitusplatvormile ja selle andmekogule. Sisuliselt on tegemist avaliku sektori koolituskorralduse ning õpiandmete töötlemise regulatsiooniga, mitte täiskasvanuhariduse süsteemi arendamisega. Samuti jääb ebaselgeks elanikkonnale suunatud komponendi tegelik ulatus. Kuigi TäKSi valikut on põhjendatud väitega, et platvorm on suunatud kogu elanikkonnale, ei nähtu seletuskirjast, milline on või hakkab olema elanikkonnale ja erasektorile suunatud tegevuse osakaal võrreldes avaliku sektori koolitustega. Samal ajal luuakse kõigi õppijate jaoks väga ulatuslik	Muudetud eelnõus käsitatakse Digiriigi Akadeemiat riikliku digitaalse õppekeskkonna ja andmekoguna, mille kaudu tehakse e-koolitusi ja e-õppevara kättesaadavaks nii avaliku sektori töötajatele kui ka kogu elanikkonnale. Regulatsioon hõlmab kolme omavahel seotud osa: riikliku digitaalse õppekeskkonna toimimist, andmekogu pidamist ning kesksete e-koolituste ja e-õppevara määratlemist ja kättesaadavaks tegemist. Avaliku teenistuse seadusesse regulatsiooni paigutamist ei peetud sobivaks, kuna Digiriigi Akadeemia sihtrühm ja ülesanded ei piirdu avaliku teenistusega. Avaliku teenistuse seadus reguleerib avaliku teenistuse korraldust ja ametniku õiguslikku seisundit ning seda kohaldatakse eeskätt riigi ja kohaliku omavalitsuse ametiasutuste ametnikele ning seaduses sätestatud juhtudel nende töötajatele. Digiriigi Akadeemia kaudu pakutav e-õpe on seevastu suunatud ka teistele avaliku sektori töötajatele ja elanikkonnale laiemalt. Seega on ettepanekuga regulatsiooni asukoha muutmiseks arvestatud ning eelnõu esitatakse Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmise seaduse eelnõuna.

andmetöötluse alus, mis hõlmab õppetegevuse jälgimist, õpianalüütikat, personaliseeritud õpiteekondi ning tulevikus ka soovituslahendusi. Meie hinnangul oleks kõige loogilisem lahendus Digiriigi Akadeemia reguleerimine avaliku teenistuse seaduses. Seda toetab ka Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi sõnastus, mis räägib keskse õppeplatvormi kasutuselevõtust avalikus sektoris ning õpiandmete jagamise reguleerimisest. Kui elanikkonnale suunatud osa on pigem kõrvalfunktsioon ning peamine eesmärk on avaliku sektori koolituste koondamine, kohustuslike koolituste läbimise kontrollimine ja sellega seotud andmetöötlus, peegeldaks avaliku teenistuse seadus regulatsiooni tegelikku eesmärki kõige täpsemalt. Kui aga Digiriigi Akadeemiat käsitleda riikliku haridussüsteemi osana, võiks alternatiivina kaaluda infosüsteemi ja andmekogu õigusliku aluse loomist Eesti Vabariigi haridusseaduses. Sellisel juhul oleks tegemist haridussüsteemi ülese riikliku e-õppe platvormiga, mille sihtrühm ei oleks piiratud üksnes täiskasvanutega. See oleks normitehniliselt loogilisem kui TäKSi reguleerimisala laiendamine eesmärgil, mis väljub täienduskoolituse raamistikust. Digiriigi Akadeemia puutub kokku nii hariduse, avaliku teenistuse, digivalitsemise kui ka avaliku teabe kättesaadavuse küsimustega. Regulatsiooni asukoha valikul tuleks seetõttu lähtuda eelkõige teenuse põhieesmärgist. Meie hinnangul viitavad eelnõu eesmärgid ja probleemikirjeldus täna pigem avaliku sektori koolituskorralduse kui täiskasvanuhariduse	

regulatsioonile. Eeltoodud põhjustel Haridus- ja Teadusministeerium ei kooskõlasta eelnõud.	
1. **Mõistete eristamine ja TäKSi kohaldumine** Eelnõus kasutatakse mõisteid „e-koolitus“, „e-õppevara“, „mitteformaalõpe“ „täienduskoolitus“, kuid nende omavaheline seos ja õiguslik tähendus ei ole piisavalt selge. ja Täpsustamist vajab, mida eelnõus „e-koolituse“ all mõeldakse. E-koolituse mõiste peab vastama ka täienduskoolitusele kehtestatud nõuetele. Eelkõige peab e-koolitus põhinema õppekaval, milles on määratletud õpiväljundid, õppe sisu ja lõpetamise tingimused. Samuti tuleb selgelt eristada „e-koolitust“ ja „e-õppevara“. E-õppevara tuleks käsitada e koolituse või muu õppetegevuse läbiviimist toetava õppematerjalina. Palume eelnõus selgelt määratleda ja järjepidevalt kasutada mõisteid „e-koolitus“, „e õppevara“, „täienduskoolitus“ ja „mitteformaalõpe“ ning täpsustada seos TäKSiga.	**Arvestatud** Eelnõu ja seletuskirja täiendatakse, et eristada selgelt mõisteid „e-koolitus“, „e-õppevara" ning kasutada vastavaid mõisteid läbivalt ja järjepidevalt. Samuti täpsustatakse seletuskirjas täiendavalt e-koolituse, e-õppevara, täienduskoolituse ja mitteformaalõppe omavahelist seost. Digiriigi Akadeemia regulatsioonis käsitatakse e-koolitusena digitaalses õppekeskkonnas läbiviidavat täienduskoolitust, millele kohaldatakse täiskasvanute koolituse seadust. Seega kohalduvad e-koolitusele kõik täiskasvanute koolituse seadusest tulenevad nõuded. Täienduskoolitus on täiskasvanute koolituse seaduse kohaselt üks mitteformaalõppe vorme E-õppevara all mõistetakse Digiriigi Akadeemia regulatsioonis digitaalset õppematerjali või muud digitaalset õppesisu, mida kasutatakse mitteformaalõppe läbiviimiseks või muu õppe toetamiseks ning teadmiste, oskuste või pädevuste omandamiseks. E-õppevara ei ole täienduskoolitus ning sellele ei kohaldu ka täiskasvanute koolituse seadus. E-õppevara võib olla kasutatav nii mitteformaalõppes kui ka informaalses õppes.
Ebaselgeks jääb, millistel alustel saab e-koolitust või e-õppevara pidada „keskseks“. Mõiste „mitmel avaliku sektori asutusel või valitsemisalal“ ei võimalda üheselt hinnata, millal on vajadus piisavalt laiapõhjaline. Samuti ei ole selge, kes ja milliste kriteeriumide alusel keskse vajaduse tuvastab. Eelnõus tuleb need kriteeriumid ja vastutaja selgelt määratleda. Märgime veel, et eelnõu §-le 16^1 ei viidata eelnõuga lisanduvat osa kordagi ega kasutata ka mõistet „keskne e-koolitus ja e-õppevara“.	**Arvestatud osaliselt** Mõiste „mitmel avaliku sektori asutusel või valitsemisalal“ väljendab asutuste- või valitsemisaladeülest koolitusvajadust. Selle hindamisel tuleb lähtuda sellest, kas sama või olemuslikult sarnane koolitusvajadus esineb rohkem kui ühes asutuses või valitsemisalas. E-koolituse või e-õppevara välja töötanud või selle avaldamise eest vastutav asutus hindab, kas õppesisu vastab haridusseaduse §-s 36^8 sätestatud keskse e-koolituse või keskse e-õppevara tunnustele. Kui õppesisu vastab nendele tunnustele, on täidesaatva riigivõimu asutus kohustatud tegema selle Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks. Keskseks e-õppeks kvalifitseerumise üle eraldi haldusmenetlust ega otsusprotsessi ei looda. Seletuskirjas on keskse vajaduse sisustamiseks esitatud täiendavad näited. Lisaks on kesksete koolituste väljatöötamise toetamiseks koostatud avaliku sektori üleseid koolitusvajadusi koondav loetelu, mis aitab asutustel hinnata, milliste koolituste ja õppematerjalide puhul võib eeldada keskse vajaduse olemasolu. Loetelu on soovitusliku ja abistava iseloomuga.

	Nõustume märkusega osas, et avaldamiskohustus peab olema sõnaselgelt seotud haridusseaduse §-s 36[8] sätestatud kesksete e-kolituste ja e-õppevaradega. Eelnõu sõnastust on vastavalt täpsustatud.
2. E-koolituse pakkuja vastutus, autoriõigused ja TäKSi nõuete täitmine Eelnõu kohaselt võivad Digiriigi Akadeemias e-koolitusi ja e-õppevara pakkuda erinevad asutused ja juriidilised isikud. Seetõttu peab olema sätestatud, kellel lasub vastutus konkreetse e-koolituse sisu, kvaliteedi ja sellele kohalduvate nõuete täitmise eest, kui tegemist on TäKSi mõttes täienduskoolitusega. See vastutus tuleb eristada andmekogu pidaja tehnilisest ja andmekaitselisest vastutusest. Kui e-koolituse sisu loob ja avaldab näiteks avaliku sektori asutus, samal ajal kui Digiriigi Akadeemia tagab selle tehnilise ja organisatsioonilise raamistiku, peab olema üheselt arusaadav, kuidas jaotub vastutus platvormi ning e-koolituse pakkuja vahel.	**Arvestatud** Digiriigi Akadeemia andmekogu pidaja vastutab õppekeskkonna tehnilise toimimise, andmekogu pidamise, andmekaitsenõuete täitmise ning andmete töötlemise õiguspärasuse eest. E-koolituse või e-õppevara sisu eest vastutab seevastu õppesisu loonud või Digiriigi Akadeemias avaldanud asutus või muu isik. Kui Digiriigi Akadeemias avaldatakse e-koolitus, vastutab e-õppe pakkuja täienduskoolitusele kohalduvate nõuete täitmise eest. Digiriigi Akadeemia õppekeskkonna kasutamine ei too neid kohustusi üle andmekogu pidajale. Samuti vastutab e-õppe pakkuja selle eest, et tal oleksid vajalikud õigused e-koolituse või e-õppevara kasutamiseks ja avaldamiseks ning et avaldatav õppesisu ei rikuks autoriõigusi ega muid intellektuaalomandi õigusi. Digiriigi Akadeemia kaudu õppesisu kättesaadavaks tegemine ei mõjuta autoriõiguste kuuluvust ega loo andmekogu pidajale vastutust õppesisu õiguspärasuse eest. Selguse huvides täiendatakse seletuskirja, kirjeldades eraldi Digiriigi Akadeemia pidaja ning õppesisu pakkuja rolle ja vastutust ning selgitades, et õppesisu sisulise kvaliteedi, täienduskoolituse nõuete täitmise ja autoriõigustega seotud kohustuste eest vastutab e-õppe pakkuja, samas kui Digiriigi Akadeemia pidaja vastutab õppekeskkonna tehnilise toimimise ja andmekogu pidamise eest.
Samuti vajab reguleerimist e-koolituse loomisel tekkivate autoriõiguste kuuluvus. Kui e koolitus või e-õppevara luuakse lepingu alusel, peab olema selge, millised varalised õigused omandab riik või platvormi pidaja ning millises ulatuses võib õppesisu kasutada, muuta, taasesitada ja avalikkusele kättesaadavaks teha. See on oluline ka e-koolituse sisu ja kvaliteedi eest vastutuse selge jaotuse seisukohalt, kuna e-koolituse kasutamise, muutmise ja ajakohastamise võimalus peab olema kooskõlas vastava õiguste kuuluvusega.	**Selgitus** Eelnõuga ei looda erisusi vastutuse ja autoriõiguste vaates, seega kohalduvad õiguskorra üldised sätted. Selguse huvides täiendati ka seletuskirja selgitusega, et Digiriigi Akadeemia tegevusega seotud intellektuaalse omandi õiguste tekkimisele, kuuluvusele ja kasutamisele kohaldatakse kehtivat õigust.
Samuti vajab täpsustamist, kas asutus, kes viib Digiriigi Akadeemias läbi TäKSi mõttes	**Arvestatud**

täienduskoolitust, peab olema käsitatav täienduskoolitusasutusena ja täitma kõiki TäKSist tulenevaid nõudeid. Praegusest eelnõust seda üheselt järeldada ei ole võimalik. Palume täiendada eelnõud selliselt, et oleks üheselt selge regulatsiooni ulatus, osapoolte vastutus ning autoriõiguste kuuluvus.	Kui Digiriigi Akadeemias pakutakse e-õpet e-koolitusena, kohaldub pakutavale e-õppele täiskasvanute koolituse seadus. Sellisel juhul peab e-õppe pakkuja täitma täiskasvanute koolituse seadusest tulenevaid nõudeid. Digiriigi Akadeemia kasutamine täiendkoolituse pakkumiseks ei muuda seda vastutust ega too seda üle Digiriigi Akadeemiale ega JDM-ile kui andmekogu ja õppekeskkonna vastutavale töötlejale. Kui avaliku sektori asutus on õppesisu tellinud väliselt teenuseosutajalt, tuleb täienduskoolitusele kohalduvate nõuete täitmisega seotud vastutus määrata hankedokumentides või lepingus. Selguse huvides täiendatakse seletuskirja, kirjeldades eraldi Digiriigi Akadeemia kui tehnilise õppekeskkonna ja andmekogu rolli, e-õppe pakkuja vastutust täiskasvanute koolituse seaduse nõuete täitmisel ning autoriõiguste kuuluvuse põhimõtteid.
Märgime veel, et Digiriigi Akadeemia platvormil kasutatakse kursuse läbimise kohta ka mõistet „sertifikaat“, mida TäKS ei tunne. Seega tekib vastuolu TäKSis sätestatud täienduskoolituse läbimise tõendamise süsteemiga. TäKS eristab tunnistust ja tõendit ning näeb nende väljastamisele ette konkreetsed nõuded, samas ei ole „sertifikaat“ seaduses täienduskoolituse läbimist või osalemist tõendava dokumendina määratletud. Seetõttu tuleb selgelt sätestada, milline dokument väljastatakse Digiriigi Akadeemias juhul, kui e-koolitus on TäKSi mõttes täienduskoolitus, ning kuidas tagatakse selle vastavus TäKSist tulenevatele nõuetele. Palume Digiriigi Akadeemia platvormil kasutada terminit „sertifikaat“ TäKSi süsteemiga kooskõlas oleva terminiga või selgitada, et tegemist ei ole TäKSi tähenduses täienduskoolituse läbimist või osalemist tõendava dokumendiga.	**Arvestatud** Arvestame märkusega „sertifikaadi" mõiste kasutuse osas ning korrastame seletuskirjas kasutatava terminoloogia. Kinnitame, et juhul, kui Digiriigi Akadeemias pakutakse e-koolitust, millele kohaldub täiskasvanute koolituse seadus, toimub õppe läbimise tõendamine kooskõlas täiskasvanute koolituse seaduses sätestatud nõuetega. Digiriigi Akadeemia kui tehnilise õppekeskkonna kasutamine ei mõjuta täienduskoolituse läbimist tõendavate dokumentide õiguslikku staatust ega neile kohalduvaid nõudeid. Rakendusakti kavandis täpsustame, milliseid dokumente väljastatakse Digiriigi Akadeemias läbitud e-koolituse või e-õppevara läbimise ja osalemise kohta ning millised nõuded neile kohalduvad. Rakendusakti kavandi kohaselt väljastatakse täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses täienduskoolituse läbimise korral õppijale tunnistus või tõend vastavalt täienduskoolituse standardis sätestatud tingimustele.
3. Järelevalveasutus ja järelevalvemeetmed on määratlemata	**Arvestatud osaliselt** Erisusi järelevalve osas ei looda, seega kohalduvad kehtivad järelevalve sätted (vt AvTS 6.ptk). Digiriigi Akadeemia kui andmekogu pidamise üle teostatakse järelevalvet AvTS-is sätestatud

Eelnõust ja selle rakendusaktist ei ole võimalik üheselt aru saada, kes teostab Digiriigi Akadeemia üle järelevalvet. Rakendusakti § 17 piirdub viitega, et järelevalvet tehakse õigusaktides sätestatud korras, kuid ei nimeta pädevat asutust ega järelevalve ulatust. Eelnõus tuleb eristada vähemalt kolm järelevalveliiki: 1) TäKSi nõuete täitmise järelevalve täienduskoolituse üle; 2) andmekaitsealane järelevalve; 3) andmekogu pidamise ja infosüsteemi nõuete täitmise järelevalve. Arvestades, et Digiriigi Akadeemia puhul on tegemist andmekoguga, milles töödeldakse ulatuslikult õppija- ja õpiandmeid ning kavandatakse profileerimis- ja soovitusfunktsionaalsusi, vajab järelevalvekorraldus selget ja läbipaistvat regulatsiooni. Praegusest eelnõust ei selgu, kas järelevalvet teeb Andmekaitse Inspektsioon, Haridus- ja Teadusministeerium, Justiits- ja Digiministeerium või mõni muu asutus. Palume määrata eelnõus järelevalveasutus, järelevalve ulatus ning järelevalvemeetmed ja nende rakendamise alused.	korras. Isikuandmete töötlemisele kohaldub isikuandmete kaitse üldmäärusest, isikuandmete kaitse seadusest ning muudest andmekaitsealastest õigusaktidest tulenev järelevalvekord, mida teostab pädev andmekaitse järelevalveasutus. Kui Digiriigi Akadeemias pakutav õppetegevus vastab täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses täienduskoolitusele, kohaldub sellele ka täienduskoolituse valdkonnas kehtiv järelevalvekord. Eelnõus ei ole vajalik olemasolevaid järelevalvepädevusi ja -meetmeid dubleerida. Selline lahendus suurendaks regulatsiooni mahtu ning tekitaks põhjendamatu riski vastuoludeks juhul, kui vastavaid valdkondlikke õigusakte tulevikus muudetakse. Küll täiendasime seletuskirja selgitusega, millised olemasolevad järelevalvemehhanismid Digiriigi Akadeemia tegevusele kohalduvad.
4. Andmekaitse Inspektsiooni kaasamine ja kavandatava andmetöötluse õiguspärasus Eelnõuga kavandatakse ulatuslikku isikuandmete töötlemist, sealhulgas õppija pädevuse ja oskuste, töökoha, õppetegevuse, edenemise ja õpitulemuste andmete kogumist, säilitamist ja edastamist. Samuti nähakse ette kasutaja varasemate andmete põhjal personaalse õpiraja kujundamine ning andmete edastamist kolmandatele isikutele. Enne sellise andmetöötluse korraldamist peab olema hinnatud, kas kavandatud andmete kogumine, töötlemine,	**Arvestatud osaliselt** Eelnõuga ei looda Digiriigi Akadeemiale õigust töödelda andmeid määratlemata eesmärkidel ega piiramatus ulatuses. Andmete töötlemise eesmärgid, töödeldavate andmete kategooriad, andmete saajad ning andmete säilitamise alused sätestatakse HaS-is ja nende täpsem koosseis rakendusaktis. Vajalikud mõjuhinnangud on seletuskirjas olemas, sh põhiseaduspärasus. Täiendame seletuskirja veelgi põhjalikumalt kavandatava andmetöötluse eesmärkide ja ulatust osas. Samuti selgitame seletuskirjas personaalse õpiraja funktsionaalsuse olemust. Kavandatava lahenduse eesmärk on kuvada õppijale tema varasema õppetegevuse ja kasutajaeelistuste põhjal asjakohaseid õpisoovitusi. Eelnõuga ei looda alust automatiseeritud otsuste tegemiseks ega sellisteks profileerimistoiminguteks, millel oleks õppija suhtes õiguslik või muu samaväärselt oluline mõju.

säilitamine ja edastamine on sellises ulatuses ja sellistel eesmärkidel üldse õiguslikult lubatav. Praegusest eelnõust ega seletuskirjast ei nähtu piisavalt selgelt, millisel õiguslikul alusel kõiki kavandatud andmeid töödeldakse, miks on kõik kavandatud andmed eesmärkide saavutamiseks vajalikud ning kas sellises ulatuses andmete kogumine ja edastamine on proportsionaalne. Kuigi eelnõu § 16^2 lõike 11 kohta on seletuskirjas märgitud, et arvestatud on isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) nõudeid, puudub analüüs personaalse õpiraja funktsionaalsust profileerimise vaates. Andmekoosseisu kirjelduses on aga otsesõnu viidatud soovitusalgoritmidele, prognoosidele ja riskiskooridele. Palume seletuskirja täiendada ning selgitada, kas personaalne õpirada sisaldab profileerimist IKÜM artikli 4 punkti 4 tähenduses, milliseid andmeid soovituste genereerimiseks kasutatakse, kas kasutatakse prognoose või riskiskoore, kas kasutatakse tehisintellekti või üksnes eeldefineeritud reegleid, millised on andmesubjekti õigused profileerimise korral (IKÜM artiklid 13, 14, 15 ja 21) ning miks on "riskiskooride" loomine vajalik Digiriigi Akadeemia eesmärkide saavutamiseks. Eelnõu seletuskirjas on märgitud, et eelnõu esitatakse Andmekaitse Inspektsioonile arvamuse avaldamiseks. Eelnõu materjalidest ei nähtu, kas enne kooskõlastusringi on koostatud andmekaitsealane mõjuhinnang või saadud Andmekaitse Inspektsiooni sisuline seisukoht kavandatava andmetöötluse, sh profileerimise ja andmete väljastamise kohta. Arvestades kavandatava andmetöötluse ulatust ja tundlikkust, ei ole meie	Märgime ka, et eelnõu esitati ka Andmekaitse Inspektsioonile arvamuse avaldamiseks ning neil märkusi ei olnud.

hinnangul piisav piirduda Andmekaitse Inspektsiooni kaasamisega eelnõu menetluse hilises etapis. Palume enne eelnõu edasist menetlemist hinnata koos Andmekaitse Inspektsiooniga kavandatava andmekogu ja andmetöötluse õiguspärasust, vajalikkust ja proportsionaalsust ning kajastada tulemused eelnõu materjalides.	
5. Digiriigi Akadeemia seaduses nimetamise põhjendatus Eelnõuga kaasneb seaduse tasandil konkreetse platvormi nimetamine. Konkreetse platvormi nimetamine seaduses vähendab regulatsiooni paindlikkust ja võib tulevikus tekitada vajaduse seaduse muutmiseks üksnes tehniliste või organisatsiooniliste muudatuste tõttu. Avaliku sektori e-koolituste korraldamise ülesanne võib jääda samaks ka juhul, kui tulevikus kasutatakse selle täitmiseks teistsugust platvormi või infosüsteemi. Samuti ei selgu eelnõust ega seletuskirjast, miks on eelnõus kavandatud just Digiriigi Akadeemia käsitamine keskse e-koolituste ja e-õppevara platvormina. Samuti ei nähtu, milliseid eeliseid annab selline lahendus võrreldes avalikus sektoris juba kasutusel olevate keskkondadega. Ebaselgeks jääb ka, kas Digiriigi Akadeemia peaks olemasolevaid lahendusi asendama, neid täiendama või toimima nende kõrval ning milline on sellisel juhul erinevate infosüsteemide vaheline rollijaotus ja liidestused. Palume kaaluda Digiriigi Akadeemia nimetuse asendamist funktsioonipõhise regulatsiooniga või põhjendada seletuskirjas selle nimetuse kasutamise vältimatut vajadust.	**Arvestatud osaliselt** Digiriigi Akadeemia on oma sisult riigi infosüsteemi kuuluv konkreetne andmekogu koos digitaalse õppekeskkonnaga, mille eesmärk on võimaldada avaliku sektori asutuste poolt e-koolituste ja e-õppevarade, sh kesksete e-koolituste ja e-õppevade pakkumist ning õppetegevusega seotud andmete töötlemist. Seetõttu on põhjendatud, et seaduses reguleeritakse konkreetse andmekogu õiguslikku alust ning kasutatakse selle ametlikku nimetust. Eesti õiguskorras on tavapärane, et seaduses nimetatakse konkreetseid riiklikke andmekogusid ja infosüsteeme nende ametliku nimega. Selgitame, et Digiriigi Akadeemia nimetamine seaduses ei takista tehniliste lahenduste muutmist, arendamist ega asendamist. Eelnõu ei reguleeri kasutatavat tarkvara, tehnilist arhitektuuri ega konkreetseid tehnoloogilisi lahendusi, vaid Digiriigi Akadeemia kui avaliku ülesande täitmiseks loodud andmekogu ja teenuse õiguslikku alust. Kui tulevikus muutub platvormi tehniline lahendus, ei tähenda see automaatselt vajadust muuta seadust. Seaduse muutmise vajadus tekiks üksnes juhul, kui muutuks andmekogu identiteet, eesmärk või õiguslik mudel. Samuti ei pea me põhjendatuks funktsioonipõhist regulatsiooni. Kui seaduses viidataks üksnes „keskse digitaalse õppekeskkonna andmekogule“, jääks ebaselgeks, millisele infosüsteemile seaduses sätestatud õigused, kohustused ja andmetöötluse alused kohalduvad. Digiriigi Akadeemia ametliku nimetuse kasutamine suurendab õigusselgust ja aitab vältida tõlgendamisvaidlusi. Selgitame, et Digiriigi Akadeemia ei asenda olemasolevaid haridus- ega kutsevaldkonna infosüsteeme, vaid täidab neist erinevat eesmärki. Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS) peetakse arvestust formaalhariduse omandamise ja seda tõendavate dokumentide üle, kutseregistris peetakse arvestust kutsete üle ning JUHANis hallatakse täienduskoolitusega seotud andmeid. Digiriigi Akadeemia eesmärk on seevastu eelkõige avaliku sektori pakutava e-koolituste ja e-õppevara kättesaadavaks tegemine ning selle kaudu toimuva õppetegevuse üle arvestuse pidamine. Seetõttu

	ei ole Digiriigi Akadeemia käsitatav olemasolevaid andmekogusid dubleeriva lahendusena. Eelnõuga loome Digiriigi Akadeemiale õigusliku aluse, mis on eelduseks edaspidiseks andmevahetuseks olemasolevate infosüsteemidega. Digiriigi Akadeemial on selleks olemas tehniline võimekus. Näiteks on võimalik Digiriigi Akadeemias läbitud täienduskoolituste (e-koolituste) andmete edastamine teistesse süsteemidesse, kui selleks on loodud vastav õiguslik alus.
Kaitseministeerium - kooskõlastatud märkustega	
1. Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse TäKS-i 51. peatükiga, mille § 162 lõikes 3 sätestatakse: „Täidesaatva riigivõimu asutus, välja arvatud julgeolekuvaldkonnas, teeb andmekogus kättesaadavaks avalikule teenistusele mõeldud e-koolitused ja e-õppevarad.“ Eelnõu seletuskirjas on selgitatud, et kohustus ei laiene julgeolekuvaldkonnale, kus kehtivad eriregulatsioonid ning koolituste sisu võib sisaldada tundlikku või piiratud juurdepääsuga teavet, mistõttu ei ole nende koondamine üldkasutatavale platvormile asjakohane. Kaitseministeerium on seisukohal, et sätte kohaldamisala ei ole piisavalt selge. Mõiste „julgeolekuvaldkond“ ei ole õiguslikult üheselt piiritletud ning seda ei saa samastada mõistega „julgeolekuasutus“. Seetõttu ei ole eelnõust ega seletuskirjast üheselt arusaadav, millistele täidesaatva riigivõimu asutustele kavandatud erand kohaldub. Eelkõige jääb ebaselgeks, kas erand hõlmab üksnes Kaitsepolitseiametit ja Välisluureametit või laiemalt ka riigikaitse- ja sisejulgeoleku valdkonnas tegutsevaid asutusi, näiteks Kaitseministeeriumi, Kaitseväge, Siseministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveametit ning Päästeametit. Kuna erandi ulatus määrab otseselt normi adressaatide ringi ja neile	**Arvestatud osaliselt** Nõustume, et mõiste „julgeolekuvaldkond“ ei ole õigusaktides üheselt piiritletud ning võib tekitada ebaselgust erandi kohaldamisala suhtes. Seetõttu täpsustatakse eelnõu sõnastust. Samas selgitame, et eelnõu eesmärk ei ole vabastada kohustusest tervikuna kõiki julgeoleku-, sisejulgeoleku- või riigikaitsevaldkonna asutusi. Ka nendes valdkondades luuakse e-koolitusi ja e-õppevarasid, mis võivad olla asjakohased ning kasutatavad kogu avalikus sektoris, näiteks infoturbe, kriisivalmiduse, elanikkonnakaitse või muude üldpädevuste arendamise eesmärgil. Eelnõu üheks eesmärgiks on tagada avaliku sektori üleselt e-koolituste ja e-õppevarade kättesaadavus ning vältida koolituste dubleerimist. Digiriigi Akadeemias avalikule teenistusele mõeldud e-koolituste ja e-õppevarade kättesaadavaks tegemise kohustus on suunatud selliste koolituste jagamisele, mille kasutusvajadus esineb laiemalt avalikus sektoris. Seetõttu on muudetud eelnõus erand seotud e-koolituste ja e-õppevarade sisuga, mitte asutuse valitsemisala või tegevusvaldkonnaga. Julgeolekuülesandeid täitvate asutuste loodud piiratud juurdepääsuga e-koolitused või e-õppevarad ei kuulu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemise kohustuse alla. Erandi eesmärk on kaitsta julgeoleku-, riigikaitse- ja muud piiratud juurdepääsuga teavet ning vältida sellise teabe koondamist laiemale kasutajaskonnale mõeldud õppekeskkonda.

pandava kohustuse ulatuse, palume asendada sõna „julgeolekuvaldkonnas“ sõnadega „julgeoleku- ja riigikaitsevaldkonnas“.	
2. Kaitseministeeriumile jääb ebaselgeks kesksete koolituste korralduslik vastutus. Eelnõust ja rakendusak kavandist ei selgu piisavalt selgelt, kuidas jaguneva mitme asutuse koostöös loodud koolituste haldus- muutmisõigused, kes vastutab koolituse sisu ajakohasu eest ning kuidas toimub muudatuste tegemine kooskõlastamine. Samuti jääb ebaselgeks koolitus kvaliteedi tagamise protsess: kuigi rakendusakt sätesta mitmeid tehnilisi, vormilisi ja didaktilisi nõudeid, ei o kirjeldatud, kes ja kuidas hindab õppesisu kvaliteeti ajakohasust ega kes vastutab tuvastatud puudus kõrvaldamise eest. Palume seletuskirjas kirjelda kesksete e-koolituste haldamise, ajakohastamise kvaliteedi tagamise vastutuse jaotust.	**Arvestatud** Eelnõu § 36[9] lõike 7 kohaselt on Digiriigi Akadeemiat kasutavad juriidilised isikud andmekogu kaasvastutavad töötlejad. Rakendusakti kavandi § 5 lõike 2 kohaselt vastutab kaasvastutav asutus ja juriidiline isik vastutav oma e-koolituste ja e-õppevara sisu õigsuse, ajakohasuse ning kehtestatud nõuetele vastavuse eest. Täpsustasime seletuskirjas keskse e-õppe vastutuse põhimõtteid. Koolituse sisu õigsuse, ajakohasuse ja nõuetele vastavuse eest vastutab asjaomane kaasvastutav asutus. Mitme asutuse koostöös loodud koolituste puhul ei reguleeri eelnõu asutustevahelist tööjaotust. Vajaduse korral võivad asjaomased asutused omavahel kokku leppida koolituse sisulise vastutaja ning muudatuste kooskõlastamise korra. Rahandusministeerium koordineerib avaliku sektori asutuste ühiste koolitusvajaduste kaardistamist ja ajakohastamist. Keskseid koolitusi töötatakse välja eelkõige vastava valdkonna eest vastutava ministeeriumi või asutuse eestvedamisel. Samas võivad asutused omavahelisel kokkuleppel kokku leppida ka teistsuguses tööjaotuses ning keskse koolituse väljatöötamise võib enda kanda võtta muu asutus, kellel on selleks vajalik pädevus, ressurss ja võimekus.
3. Rakendusakti kavandi (lisa 1) § 3 lõige 2 näeb ette turvaklassi kirjelduse. Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 16. detsembri 2022. a määruse nr 101 „Eesti infoturbestandard“ lisa 1 „Nõuded infoturbe halduse süsteemile“ kohaselt lähtutakse E-ITS-is kaitsetarbe määramisel muu hulgas infoturbe põhikomponentidest – konfidentsiaalsusest, terviklusest ja käideldavusest (C-I-A) – ning kaitsetarvet väljendatakse kolmeastmelisel skaalal „normaalne“, „suur“ või „väga suur“. Rakendusakti kavandi § 3 lõikes 2 kasutatud turvaklassi käsitlus näib lähtuvat varasemast infosüsteemide kolmeastmelise	**Mitte arvestatud** Senine ISKE-l põhinenud loogika viidi üle Vabariigi Valitsuse 9. detsembri 2022.a. määruse nr 121 §-desse 7-10. Määruse § 11 seob omavahel infosüsteemile määratud turvaklassid ja E-ITS-i kohased kaitsetarbed. Lisaks E-ITS-i rakendamisele on lubatud kasutada ka ISO standarditel põhinevat infoturbe juhtimissüsteemi.

etalonturbe süsteemist (ISKE). Palume Justiits- ja Digiministeeriumil viia rakendusakti kavand terminoloogia ja kaitsetarbe määramise põhimõtete osas kooskõlla kehtiva Eesti infoturbestandardiga.	
Siseministeerium - kooskõlastatud märkustega	
Rahvastikuregistri andmekoosseis Eelnõu kohaselt kavandatakse Digiriigi Akadeemias rahvastikuregistrist pärinevate andmete kasutamist, kuid eelnõust ja rakendusakti kavandist ei selgu üheselt, milliseid andmeid ja millises ulatuses on plaanis rahvastikuregistrist pärida. Rahvastikuregistri seaduse tähenduses hõlmavad üldandmed muu hulgas ka aadressi, kodakondsuse ja emakeele, kuid eelnõu ja rakendusakti kavandi loetelu on sellest kitsam, sisaldades vaid ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumisel sünniaega, kontaktandmeid ja elukohariiki. Palume selgitada, kas selline kitsendamine on teadlik, ning vaadata andmekoosseis üle, et vältida hilisemat olukorda, kus vajaliku andme, näiteks aadressi, pärimiseks rahvastikuregistrist puudub õiguslik alus.	**Selgitus** Rakendusakti kavandi § 6 lõike 2 kohaselt edastab rahvastikuregistri vastutav töötleja Digiriigi Akadeemiasse isiku ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumisel sünniaja, isiku soo ning elukohariigi andmed. Rahvastikuregistrist päritavate andmete kitsam koosseis on teadlik valik, mis lähtub andmete minimaalsuse põhimõttest ja Digiriigi Akadeemia eesmärkidest. Isiku aadressi, kodakondsuse ega emakeele töötlemiseks ei ole Digiriigi Akadeemia praeguste eesmärkide ja ülesannete täitmisel tuvastatud konkreetset vajadust. Kui tulevikus tekib vajadus täiendavate rahvastikuregistri andmete kasutamiseks, hinnatakse nende vajalikkust eraldi ning vajaduse korral täpsustatakse õiguslikku alust.
Kontaktandmed Palume täpsustada, kas § 16² lõike 2 punktis 1 nimetatud ja rahvastikuregistrist päritavate kontaktandmete all peetakse silmas e-posti aadressi, telefoninumbrit või mõlemat. Samuti vajab täpsustamist, kas e-posti aadress päritakse rahvastikuregistrist ka siis, kui andmesubjekt on selle Digiriigi Akadeemiasse ise sisestanud, ning kuidas lahendatakse olukord, kus isiku enda sisestatud kontaktandmed erinevad rahvastikuregistri andmetest.	**Arvestatud** Nõustume, et isiku enda antud e-posti aadress ning rahvastikuregistrisse kantud e-posti aadress võivad erineda. Seetõttu muutsime rakendusakti kavandit selliselt, et rahvastikuregistrist kantavate andmete koosseisu ei kuulu kontaktandmed.

Rahvastikuregistris puuduvad isikud Palume selgitada, kuidas käsitletakse isikuid, keda rahvastikuregistris ei ole, näiteks D-viisaga isikuid või lühiajaliselt Eestis töötavaid isikuid. Eelnõus peaks olema ette nähtud võimalus, et selline isik saab oma andmed ise esitada.	**Mitte arvestatud** Digiriigi Akadeemia on riiklik andmekogu, milles töödeldakse isikuga seotud andmeid, sealhulgas tema õppetegevuse ja koolituste läbimise andmeid. Seetõttu on vajalik kasutaja turvaline autentimine ja isikusamasuse usaldusväärne kontroll. Eestis elamisõiguse või elamisloa alusel elav välismaalane saab Digiriigi Akadeemiat kasutada elamisloakaardiga. Ajutise viibimise alusel Eestis viibiv isik, kellel puudub riiklik autentimisvahend, ei saa Digiriigi Akadeemiat kasutada. Välisriigi kodanikul, kes Eestis ei ela, on põhjendatud vajaduse korral võimalik taotleda e-residentsust. Eelnõusse ei lisata eraldi võimalust esitada isikuandmeid ilma riikliku autentimisvahendita. Selline lahendus ei võimaldaks piisava usaldusväärsusega kontrollida isikusamasust ega tagada, et andmekogus kajastatud õppetegevus ja koolituste läbimise andmed on seotud õige isikuga.
Elukohariigi andmed Palume selgitada § 16² lõike 2 punktis 1 nimetatud elukohariigi andmete allikat, nende töötlemise eesmärki ja vajalikkust ning hinnata, kas elukohariigi andmete kogumine on kooskõlas eesmärgipärasuse ja minimaalsuse põhimõttega.	**Arvestatud** Elukohariigi andmed pärinevad rahvastikuregistrist ja neid andmeid muudest allikatest ei pärita. Elukohariigi andmeid töödeldakse õppijate sihtrühmade määramiseks, õppe ja õppevara arendamiseks ning Digiriigi Akadeemia kasutuse analüüsimiseks. Samuti kasutatakse andmeid kasutusstatistika koostamiseks ja koondaruannete esitamiseks rahastajatele või õppetegevuse korraldajatele. Elukohariigi andmed võimaldavad hinnata Digiriigi Akadeemia kasutajaskonna geograafilist jaotust ning kavandada õppesisu ja selle kättesaadavust kasutajate vajadustest lähtudes. Elukohariigi andmete eesmärki ja vajalikkust täpsustati ka seletuskirjas. Selgitame ka, et eelnõu koostamisel on hinnatud elukohariigi andmete töötlemise vajalikkust ja proportsionaalsust. Tegemist on eespool nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajaliku üldise andmega ning detailsemaid elukohaandmeid, näiteks aadressi, Digiriigi Akadeemia nende eesmärkide täitmiseks ei kogu. Seetõttu on elukohariigi töötlemine kooskõlas eesmärgipärasuse ja andmete minimaalsuse põhimõttega.
Valdkondlik kood, number või muu eristav tunnus Palume täpsustada § 16² lõike 2 punktis 4 nimetatud füüsilisele isikule omistatava „valdkondliku koodi, numbri või muu eristava tunnuse“ sisu, sealhulgas kes selle tunnuse omistab, millisel õiguslikul alusel seda tehakse ning millistes valdkondades või milliste isikute puhul tunnust kasutatakse.	**Arvestatud** Seletuskirja on täpsustatud § 16² lõike 2 punktis 4 nimetatud valdkondliku identifikaatori osas. Tegemist on valdkonnapõhise tunnusega, mis võimaldab seostada isiku konkreetse rolli, staatuse, kutse või registriga. Selliseks tunnuseks võib olla näiteks tervishoiutöötaja registrikood, teenistuslik identifikaator, personalinumber või muu konkreetse valdkonna korralduse alusel isikule omistatud tunnus. Tunnuse omistab asjaomase valdkonna eest vastutav asutus või muu pädev organisatsioon vastavalt selles valdkonnas kehtivale korraldusele. Tunnust kasutatakse

	Digiriigi Akadeemias juhul, kui see on vajalik õppija seostamiseks vastava valdkonna infosüsteemi, koolituse või pädevusnõudega ning õppetegevuse ja koolituse läbimise andmete õigesse valdkondlikku konteksti sidumiseks.
2. Isikuandmete töötlemise alused ja profileerimine Eelnõu kohaselt nähakse Digiriigi Akadeemias ette ulatuslik isikuandmete töötlemine, sealhulgas õppetegevuse andmete, õppimiskäitumise, kasutusmustrite, õppimiskiiruse, õpiteekondade, soovitusalgoritmide profiilide, prognooside ja riskiskooride töötlemine. Seletuskirjas on selgitatud, et pädevuse ja õpitulemuste andmete töötlemine võimaldab hinnata koolituste tulemuslikkust, toetada õppija arengut ja planeerida edasisi koolitusi, ning et samu andmeid kavatsetakse tulevikus kasutada ka personaliseeritud õpiraja soovituste koostamiseks. Kuna andmeid kogutakse algselt õppetegevuse läbiviimiseks, kuid kavatsetakse hiljem kasutada ka profiili koostamiseks ja õppesoovituste genereerimiseks, on tegemist erineva eesmärgiga andmetöötlusega, mis vajab eraldi õiguslikku analüüsi ning seaduses senisest täpsemat regulatsiooni. Kui süsteem hakkab õppija varasemate õpitulemuste, oskuste ja pädevuste põhjal tegema individuaalseid soovitusi, on tegemist vähemalt osalise profileerimisega IKÜM tähenduses, kuid seletuskiri ei selgita piisavalt selle eesmärki, õiguslikku alust, ulatust ega kaitsemeetmeid. Palume täpsustada personaliseeritud õpiraja ja soovitusalgoritmide õiguslikku alust, hinnata, kas tegemist on profileerimisega IKÜM tähenduses, ning selgitada, milliseid andmeid personaliseeritud soovituste koostamiseks täpselt kasutatakse. Samuti palume	**Arvestatud ja selgitatud** Eelnõu ja seletuskirja on täpsustatud ning töödeldavate isikuandmete koosseisu kitsendatud. Soovitusalgoritmide profiile, õppija kohta koostatavaid prognoose ega riskiskoore ei kavandata töödelda. Personaalse õpiraja eesmärk on kuvada õppijale ülevaade tema enda läbitud õppest ning soovitada talle edasiseks läbimiseks sobivaid e-koolitusi või e-õppevara (nn jätkukursusi tema valitud ja läbitud kursustele). Tegemist ei ole profileerimisega IKÜM mõistes. Personaalse õpiraja soovituste koostamisel kasutatakse Digiriigi Akadeemias läbitud õppetegevuse andmeid, õppija vabatahtlikult märgitud huvivaldkondi ning õppesisu teemasid. Õppijal on võimalik oma huve ja eelistusi muuta või kustutada ning personaliseeritud soovitustest loobuda. Soovitused on üksnes abistava iseloomuga ega mõjuta õppija õigusi, kohustusi, hindamist ega juurdepääsu õppesisule. Nende põhjal ei tehta õppija suhtes õigusliku või samaväärselt olulise mõjuga automatiseeritud otsuseid ning funktsiooni ei kasutata isiku töösoorituse, sobivuse, usaldusväärsuse ega muude isikuomaduste hindamiseks. Isikuandmete töötlemise õiguslik alus sätestatakse seaduse tasandil. Eelnõu kohaselt määratakse HaS-is kindlaks Digiriigi Akadeemias töödeldavate isikuandmete kategooriad ning täpsem andmekoosseis sätestatakse andmekogu põhimääruses. Seaduses sätestatud andmekategooriad on piiritletud eesmärgipärasuse ja andmete minimaalsuse põhimõttest lähtudes.

kirjeldada andmesubjekti õiguste kaitsemeetmeid, sealhulgas võimalust loobuda personaliseeritud soovituste eesmärgil andmete töötlemisest, mille korral isiku andmeid sel eesmärgil ei töödeldaks.	
Seletuskirjas on andmetöötluse eesmärke ja avalikku huvi käsitletud põhjalikult, kuid andmesubjektile kaasnevate mõjude analüüs on jäänud napiks. Eelnõuga nähakse ette ulatuslik isikuandmete töötlemine, kuid puudub sisuline analüüs, milliseid täiendavaid riske selline andmetöötlus andmesubjekti õigustele ja vabadustele kaasa toob, ning ei ole hinnatud ka andmete koondamise mõju olukorras, kus samasse keskkonda kogutakse andmeid erinevatelt avaliku sektori asutustelt, erinevate koolituste läbimise kohta, ja neid säilitatakse pika aja jooksul. Kuna Digiriigi Akadeemias koondatakse ühe isiku kohta erinevate asutuste koolituste andmed, sealhulgas kasutusmustrid ja tulevikus ka riskiskoorid, mis kogumis kujutab endast ulatuslikku isikuprofiili, palume täiendada mõjuanalüüsi hinnanguga andmesubjekti õigustele ja vabadustele IKÜM tähenduses ning hinnata ka andmekaitsealase mõjuhinnangu (DPIA) koostamise vajadust.	**Mitte arvestatud** Eelnõu ettevalmistamisel on põhjalikult hinnatud kavandatava isikuandmete töötlemise mõju andmesubjekti õigustele ja vabadustele, sealhulgas eelnõu põhiseaduspärasust ning andmetöötluse sobivust, vajalikkust ja mõõdukust. Seletuskirjas on käsitletud isikuandmete töötlemisega kaasnevat riivet eraelu puutumatusele ja isikuandmete kaitsele, võimalikke riske ning nende maandamiseks ette nähtud meetmeid. Puudub suur oht, mis kohustab eraldi andmekaitsealast mõjuhinnangut tegema (IKÜM art 35), kuigi vajalikud elemendid on eelnõus hinnatud. Selgitame ka, et märkuses kirjeldatud andmetöötluse ulatus ei vasta kavandatavale regulatsioonil. Soovitusalgoritmide profiile, õppija kohta koostatavaid prognoose ega riskiskoore ei kavandata töödelda.
Palume täiendavalt üle vaadata § 16² lg 2 p-s 3 kasutatud mõiste „hõiveandmed“. Rakendusakti kavandist nähtub, et sisuliselt soovitakse töödelda hõiveseisundeid, näiteks töötu, õppija, töötaja või pensionäri staatust, mitte hõiveandmeid laiemas tähenduses. Palume kaaluda seaduses töödeldava andmekategooria piiritletumat sõnastamist, mis vastaks tegelikult kavandatavale andmekoosseisule.	**Arvestatud** Eelnõu sõnastust on täpsustatud ning mõiste „hõiveandmed“ asemel kasutatakse „töökoha ja tööhõive andmed“, mis vastab täpsemalt tegelikult töödeldavale andmekoosseisule. Hõiveseisundi andmed kirjeldavad isiku seisundit, näiteks töötaja, töötu, õppija või pensionär. Selline sõnastus piiritleb seaduse tasandil selgemalt töödeldavate andmete kategooriat. Selgitame, et Digiriigi Akadeemias töödeldakse töökoha ja hõivega seotud andmeid laiemalt, sealhulgas hõive seisundi, tööandja, tegevusala (nt erasektor, avalik sektor) ja ametikoha andmeid. Seetõttu ei oleks üksnes hõiveseisundile viitav sõnastus piisav ega kajastaks töödeldavate andmete tegelikku ulatust.

Samuti palume põhiseaduspärasuse analüüsis siduda järeldus konkreetse PS § 26 teises lauses nimetatud riive lubatud alusega, milleks on tervis, kõlblus, avalik kord, teiste õigused ja vabadused või kuriteo tõkestamine, kuna praegu on see seos analüüsis lahti kirjutamata.	**Arvestatud** Täiendasime seletuskirja põhiseaduspärasuse analüüsi. Riive on seotud konkreetse PS § 26 teises lauses nimetatud riive lubatud alusega. Digiriigi Akadeemias isikuandmete töötlemisega kaasneva riive lubatud alus on teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitse. Teatud juhtudel võib eesmärk olla seotud ka tervise ja avaliku korra kaitsega, olenevalt e-õppe sisust ja eesmärgist.
3. Tööandja ja ametikohaandmed Eelnõuga kavandatava § 16² lg 2 p 3 kohaselt töödeldakse Digiriigi Akadeemias füüsilise isiku tööandja ja hõivega seotud andmeid, sealhulgas asutuse nime, registrikoodi, ametikohta, rolli ja esindusõigust. Seletuskirjas on selgitatud, et need andmed hõlmavad tööandja nime ja registrikoodi, asutuse töötajate koolituste ajalugu asutuses ning kohustuslike koolituste läbimise teavet, nii eriseadusega kohustuslikuks määratud koolituste kui ka koolituste puhul, mille läbimise on tööandja teinud oma töötajatele organisatsiooniliselt kohustuslikuks. Lisaks näeb eelnõuga kavandatav § 16² lg 1 p 3 ja p 4 ette, et neid andmeid kasutatakse õppetegevuse arvestuse pidamiseks ning et neid võib edastada koolituse pakkujale või kontrolli teostavale asutusele. Kuna Siseministeeriumi valitsemisala asutuste ametikohtade hulgas on ka selliseid, mille nimetus või seotus konkreetse isikuga võib olla tundlik teave, palume täpsustada, millistele isikutele või kasutajarollidele antakse juurdepääs tööandja, ametikoha ja koolitusajaloo andmetele ning millised on selle juurdepääsu piirangud. Samuti palume täpsustada, millises ulatuses tehakse tööandjale või asutusele nähtavaks töötaja koolitusajalugu — kas kuvatakse töötaja täielik koolitusajalugu Digiriigi	**Selgitus** Juurdepääs Digiriigi Akadeemias töödeldavatele isikuandmetele on piiratud vastavalt kasutaja ülesannetele, juurdepääsu eesmärgile ja õiguslikule alusele. Rakendusakti kavandi § 11 lõike 1 kohaselt kuvatakse e-koolituse või e-õppevara läbimist kontrollivale asutusele või juriidilisele isikule andmeid üksnes õigustatud alusel. Sama lõike punkt 5 piirab hõive- ja ametikohaandmete kuvamise ulatuse andmetega, mis on vajalikud kohustusliku e-koolituse või e-õppevara läbimise kontrollimiseks või kontrollitava sihtrühma kohta statistika koostamiseks. Tööandjale ei tehta kättesaadavaks töötaja täielikku koolitusajalugu Digiriigi Akadeemias. Rakendusakti kavandi § 11 lõike 1 punkt 6 näeb ette üksnes selle kuvamise, kas isik on kohustusliku koolituse või materjali läbinud ja millal. Lisaks võib § 11 lõike 2 kohaselt kuvada tõendi või e-koolituse või e-õppevara läbimise tulemuse ainult vältimatult vajalikul juhul ja õigustatud alusel. Seega ei tulene rakendusakti kavandist tööandjale üldist õigust tutvuda töötaja kogu Digiriigi Akadeemias kajastuva õppetegevuse ajalooga. Rakendusakti kavandi § 11 lõige 3 sätestab täiendava kontrollimehhanismi, mille kohaselt antakse andmetele juurdepääs pärast õigustatud aluse kontrollimist ning õigusliku aluse puudumisel keeldub Akadeemia vastutav töötleja andmete kuvamisest. Samuti piirab rakendusakti kavandi § 12 andmekogu vastutavate ja volitatud töötlejate juurdepääsu. Vastutavate töötlejate ametnikel ja töötajatel on juurdepääs üksnes nende teenistus- ja tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses ning volitatud töötleja töötajatel nende tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses. Selgitame ka, et kui eriseadusest tuleneb konkreetsete ametikoha-, töökoha- või muude isikuandmete töötlemise või avaldamise piirang, tuleb Digiriigi Akadeemias andmete töötlemisel ja neile juurdepääsu võimaldamisel sellest piirangust lähtuda. Seega ei anna Digiriigi Akadeemia

Akadeemias või üksnes teave konkreetse kohustusliku koolituse läbimise kohta.	regulatsioon iseseisvat alust teha kasutajale kättesaadavaks andmeid, millele juurdepääs on muu seaduse alusel piiratud.
4. Andmete säilitamine Eelnõuga kavandatava § 16² lg 6 kohaselt säilitatakse Digiriigi Akadeemias kõiki andmeid kümme aastat. Palume põhjendada, miks on selline ühetaoline säilitustähtaeg kõigi andmekategooriate puhul vajalik ja proportsionaalne, arvestades, et osa andmeid säilitatakse paralleelselt ka tööandja või muu pädeva asutuse infosüsteemides. Sellega seoses palume kaaluda, kas eesmärk oleks saavutatav lühema säilitustähtaja või andmete arhiveerimisega pärast andmete edastamist asjaomasele asutusele. Lisaks koolituse läbimist tõendavatele andmetele töödeldakse Digiriigi Akadeemias ka kasutusmustreid, eelistusi, tagasisidet, klikke, õppimiskiirust ja katkestamisi, ning tulevikus ka profiile, prognoose ja riskiskoore. Palume hinnata, kas kümneaastane säilitustähtaeg on põhjendatud ühetaoliselt kõigi nende andmeliikide puhul, või tuleks andmete eesmärgist lähtuvalt rakendada erinevaid säilitustähtaegu, arvestades minimaalsuse ja säilitamise piirangu põhimõtteid.	**Arvestatud** Eelnõus on andmete säilitustähtajad üle vaadatud ja diferentseeritud vastavalt andmete liigile, töötlemise eesmärgile ja säilitamise vajadusele. Kõiki Digiriigi Akadeemias töödeldavaid andmeid ei säilitata enam ühetaoliselt kümme aastat. Õppetegevuse, õppesisu, osalemise, edenemise ja õpitulemuste hindamise andmeid säilitatakse kümme aastat vastava õppetegevuse lõpetamisest või tunnistuse või tõendi väljastamisest. Kvalifikatsiooni-, pädevus- ja oskuste andmeid, töökoha ja tööhõive andmeid, valdkondlikke tunnuseid ning õppekeskkonna kasutamise ja seal tehtud toimingute andmeid säilitatakse kolm aastat pärast nende viimast ajakohastamist. Logiandmete säilitustähtaeg on kolm aastat logikirje tekkimisest. Pikem säilitustähtaeg on jäetud andmetele, mille puhul on vajalik säilitada võimalus tõendada õppetegevuses osalemist ja selle läbimist ning kontrollida väljastatud tunnistuste ja tõendite aluseks olevaid andmeid. Muude andmekategooriate puhul on ette nähtud lühem säilitustähtaeg. Säilitustähtaegade määramisel on lähtutud andmete töötlemise eesmärgist ning eesmärgipärasuse, andmete minimaalsuse ja säilitamise piiramise põhimõtetest.
5. Õppeplatvormi kasutus- ja logiandmed Eelnõuga kavandatava § 16² lg 2 p 7 kohaselt töödeldakse Digiriigi Akadeemias „õppeplatvormil isiku liikumise andmeid“. Seletuskirjas on selgitatud, et need andmed on vajalikud e-koolituse või e-õppevara kasutamisel tekkinud tehniliste probleemide tuvastamiseks ning et andmed on isikustatud kujul, kuna koolitused on kättesaadavad autenditud vaatest.	**Arvestatud** Eelnõus on täpsustatud õppekeskkonna kasutamisega seotud andmekategooriaid. Senise „õppeplatvormil isiku liikumise andmete“ asemel käsitatakse õppekeskkonna kasutamise ja seal tehtud toimingute andmeid. Seletuskirjas on täpsustatud vastavate andmete töötlemise eesmärke.

Palume kaaluda nimetatud andmekategooria ja selle töötlemise eesmärgi täpsemat sisustamist nii eelnõus kui ka seletuskirjas. Esiteks jääb ebaselgeks, mida täpselt tuleb mõista mõiste „isiku liikumise andmed“ all. Seletuskirja tabeli kohaselt hõlmab vastav andmekategooria muu hulgas autentimisandmeid ja -aegu, andmete muutmisi, andmete eksportimise andmeid, küpsiseid ning sessioonide kestust, 3 (8) mis viitab pigem kasutus- ja tehniliste logiandmete töötlemisele. Teiseks ei ole seletuskirjas piisavalt põhjendatud, miks on tehniliste probleemide tuvastamise eesmärgi saavutamiseks vajalik nende andmete töötlemine isikustatud kujul — asjaolu, et õppetegevus toimub autenditud keskkonnas, ei selgita veel, miks eeldab tehniliste probleemide tuvastamine tingimata konkreetse isikuga seostatavate andmete töötlemist. Kolmandaks näib seletuskirjas esitatud eesmärk olevat kitsam kui andmete tegelik kavandatav kasutus, kuna rakendusakti kavandist nähtub, et vastavad andmed võivad täita lisaks tehniliste tõrgete tuvastamisele ka turvalisuse, auditeerimise, kasutajatoe ning süsteemi haldamise eesmärke. Eeltoodust tulenevalt palume täpsustada, milliseid andmeid § 16² lg 2 p 7 alusel täpselt töödeldakse, millistel konkreetsetel eesmärkidel neid andmeid kasutatakse ja miks on vajalik nende andmete töötlemine isikut tuvastada võimaldaval kujul, ning hinnata, kas eesmärki oleks võimalik saavutada vähem riivavate meetmetega, näiteks pseudonümiseeritud või agregeeritud andmete kasutamise kaudu.	
6. Vastutavate ja volitatud töötlejate rollid	**Selgitus**

Eelnõu reguleerib Digiriigi Akadeemia vastutavat ja volitatud töötlejat avaliku teabe seaduse tähenduses, kuid ei võimalda üheselt mõista osapoolte rolle isikuandmete töötlemisel IKÜM tähenduses. Seletuskirjast ei nähtu, kas Justiits- ja Digiministeerium ning Digiriigi Akadeemiat kasutavad asutused on isikuandmete töötlemisel kaasvastutavad töötlejad, eraldiseisvad vastutavad töötlejad, või täidavad erinevaid rolle sõltuvalt konkreetsest töötlemistoimingust. Arvestades, et Digiriigi Akadeemias töödeldakse ulatuslikult isikuandmeid ning andmeid jagatakse erinevate asutuste vahel, palume täpsustada osapoolte rolle IKÜM tähenduses ning hinnata, kas seaduse tasandil on vaja selgemalt reguleerida isikuandmete töötlemise vastutusjaotus. Praegusel kujul jääb ebaselgeks, kes määrab töötlemise eesmärgid ja vahendid ning kes vastutab andmesubjekti õiguste tagamise eest. See ei tule välja ka rakendusakti kavandist. Eelnõu reguleerib üksnes andmekogu pidamise vastutust avaliku teabe seaduse tähenduses, kuid jätab sisuliselt analüüsimata IKÜM-i töötlusrollid, kuigi eelnõu keskne ese on isikuandmete töötlemine. Näiteks on rakendusakti kavandi kohaselt Registrite ja Infosüsteemide Keskusele kui andmekogu volitatud töötlejale antud õigus menetleda andmete ühekordse väljastamise taotlusi, kuigi isikuandmete töötlemise vaates on tegemist vastutava töötleja pädevusega. Kui isikuandmete vastutav töötleja on Digiriigi Akadeemiat kasutav asutus, tekib küsimus, kuidas on tema eest otsustatud, et selle ülesande täidab ja vastutust kannab volitatud töötleja. Palume	Rakendusakti kavandis on täpsustatud Digiriigi Akadeemia vastutavate ja volitatud töötlejate rolle ning ülesannete ja vastutuse jaotust. Rakendusakti kavandi § 4 kohaselt on andmekogu kaasvastutavad töötlejad JDM ning Digiriigi Akadeemiat kasutavad juriidilised isikud ning volitatud töötleja on Registrite ja Infosüsteemide Keskus. Rakendusakti kavandi § 5 täpsustab töötlejate ülesannete jaotust. JDM korraldab koostöös volitatud töötlejaga Akadeemia haldamist ja arendamist ning elektroonilist andmevahetust teiste andmekogudega, otsustab volitatud töötleja ja volituse ulatuse ning täidab muid vastutavale töötlejale omaseid ülesandeid. Digiriigi Akadeemiat kasutav kaasvastutav asutus või juriidiline isik määrab vajaduse korral oma e-koolituste ja e-õppevara sihtrühma, haldab neile juurdepääsuõigusi ning vastutab oma e-koolituste ja e-õppevara puhul isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest. Registrite ja Infosüsteemide Keskuse kui volitatud töötleja ülesanded on samuti täpsustatud. Tema ülesanne on muu hulgas tagada andmekogu pidamine ja haldamine, õigustatud isikute juurdepääs, kasutajatugi, andmete säilitamine ning tehniline toimimine. Andmete väljastamise otsustamine on täiendavalt piiratud rakendusakti kavandi §-des 11 ja 12: andmetele antakse juurdepääs pärast õigustatud aluse kontrollimist ning õigusliku aluse puudumisel andmeid ei kuvata. Samuti on vastutavate ja volitatud töötlejate töötajate juurdepääs piiratud nende teenistus- või tööülesannete täitmiseks vajaliku ulatusega. Juhime tähelepanu, et rakendusakt on kavand ja seda menetletakse eraldi.

regulatsiooni ja seletuskirja täpsustada selliselt, et oleks üheselt arusaadav, milliseid rolle peetakse silmas avaliku teabe seaduse ning milliseid IKÜM tähenduses, ning kas ja millises ulatuses kattuvad andmekogu vastutava ja volitatud töötleja ülesanded isikuandmete töötlemisel vastutava või volitatud töötleja rolliga IKÜM tähenduses.	
7. Infoturve ja andmetöötluse jälgitavus Palume kaaluda, kas andmesubjektile tuleks tagada võimalus tutvuda tema isikuandmetega tehtud päringute ja muude andmetöötlustoimingute jäljega, näiteks andmejälgija kaudu. Rakendusakti kavandis on sätestatud õigus tutvuda enda kohta töödeldavate andmetega, kuid selles ei reguleerita võimalust saada ülevaadet sellest, kes, millal ja millisel eesmärgil on andmesubjekti andmeid pärinud või kasutanud. Arvestades Akadeemias töödeldavate isikuandmete ulatust ning andmete väljastamise võimalust teistele asutustele ja juriidilistele isikutele, suurendaks selline lahendus andmetöötluse läbipaistvust ja kontrollitavust. Palume täiendavalt täpsustada rakendusakti kavandi sätteid, mis puudutavad volitatud töötleja ülesandeid ja infoturvet. Kavandi § 5 lg 3 p 4 kasutatud termin „turbealase info pidev analüüsimine“ jääb ebaselgeks. Sättes käsitletakse üksnes turvariskide väljaselgitamist ent kõrge turbeastmega infosüsteemi puhul peaks ülesandest üheselt nähtuma ka turvariskide hindamise, käsitlemise ja maandamise kohustus. Samuti palume täpsustada, mida hõlmab § 5 lg 3 p 11 kohane klassifikaatorite, spetsifikatsioonide, loendite ja standardite tehniline haldamine. Infoturbe vaatest	**Arvestatud osaliselt.** Digiriigi Akadeemia liidestamine andmejälgijaga kavandatakse kooskõlas avaliku teabe seaduse muudatustes ette nähtud kohaldamisala ja rakendustähtaegadega. Rakendusakti kavandit menetletakse eraldi ja seal väljatoodud turbetase on piisav. Digiriigi Akadeemia infoturbe korraldamisel tuleb tagada andmete konfidentsiaalsus, terviklus ja käideldavus ning andmetöötluse jälgitavus nagu ka teiste süsteemide puhul. Digiriigi Akadeemia infoturbenõuded tulenevad eelkõige küberturvalisuse seadusest ning isikuandmete puhul ka otse isikuandmete kaitse üldmäärusest (IKÜM). Neid ei ole vaja dubleerida akadeemia õigusaktidesse.

peab olema üheselt selge, milliseid muudatusi võib volitatud töötleja teha ning kuidas on piiratud muudatused, mis võivad mõjutada infosüsteemi toimimist või turvataset. Lisaks palume täpsustada, kuidas tagatakse § 5 lg 3 p 15 kohase teise volitatud töötleja kaasamisel Akadeemia infoturbenõuete järgimine, sealhulgas nõuetele vastav turbetase, infoturbeintsidentidest teavitamine ja tegevuse auditeeritavus. Palume hinnata, kas §-s 14 sätestatud logiandmete miinimumkoosseis on kõrge turbeastmega (H) infosüsteemi puhul piisav, et tagada turvasündmuste tuvastamiseks, uurimiseks ja auditeerimiseks vajalik jälgitavus. Praeguse sõnastuse kohaselt logitakse üksnes toimingu tegijat tuvastada võimaldavad andmed, toimingu aeg ja toimingu liik. Palume kaaluda logimisnõude täpsustamist järgmise sõnastusega: „Logikirjes peab sisalduma vähemalt teave, mis võimaldab tuvastada, kes, millal, mida, kus ja kust süsteemis tegi ning milline oli tegevuse tulemus.“.	
8. Julgeolekuvaldkonna erandi täpsustamine Eelnõuga kavandatava § 16² lg 3 kohaselt on täidesaatva riigivõimu asutus, välja arvatud julgeolekuvaldkonnas, kohustatud tegema Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks avalikule teenistusele mõeldud e-koolitused ja e-õppevarad. Sõnastuses kasutatud termin „julgeolekuvaldkond“ ei ole Eesti õiguses normitehniliselt sisustatud. Julgeolekuasutuste seaduse (JAS § 5) kohaselt on julgeolekuasutused üksnes Kaitsepolitseiamet ja Välisluureamet, kuid praeguse sõnastuse alusel ei ole üheselt selge, kas erand hõlmab üksnes JAS-s	**Julgeoleku valdkonna erandit on täiendatud.** Sõnastuse on ülevaadanud ja välja pakkunud ka Kaitseministeerium. Adressaatide ring on selge. Täidesaatva riigivõimu asutused on välja toodud VVSis (vt täpsemalt § 38 ja 39) ja vajalikud erandid on sättesse lisatud. Elanikkonnakaitse koolituse kohustus tuleb eriseadusest (KORKS § 92). E-õpe ja keskne koolitus on eelnõus defineeritud. Lisatud on ka esialgne kesksete koolituste kaardistus eelnõu seletuskirja.

nimetatud julgeolekuasutusi, või laiemalt ka politseid ja teisi korrakaitset teostavaid asutusi, näiteks Politsei- ja Piirivalveametit, või muid julgeoleku- või korrakaitseülesandeid täitvaid asutusi, või hoopis teatud liiki teavet või koolitussisu, näiteks riigisaladust sisaldavat õpet, mitte konkreetseid asutusi. Palume seetõttu täpsustada erandi adressaatide ringi või määratleda seletuskirjas üheselt, milliseid asutusi, tegevusi või teavet on soovitud mõistega „julgeolekuvaldkond“ hõlmata. Lisaks palume täpsustada sätte ülejäänud sõnastust ja loogikat. Fraas „teeb andmekogus kättesaadavaks avalikule teenistusele mõeldud e-koolitused“ on mitmeti mõistetav, kuna sellest jääb ebaselgeks, kas asutus teeb kättesaadavaks oma väljatöötatud koolitused, ehk laeb sisu üles, või valib olemasolevatest Digiriigi Akadeemia koolitustest, sealhulgas teiste asutuste koolitustest, need, mis tehakse kättesaadavaks tema enda teenistujatele, ehk annab juurdepääsu. Tähelepanu vajab ka see, et eelnõuga kavandatavas § -s 16¹ on juba defineeritud mõiste „keskne e-koolitus ja e-õppevara“, ent § 16² lg-s 3 seda terminit ei kasutata, vaid räägitakse laiemalt avalikule teenistusele mõeldud e-koolitustest ja e-õppevaradest. Sellest jääb ebaselgeks, kas § 16² lg-s 3 sätestatud kohustus laieneb kõigile asutuse avalikele teenistujatele mõeldud e koolitustele, või on mõeldud, et kohustus puudutab üksnes koolitusi, mis vastavad § 16¹ kohasele keskse e-koolituse määratlusele. Palume eeltoodut seetõttu selgitada. Eelnõuga kavandatavast	

§ 16² lg 3 fraasist „avalikule teenistusele mõeldud e-koolitused ja e õppevarad“ ei selgu üheselt, kas mõeldakse riigi ametiasutuste või kohaliku omavalitsuse 5 (8) ametiasutuste teenistujaid või mõlemaid. Avaliku teenistuse seaduse (ATS § 5, § 6) tähenduses hõlmab avalik teenistus nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse ametiasutuste ametnikke ja töötajaid, samas kui § 16² lg-s 3 sätestatud kohustus on seatud üksnes täidesaatva riigivõimu asutustele, mis Vabariigi Valitsuse seaduse tähenduses on valitsusasutused ja valitsusasutuste hallatavad riigiasutused. Palume selgitada, kas on teadlik valik, et koolituste kättesaadavaks tegemise kohustus lasub täidesaatva riigivõimu asutusel, samas kui koolituste sihtrühmana nimetatud avalik teenistus hõlmab ka kohaliku omavalitsuse ametiasutuste teenistujaid. Samuti jääb ebaselgeks, mida julgeolekuvaldkonna erand täpselt tähendab. Täpsemalt ei ole selge, kas erand puudutab üksnes julgeolekuvaldkonna asutuse enda väljatöötatud koolituste Digiriigi Akadeemiasse üleslaadimist, samas kui eeldatakse, et asutuse teenistujad läbivad jätkuvalt selle kaudu teiste asutuste koolitusi, näiteks Sisekaitseakadeemia elanikkonnakaitse koolitust. Eelnõu võimaldab samas käsitleda erandit ka laiemalt nii, et julgeolekuvaldkonna asutus Digiriigi Akadeemiat üldse ei kasuta ning sinna ei jõua ka vastava asutuse teenistujate andmed. Kui mõeldud on esimest varianti, vajab täpsustamist ka see, kuidas on arvestatud julgeolekuasutuste isikkoosseisu andmete tundlikkusega, kuna sel juhul võivad seal kajastuda näiteks teenistuja nimi, tööandja ja läbitud koolitused.	

Sel juhul on oluline selgelt välja tuua, kuidas selliste andmete töötlemine on korraldatud ja millised kaitsemeetmed on ette nähtud.	
9. Kesksete koolituste nimekirja õiguslik alus Seletuskirjas on märgitud, et asutustel tuleb Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teha kõik kesksete koolituste nimekirjas kajastuvad koolitused. Nimekirja koostavad seletuskirja kohaselt Justiits- ja Digiministeerium ja Rahandusministeerium koostöös teiste ministeeriumite ja nende valitsemisala asutustega, ning see tehakse avalikult kättesaadavaks, näiteks Rahandusministeeriumi veebilehel. Samas ei nähtu eelnõust, millise õigusliku aktiga nimekiri kehtestatakse ega millest tuleneb nimekirja siduvus asutustele. Eesti õiguskorras ei saa teisele asutusele siduvat kohustust panna üksnes personalipoliitika koordineerimise ülesande läbi või veebilehel avaldatud loetelu alusel. Kui kesksete koolituste nimekirja kandmisega kaasneb asutusele kohustus teha koolitus Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks, peab nimekirja kehtestamise alus, pädev organ ja õiguslik vorm tulenema seadusest või selle alusel antud õigusaktist. Palume regulatsiooni selles osas täpsustada.	**Arvestatud osaliselt** Seletuskirja on täpsustatud kesksete e-koolituste ja e-õppevara prioriteetsete koolitusteemade nimekirja õigusliku tähenduse osas. Nimekiri ei ole õigusaktiga kehtestatav siduv loetelu, vaid avaliku sektori ühiste koolitusvajaduste kaardistamise ning kesksete e-koolituste ja e-õppevara arendamise koordineerimise töövahend. Nimekirjal on üksnes koordineeriv ja suunav tähendus ning sellel puudub iseseisev õiguslik mõju. Keskse e-koolituse või e-õppevara staatus ja sellega seotud kättesaadavaks tegemise kohustus ei teki õppesisu nimekirja kandmisest, vaid õppesisu vastavusest seaduses sätestatud keskse e-koolituse või e-õppevara tunnustele. Seetõttu võib ka nimekirjas nimetamata õppesisu olla keskne, kui see vastab seaduses sätestatud tingimustele, ning nimekirja kandmine ei muuda iga vastava teemaga seotud õppesisu automaatselt keskseks.
10. Digiriigi Akadeemia kasutajaskond, koolituste avalik kättesaadavus ja koolituste üleslaadimise õigus Eelnõus kasutatakse Digiriigi Akadeemia sihtrühma kirjeldamiseks erinevaid mõisteid, nagu „laiem elanikkond“, „avalik sektor“ ja „avalik teenistus“, mistõttu ei ole alati üheselt arusaadav, kellele Digiriigi Akadeemia on mõeldud ja kas ligipääs on kõigile	**Selgitame** Digiriigi Akadeemia ei ole mõeldud üksnes avaliku teenistuse või avaliku sektori sisekoolituste keskkonnaks, vaid riigi keskseks täiskasvanutele suunatud e-õppe platvormiks. Selle sihtrühm võib olla nii laiem elanikkond kui ka avaliku sektori töötajad, sõltuvalt konkreetse e-koolituse või e-õppevara eesmärgist ja sisust. Seetõttu on eelnõus ette nähtud võimalus teha koolitusi kättesaadavaks kas avalikult või piiratud isikute ringile. Piiratud sihtrühmale kättesaadavaks tegemine ei tähenda avaliku teabe üldisest kättesaadavusest kõrvalehoidmist, vaid võimaldab

huvilistele või üksnes teatud isikute ringile. Samuti ei selgu praegusest sõnastusest üheselt, kes võivad koolitusi läbida, millised koolitused on avalikud ning millistel alustel saab koolitustele piirata ligipääsu üksnes kindlatele sihtrühmadele. Palume Digiriigi Akadeemia sihtrühma kirjeldust täpsustada. Kuna Digiriigi Akadeemias pakutavad e-koolitused ja e-õppevarad on eelduslikult loodud asutuste avalike ülesannete täitmise käigus, allub selline teave avaliku teabe seadusele. Seletuskirjas on selgitatud, et võimalus määrata sihtrühm aitab tagada e-õppevarade eesmärgipärast kasutamist, kuid ei ole selgitatud, kas selle all peetakse silmas, et koolitus kui avalik teave allub AvTS-i regulatsioonile, või on tegemist muu õigusliku alusega. Palume selgitada, millisel õiguslikul alusel saab avalike ülesannete täitmisel loodud koolituste puhul juurdepääsu piirata üksnes „kitsamale sihtrühmale“. Siseministeeriumi hinnangul on põhjendatud lähenemine, kus kohustuslike koolituste, näiteks elanikkonnakaitse koolituse, puhul on avalikul sektoril ja elutähtsa teenuse osutajatel (ETO) koolituse läbimine kohustuslik, kuid vabatahtlikult võiks koolituse läbimise võimalus olla igaühel. Eraldiseisev küsimus on, kellel on õigus Digiriigi Akadeemias koolitusi ja e-õppevarasid avaldada või kättesaadavaks teha. Eelnõuga kavandatav § 16² lg 3 kohustab või lubab seda täidesaatva riigivõimu asutustel, ning lg 4 võimaldab seda teatud tingimustel eraõiguslikel juriidilistel isikutel. Eelnõust ei nähtu üheselt, millisel õiguslikul alusel saavad Digiriigi Akadeemias koolitusi kättesaadavaks teha hallatavad riigiasutused.	korraldada õppesisu eesmärgipärast kasutamist olukorras, kus koolitus on mõeldud näiteks konkreetse asutuse või valitsemisala töötajatele, kohustusliku koolituse sihtrühmale või muule õigusaktist või avalikust ülesandest tulenevale kasutajagrupile. Andmete ja juurdepääsu korraldamisel lähtutakse avaliku teabe seadusest, isikuandmete kaitse reeglitest ning Digiriigi Akadeemia põhimääruses sätestatavatest tingimustest. Kohustuslike koolituste puhul on eesmärk võimaldada nende läbimise kontrolli üksnes nende isikute osas, kellele koolituse läbimise kohustus tuleneb seadusest, muust õigusaktist või tööandja õiguspärasest korraldusest. Samas võib selline koolitus olla sisult sobiv ja avalikes huvides ka laiemale kasutajaskonnale nagu on praegu ka elanikkonnakaitse koolituse puhul tehtud. Sellisel juhul saab koolituse teha vabatahtlikuks läbimiseks kättesaadavaks ka teistele huvilistele, kui see on kooskõlas koolituse eesmärgi, õiguste ja andmekaitsenõuetega. Koolituste ja e-õppevarade Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemise õiguse osas täpsustame regulatsiooni nii, et õiguslik alus oleks selge kõigi võimalike pakkujate puhul. Eelnõu kohaselt saavad õppesisu kättesaadavaks teha avaliku sektori asutused ning teatud tingimustel ka eraõiguslikud ja avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Täpsustame sõnastust selliselt, et see hõlmaks selgelt ka valitsusasutuste hallatavaid riigiasutusi, näiteks Sisekaitseakadeemiat, kui nad koostavad või pakuvad avaliku ülesande täitmisega seotud e-koolitusi või e-õppevara. Samuti täpsustame seletuskirjas, et sisu eest vastutab see asutus või juriidiline isik, kes koolituse loob, tellib või Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teeb, ning et platvormi keskne haldaja tagab eeskätt tehnilise keskkonna, kasutuskorra ja andmetöötluse korralduse.

Seletuskirjas on näitena toodud Sisekaitseakadeemia elanikkonnakaitse koolituse väljatöötajana, kuid eelnõu tekstist ei tulene selgelt, millise regulatsiooni alusel hallatav riigiasutus saab Digiriigi Akadeemias koolitusi avaldada. Palume regulatsiooni selles osas täiendada, et kõigi võimalike koolituste pakkujate õiguslik alus koolituse üleslaadimiseks oleks selge.	
11. Rakendusakti kavandiga seotud tähelepanekud Rakendusakti kavandi § 5 lõikes 3 ja §-s 18 on volitatud töötlejana nimetatud Riigi Infosüsteemide Keskus, kuigi eelnõu kohaselt on volitatud töötlejaks Registrite ja Infosüsteemide Keskus. Palume see ebakõla rakendusakti kavandis parandada. Samuti palume üle vaadata § 5 lõike 1 sõnastus, mille kohaselt Justiits- ja Digiministeerium vastutava töötlejana otsustab andmekogu volitatud töötleja. See ei ole kooskõlas eelnõu regulatsiooniga, kuna eelnõuga kavandatava § 16^2 lg 5 kohaselt on volitatud töötleja juba seadusega määratud, ehk Registrite ja Infosüsteemide Keskus, mistõttu ei saa Justiits- ja Digiministeerium seda uuesti otsustada. Lisaks jääb ebaselgeks, mida Justiits- ja Digiministeerium peaks volitatud töötleja ülesannete osas otsustama, kui rakendusakti kavandi § 5 lg 3 kohaselt on Vabariigi Valitsus need ülesanded määrusega juba kehtestanud. Palume kaaluda ka, kas rakendusakti kavandi §-s 16 sätestatud e-koolituste ja e-õppevarade nõuete kõrval tuleks reguleerida koolituste sisu perioodilise	**Võtame teadmiseks.** Rakendusaktide menetletakse peale seaduse muudatuse vastuvõtmist. Tegemist on hetkel esialgse kavandiga, mis võib muutuda.

ülevaatamise ja ajakohastamise nõuded, et vananenud sisuga koolitused ei jääks platvormile üles. Lisaks palume hinnata vajadust täiendada andmeandjate loetelu, arvestades võimalikke uusi andmeallikaid. Siseministeeriumile teadaolevalt kavatseb Kultuuriministeerium hakata Digiriigi Akadeemiat kasutama Eestisse elama asunud välismaalaste kohanemisprogrammi e koolituste pakkumiseks. Sellega seoses palume hinnata, kas on vaja täpsustada Digiriigi Akadeemia põhimäärust, tuues selles välja kõik hetkel teadaolevad andmeandjad. Samuti palume hinnata, kas ja mis osas tuleb andmevahetuse vaates ajakohastada elamislubade ja töölubade registri põhimäärust ning välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise registri põhimäärust, juhul kui Digiriigi Akadeemia kaudu edastataks nendesse andmekogudesse kohanemisprogrammi e-koolituste läbimise andmed. Seda teemat on otstarbekas täpsustada koostöös Kultuuriministeeriumiga.	
12. Rakendamise ja praktilise korraldusega seotud küsimused Palume üheselt selgitada, kas Digiriigi Akadeemia kasutamine on avaliku sektori asutustele tasuta, ning kas tulevikus nähakse ette kasutustasusid. Rakendusakti kavandi § 13 lg 2 näeb ette, et andmekogust väljastatakse andmeid tasuta, kuid sellest ei selgu, kas platvormi kasutamine tervikuna jääb tasuta teenuseks. Kui tasulisust plaanitakse, palume selgitada, kas kulu kannaks iga asutus eraldi või rahastataks teenust ministeeriumi valitsemisala- või riigiüleselt.	**Selgitus** Selgitame, et käesoleval hetkel hoitakse platvormi üleval keskselt ning selle kasutamine on avaliku sektori asutustele tasuta. Kuivõrd eesmärk on riigiüleselt loobuda dubleeritavatest platvormidest ning hoida sellega kokku valitsemisala kulusid, on hetkel planeeritud platvormi ülalpidamine ning üldiste arenduste rahastamine keskselt JDM eelarvest. Kui valitsemisaladel on spetsiifilisi arendussoove, mis ei ole rakendatavad keskselt kõikidele kursustele ja kasutajatele, siis on võimalik neid eraldi vahendite eest tellida valitsemisala eelarvest, kuid nende elluviimine oleks platvormi eest vastutava asutuse tagada.

Samuti palume selgitada, milline on koolituste kvaliteedi tagamise mudel ja millised on kvaliteedi hindamise põhimõtted, ning kuidas on kavandatud Digiriigi Akadeemia ja Sisekaitseakadeemia, kui siseturvalisuse valdkonna keskse koolitusasutuse, rollide ning vastutuse jaotus. Palume täpsustada ka, kuidas on kavandatud koolituste läbimise andmete liikumine asutuste personali- ja koolitussüsteemidesse. Muu hulgas on oluline, et läbitud koolituste andmed jõuaksid ka asutuse enda personalisüsteemi, kui tegemist on nende teenistujatele suunatud koolitustega. Lisaks palume hinnata Digiriigi Akadeemia seost avalikus sektoris kasutusel olevate või kavandatavate õpihaldussüsteemidega, sealhulgas Moodle'iga, et vältida dubleerivate lahenduste kujunemist.	

ARVAMUSED

Esitaja/märkuse sisu	Märkusega arvestamine/mittearvestamine
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital Aivar Joorik, aivar.joorik@kysk.ee Tagasiside edastatud e-kirja teel.	
KÜSK on küll oma õiguslikult vormilt eraõiguslik juriidiline isik ehk sihtasutus, kuid samal ajal riigi asutatud sihtasutus ja vaieldamatult osa avalikust sektorist. Näiteks Audiitortegevuse seaduse § 12 järgi on riigi valitseva mõju all olev sihtasutus avaliku sektori üksus ja Riigihangete seaduse § 5 lg 2 p 4 ütleb, et sihtasutus, mille üheks asutajaks on riik, on avaliku sektori hankija.	**Arvestatud** Eelnõus tehtud eristus ja mõistete erinev kasutus on teadlik valik. Digiriigi Akadeemia kui riikliku andmekogu ja digitaalse õppekeskkonna üheks eesmärgiks on suurendada e-õppe kättesaadavust, toetada juba loodud e-õppe taaskasutamist, kasutada ressursse tõhusamalt ning pakkuda avaliku sektori asutustele ühist õppekeskkonda e-õppe majutamiseks. Sellest lähtuvalt on keskse e-koolituse ja e-õppevara määratluse kujundamisel peetud silmas avaliku sektori koolitusvajadusi laiemalt. Näiteks olukorras, kus kohalikel omavalitsustel ja riigiasutustel esineb sarnane

Seetõttu tundub mulle, et eelnõus on praegu mõistete kasutamise osas ebajärjekindlus. Konkreetsemalt: § 16[1] räägib keskse e-koolituse ja e-õppevara puhul läbivalt avaliku sektori asutustest või valitsemisaladest ning § 16[2] lg 1 kohaselt on Digiriigi Akadeemia üheks eesmärgiks pakkuda mitteformaalõpet samuti avaliku sektori asutustele. Seevastu § 16[2] lg 3–4 eristab e-õppe pakkujad juba teise loogika järgi: lg 3 nimetab üksnes täidesaatva riigivõimu asutusi ning lg 4 kõiki eraõiguslikke juriidilisi isikuid. Selle tulemusena satub riigi asutatud sihtasutus nagu KÜSK lg 4 alusel sisuliselt tavalise äriühinguga samasse kategooriasse, kuigi KÜSK kuulub ise avalikku sektorisse. Saan aru, et KÜSK ei ole täidesaatva riigivõimu asutus (see on ilmselt see, mida oma kirjas silmas pidasid) ja seetõttu ei pruugi lg 3 talle praeguses sõnastuses tõepoolest kohalduda. Küsimus on pigem selles, kas eelnõu eesmärk ongi teadlikult käsitleda riigi asutatud sihtasutusi selles küsimuses samamoodi nagu muid eraõiguslikke juriidilisi isikuid või on siin lihtsalt ununenud avaliku sektori eraõiguslikud juriidilised isikud eraldi arvestamata. Leian, et § 16[2] võiks selgemalt eristada ühelt poolt avalikku sektorisse kuuluvaid eraõiguslikke juriidilisi isikuid (sh riigi asutatud sihtasutusi) ja teiselt poolt muid eraõiguslikke juriidilisi isikuid. KÜSKi seisukohast oleks selline eristus oluline ka praktiliselt, sest meie loodavad koolitused on seotud KÜSKi avalikes huvides täidetavate ülesannetega ning võivad olla suunatud nii laiemale sihtrühmale kui ka avaliku sektori töötajatele.	koolitusvajadus, on põhjendatud kasutada ja jagada samu e-õppe materjale, selle asemel et neid dubleerivalt välja töötada. Samas ei ole peetud põhjendatuks laiendada Digiriigi Akadeemias õppesisu kättesaadavaks tegemise kohustust täidesaatva riigivõimu asutustest kaugemale. Täidesaatva riigivõimu asutused tegutsevad Vabariigi Valitsuse juhtimise all ühtses valitsemiskorralduses ning nende puhul on põhjendatud ühiste koolitusvajaduste koordineerimine ja keskne väljatöötamine. Laiem avalik sektor on seevastu oluliselt mitmekesisem ning hõlmab erineva õigusliku staatuse, juhtimismudeli, rahastamiskorralduse ja tegevuseesmärkidega organisatsioone. Seetõttu ei oleks kõigile neile ühetaolise õppesisu jagamise kohustuse kehtestamine mõistlik ega proportsionaalne. Laiema avaliku sektori puhul lähtume eelkõige koostööst ning vabatahtlikust õppesisu jagamisest Digiriigi Akadeemias. Eraõiguslikele juriidilistele isikutele otsustati samuti võimaldada Digiriigi Akadeemia kasutamist, kuid õppekeskkonna avalikes huvides kasutamise tagamiseks seati sellele täiendavad tingimused. Eelnõu esialgne ülesehitus lähtus õigussubjektide formaalsest õiguslikust jaotusest. Eesti õiguskorras on asutused, avalik-õiguslikud juriidilised isikud ja eraõiguslikud juriidilised isikud erinevad õigussubjektid. Sihtasutus, sealhulgas riigi asutatud sihtasutus, on oma õiguslikult vormilt eraõiguslik juriidiline isik. Seetõttu käsitles eelnõu ka riigi asutatud sihtasutusi eraõiguslike juriidiliste isikute regulatsiooni kaudu. Samas peame põhjendatuks märkust, et selline lähenemine ei arvesta piisavalt riigi asutatud sihtasutuste eripäraga. Selliste organisatsioonide tegevus ja on sageli võrreldavad avaliku sektori asutuste omaga. Seetõttu nõustume, et nende suhtes ei ole põhjendatud kohaldada samas ulatuses neid lisatingimusi, mis on kavandatud eelkõige muudele eraõiguslikele juriidilistele isikutele. Sellest tulenevalt on eelnõud täiendatud nii, et riigi asutatud sihtasutused saavad Digiriigi Akadeemias õppesisu avaldada avaliku sektori asutustega võrreldavatel alustel ning neile ei kohaldu eraõiguslikele juriidilistele isikutele ette nähtud täiendav kooskõlastamise nõue.

Haridus- ja Noorteamet	
1. Eelnõust ei selgu piisavalt üheselt, mida soovitakse reguleerida, kas Digiriigi Akadeemiat eelkõige õppekeskkonnana või riikliku andmekoguna, milles töödeldakse ulatuslikult õppijate isikuandmeid.	**Arvestatud** Digiriigi Akadeemia olemust on eelnõus ja seletuskirjas täpsustatud. Eelnõu kohaselt on Digiriigi Akadeemia riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mis hõlmab ka digitaalset õppekeskkonda. Seletuskirjas on täiendavalt selgitatud, et Digiriigi Akadeemia regulatsioon koosneb kolmest omavahel seotud komponendist: andmekogust, digitaalsest õppekeskkonnast ning kesksetest e-koolitustest ja e-õppevaradest. Need komponendid moodustavad ühtse terviku ning regulatsiooni eesmärk on luua nende toimimiseks terviklik õiguslik raamistik. Samuti on seletuskirjas selgitatud, millised eelnõu sätted reguleerivad eelkõige andmekogu, millised digitaalset õppekeskkonda ning millised keskseid e-koolitusi ja e-õppevarasid.
Samuti vajab täpsustamist, kas ja miks on Digiriigi Akadeemia reguleerimine täiskasvanute koolituse seaduses kõige sobivam lahendus. Täiskasvanute koolituse seaduse senine reguleerimisala on keskendunud täienduskoolitustele ning nende kvaliteedinõuetele. Digiriigi Akadeemia kavandatav ulatus on sellest oluliselt laiem, hõlmates ka õppematerjale ja veebipõhist õpisisu, mis ei pruugi alati vastata täienduskoolitusele kehtestatud nõuetele. See võib hägustada seaduse eesmärki ja fookust.	**Arvestatud** Uuendatud eelnõu kohaselt reguleeritakse Digiriigi Akadeemiat Eesti Vabariigi haridusseaduses. Samuti on eelnõus ja seletuskirjas selgitatud e-koolituse ja e-õppevara mõisteid ning nende suhestumist täiskasvanute koolituse seadusega.
Lisaks vajavad korrastamist kasutatavad terminid. Näiteks kasutatakse eelnõus mõistet „e-koolitus“, kuigi haridusvaldkonnas on selle tähendus laiem ning seda kasutatakse sageli kõikide tehnoloogiliste vahenditega rikastatud õppevormide kohta. Kui peetakse silmas täielikult veebipõhist ja iseseisvalt läbitavat õpet, oleks asjakohane kasutada täpsemat mõistet „veebikursus“ või „veebikoolitus“. Terminoloogia vajab läbivalt ühtlustamist, et vältida tõlgendamisprobleeme.	**Arvestatud osaliselt** Terminoloogia on eelnõus ja seletuskirjas üle vaadatud ning täpsustatud. Eelnõusse on lisatud mõistete „e-koolitus“ ja „e-õppevara“ definitsioonid, et selgitada nende sisu Digiriigi Akadeemia regulatsiooni kontekstis ning eristada täienduskoolitust muust digitaalsest õppesisust. E-koolitusena käsitatakse Digiriigi Akadeemia regulatsiooni tähenduses digitaalses õppekeskkonnas toimuvat täienduskoolitust. E-õppevara all mõistetakse digitaalset õppematerjali või õppesisu, mida kasutatakse mitteformaalõppe läbiviimiseks või õppimise toetamiseks. Mõiste „e-koolitus“ säilitamist peame põhjendatuks, kuna see on praktikas laialdaselt kasutatav termin. Tõlgendamisprobleemide vältimiseks on selle sisu eelnõus sõnaselgelt määratletud.
Samuti ei ole piisavalt selge Digiriigi Akadeemia kasutamise ulatus asutuste jaoks ning selle	**Selgitus**

suhestumine olemasolevate õppekeskkondadega. Eelnõu võimaldab infosüsteemide vahelist liidestamist, kuid praktikas oleks oluline teada, kas asutused saavad jätkata Moodle'i, MS Learni, Teamsi või teiste lahenduste kasutamist ning millised õppimisandmed peavad sellisel juhul Digiriigi Akadeemiasse liikuma.	Eelnõu ei kohusta asutusi loobuma olemasolevate õppekeskkondade kasutamisest. Samas on Digiriigi Akadeemia regulatsiooni eesmärk luua avaliku sektori jaoks ühtne digitaalne õppekeskkond, kus avaliku sektori asutused saavad oma e-koolitusi ja e-õppevara kättesaadavaks teha. Selle eesmärk on kasutada ressursse tõhusamalt, soodustada avalikus sektoris loodud e-õppe taaskasutamist ning parandada kvaliteetse e-õppe kättesaadavust. Pikemas perspektiivis võib see vähendada vajadust paralleelsete õppekeskkondade arendamiseks ja ülalpidamiseks, kuid konkreetsed kohad, kus on võimalus koostööd teha, räägitakse alati läbi eraldi. Eelnõus on sätestatud Digiriigi Akadeemias töödeldavate andmete kategooriad. Konkreetne andmekoosseis, andmete edastamise kord ning infosüsteemide vahelise andmevahetuse tingimused täpsustatakse Digiriigi Akadeemia põhimääruses.
2. Eelnõus kavandatud andmekoosseis on ulatuslik ning hõlmab lisaks koolituste läbimisele õppimiskäitumise, pädevuste, oskuste, kasutusmustrite, õppimiskiiruse, katkestamiste, korduste, õpiteekondade, soovitusalgoritmide profiilide, prognooside ja riskiskooridega seotud andmeid. Kuigi määrus kirjeldab osaliselt, milliseid andmeid saab näha koolituse läbimist kontrolliv asutus, jääb ebaselgeks, millistel eesmärkidel on vaja koguda ja säilitada nii detailseid õppimis- ja käitumisandmeid ning kuidas neid tulevikus kasutada võidakse. Eelkõige vajaks iga andmekategooria puhul selgemat põhjendamist, milline konkreetne avalik ülesanne nõuab just selle andme töötlemist. Üldised põhjendused nagu „õppija areng", „koolitusvajaduse planeerimine" või „andmepõhine juhtimine" võivad nii ulatusliku riikliku andmekogu puhul jääda liiga avaraks. Täiendavat tähelepanu vajab asjaolu, et andmeid kavandatakse säilitada kuni kümme aastat. Vajalik oleks põhjendada nii andmete säilitamise tähtaegu kui ka tagatisi, mis välistavad nende kasutamise töötajate	**Arvestatud** Digiriigi Akadeemias töödeldakse üksnes selliseid andmeid, mis on vajalikud õppe korraldamiseks, õppes osalemise arvestamiseks, õpitulemuste tõendamiseks, kohustuslike koolituste läbimise kontrollimiseks ning õppekeskkonna toimimise tagamiseks. Seletuskirja on täiendatud, et selgitada täpsemalt andmete töötlemise eesmärke ning ulatust. Andmekoosseisu on seletuskirjas võrreldes varasema versiooniga täpsustatud ja kitsendatud. Samuti on eelnõus ja seletuskirjas täiendatud andmete säilitamise korda. Varasema üldise säilitustähtaja asemel on eelnõus iga andmekategooria jaoks ette nähtud eraldi säilitamistähtaeg, lähtudes andmete kasutamise eesmärgist ja vajadusest. Näiteks õppetegevuse ja õpitulemuste andmeid säilitatakse kümme aastat, et võimaldada tõendada õppe läbimist ning väljastatud tunnistusi või tõendeid, samas kui logiandmeid ja mitmeid muid andmeid säilitatakse oluliselt lühemat aega. Personaliseeritud õpiteekonna osas selgitame, et alates 2028. aastast jõustuv õppekeskkonna funktsionaalsus võimaldab õppijale kuvada ülevaadet tema läbitud õppest ning teha soovitusi edasiseks õppeks. Soovitused põhinevad õppija varasemalt läbitud õppel ning tema valitud huvivaldkondadel. Soovitused kuvatakse üksnes õppijale endale ning nende eesmärk on toetada õppimist, aidata leida asjakohaseid õppevõimalusi ja kujundada teadlikumalt oma õpiteed. Funktsionaalsuse täpsemad tehnilised lahendused töötatakse välja enne vastava sätte jõustumist. Nende väljatöötamisel järgitakse isikuandmete kaitse, andmete minimaalsuse, eesmärgipärasuse ja läbipaistvuse põhimõtteid.

hindamiseks või muudel eesmärkidel, milleks andmeid algselt kogutud ei ole. Andmekaitse kõrval on siin oluline ka töötajate usaldus süsteemi vastu. Alates 2028. aastast kavandatav personaliseeritud õpiteekond eeldab õppija andmete veelgi ulatuslikumat kasutamist. Soovitame täpsustada profileerimise põhimõtteid, kasutatavaid andmeid, süsteemi vabatahtlikkust, kasutaja võimalust profileerimisest loobuda ning seda, kellele loodud profiilid, soovitused või hinnangud nähtavad on.	
3. Digiriigi Akadeemia eesmärk on muu hulgas tõsta ja ühtlustada koolituste kvaliteeti. Samas vajab selgemat määratlemist vastutus koolituste sisulise kvaliteedi, ajakohasuse, regulaarse uuendamise ning vajadusel platvormilt eemaldamise eest. See on eriti oluline kohustuslike koolituste puhul. Eelnõus seatud kvaliteedinõuded, nagu probleemikesksus, päriseluliste näidete kasutamine, mõõdetavad õpiväljundid, iseseisev läbitavus ja ligipääsetavus, on sisuliselt põhjendatud. Praktikas puudub aga paljudes avaliku sektori asutustes õpidisaini ja e-õppe arendamise kompetents. Sellest tulenevalt võib tekkida olukord, kus iga asutus peab hakkama sama kompetentsi eraldi arendama või sisse ostma ning koolituste kvaliteet hakkab asutuste lõikes oluliselt varieeruma. Seetõttu võiks kaaluda Digiriigi Akadeemia juurde keskse tugimudeli loomist, mis hõlmaks kvaliteediraamistikku, ühiseid malle, õpidisaini nõustamist, eksperttuge ning taaskasutatavaid e-kursuste komponente. Riigi vaatest oleks selline	**Arvestatud osaliselt** Eelnõus ja seletuskirjas on täpsustatud vastutuse jaotus Digiriigi Akadeemias avaldatavate e-koolituste ja e-õppevarade osas. E-koolituse või e-õppevara koostamise, sisulise kvaliteedi, ajakohasuse ning vajaduse korral selle uuendamise või eemaldamise eest vastutab vastava sisu avaldanud asutus. Digiriigi Akadeemia pidaja ülesanne on tagada platvormi toimimine ning kontrollida eelnõus ja rakendusaktides sätestatud vormiliste ja kvaliteedinõuete järgimist. Mõistame ettepanekut luua Digiriigi Akadeemia juurde keskne tugimudel. Sellise toe pakkumise võimalusi kaalutakse Digiriigi Akadeemia edasise arendamise ja juhtimismudeli kujundamise käigus. Nende tegevuste rakendamine sõltub muu hulgas rahaliste vahendite olemasolust ja Digiriigi Akadeemia edasistest arengusuundadest

lahendus tõenäoliselt kuluefektiivsem kui sama kompetentsi arendamine igas asutuses eraldi.	
4. WCAG 2.2 nõuete rakendamine on oluline samm ligipääsetavuse suurendamisel, kuid tähendab asutustele ka arvestatavat lisatööd, eriti olemasolevate õppematerjalide kohandamisel. Eelnõus ei ole piisavalt kirjeldatud üleminekut olemasolevate materjalide puhul ega seda, millist keskset tuge asutustele pakutakse. Soovitame kaaluda üleminekuperioodi, keskset nõustamist ning praktilisi juhiseid, mis aitaksid asutustel nõudeid tõhusalt rakendada.	**Arvestatud osaliselt** Mõistame, et WCAG 2.2 nõuete rakendamine võib olemasolevate õppematerjalide puhul kaasa tuua vajaduse materjale kohandada. Seletuskirja on täiendatud selgitusega, et olemasolevate õppematerjalide nõuetega kooskõlla viimiseks antakse mõistlik üleminekuaeg. Õppematerjalide ligipääsetavusnõuetele vastavuse tagamise eest vastutab õppematerjali avaldav asutus või e-õppe pakkuja. Üleminekuperioodi ei sätestata seaduses konkreetse tähtajana, kuna olemasolevate õppematerjalide kohandamise vajadus võivad asutuste lõikes oluliselt erineda. Paindlik lähenemine võimaldab võtta arvesse iga asutuse tegelikke võimalusi ning tagada nõuete rakendamise mõistliku aja jooksul. Mõistame samuti, et asutused võivad vajada keskset tuge ligipääsetavuse nõuete rakendamisel. Digiriigi Akadeemia edasise arendamise käigus kaalutakse juhendmaterjalide, nõustamise ja muude tugimeetmete pakkumise võimalusi. Nende rakendamine sõltub muu hulgas olemasolevatest ressurssidest ja rahastusest.
5. Keskse platvormi üheks oluliseks väärtuseks võiks olla õppesisu suurem jagamine ja taaskasutamine avalikus sektoris. Mitmed teemad, nagu andmekaitse, küberturvalisus, ligipääsetavus või teenindus, on asutuste ülesed ning nende puhul võiks vältida paralleelselt väga sarnase sisuga koolituste loomist. Seetõttu võiks täpsemalt kirjeldada, kuidas Digiriigi Akadeemia toetab kvaliteetse õppesisu taaskasutamist ning vähendab dubleerimist avalikus sektoris. Samuti vajab täpsustamist eraõiguslike koolituspakkujate roll platvormil. Soovitame määrata läbipaistvad kriteeriumid õppesisu lisamiseks ning tagada koolituspakkujate võrdne kohtlemine. Lisaks oleks oluline hinnata keskse tasuta riikliku e-õppeplatvormi mõju täienduskoolitusturule ning leida tasakaal riigi pakutavate õpiteenuste ja erasektori koolitusettevõtete tegevuse vahel.	**Arvestatud osaliselt** Digiriigi Akadeemia üks peamisi eesmärke on soodustada õppesisu laiemat jagamist ja taaskasutamist avalikus sektoris ning vähendada samasisuliste e-koolituste ja e-õppevarade dubleerivat arendamist. Seletuskirjas on selgitatud, et kesksete e-koolituste ja e-õppevara regulatsiooni eesmärk on võimaldada ühise vajadusega õppesisu arendada, hallata ja kasutada asutusteüleselt, kasutada avalikke ressursse tõhusamalt ning parandada kvaliteetse e-õppe kättesaadavust kogu avalikus sektoris. Läbipaistvate kriteeriumide osas märgime, et eelnõus on seaduse tasandil sätestatud õppesisu avaldamise peamised tingimused ning volitusnorm, mille alusel kehtestatakse Digiriigi Akadeemia põhimääruses e-koolitustele ja e-õppevarale kohalduvad tehnilised, sisulised ja vormilised nõuded. Eraõiguslik juriidiline isik võib teha oma e-koolitused ja e-õppevara Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks üksnes seaduses sätestatud tingimustel. Selleks peavad õppematerjalid olema õppijale tasuta kättesaadavad, kooskõlastatud valdkonna eest vastutava ministeeriumiga ning vastama vähemalt ühele seaduses sätestatud avaliku huvi kriteeriumile. Selline lähenemine tagab õppesisu avaldamiseks ühtsed, läbipaistvad ja kõigile pakkujatele võrdsed tingimused. Digiriigi Akadeemia eesmärk ei ole konkureerida täienduskoolitusturuga ega pakkuda tasuliste koolituste üldist alternatiivi. Selle eesmärk on koondada avaliku sektori ühiste vajadustega seotud

	e-koolitused ja e-õppevara ning teha need avalikes huvides kättesaadavaks. Samuti on seletuskirja täiendatud hinnanguga eelnõu mõjule koolitusasutustele.
6. Seletuskiri viitab asutuste töökoormuse suurenemisele seoses koolituste Digiriigi Akadeemiasse viimise ja nende ajakohasena hoidmisega. Samuti kaasnevad kulud koolituste digitaliseerimise, kohandamise, kvaliteedinõuetele vastavaks viimise ning ligipääsetavuse tagamisega. Soovitame mõjuanalüüsis põhjalikumalt hinnata asutustele tekkivat halduskoormust, ressursivajadust ja kulusid ning hinnata, kas kavandatud tugimeetmed on nende mõjude leevendamiseks piisavad.	**Selgitus** Digiriigi Akadeemia kasutuselevõtt ning õppesisu kehtestatud nõuetega vastavusse viimine võib kaasa tuua täiendava töökoormuse asutustele, kes soovivad oma e-koolitusi ja e-õppevara Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teha. Seletuskirjas on seda mõju käsitletud ning selgitatud, et peamised kulud võivad olla seotud olemasoleva õppesisu digitaliseerimise, ajakohastamise, kvaliteedi- ja ligipääsetavusnõuetele vastavaks viimisega. Samas on hinnatud, et tegemist on valdavalt ühekordsete või piiratud ulatusega kuludega, mida tasakaalustab keskse lahenduse kasutamisest tulenev pikaajaline kokkuhoid õppesisu arendamisel, haldamisel ja taaskasutamisel. Mõju hindamisel on arvestatud Digiriigi Akadeemia eesmärgiga vähendada samasisulise õppesisu paralleelset arendamist erinevates asutustes ning võimaldada ühise vajadusega e-koolituste ja e-õppevara laiemat taaskasutamist. Seetõttu võib keskse lahenduse kasutuselevõtt pikemas perspektiivis vähendada avaliku sektori üldist halduskoormust ja ressursivajadust. Tugimeetmete osas märgime, et Digiriigi Akadeemia edasise arendamise käigus kaalutakse juhendmaterjalide, nõustamise ja muude toetavate tegevuste pakkumist. Nende rakendamine sõltub muu hulgas olemasolevatest ressurssidest ja rahastusest. Samuti on olemasolevate õppematerjalide nõuetega kooskõlla viimiseks kavandatud mõistlik üleminekuaeg. Eesmärk on toetada asutusi nõuete täitmisel ning soodustada ühtsete praktikate kujunemist avalikus sektoris. Ettepanekut koostada täiendav kvantitatiivne kulude ja halduskoormuse analüüs ei ole võimalik täielikult arvestada. Asutustele kaasnev mõju sõltub olulisel määral olemasoleva õppesisu mahust ja kvaliteedist, kasutatavatest tehnilistest lahendustest ning sellest, millises ulatuses soovitakse Digiriigi Akadeemiat kasutada. Seetõttu ei ole võimalik koostada piisava usaldusväärsusega ühtset kuluhinnangut kogu avaliku sektori kohta. Samas on mõjuanalüüsi täiendatud vastavate selgitustega.
7. Eelnõus on suur tähelepanu õppimise registreerimisel, edenemise jälgimisel, testitulemustel ja koolituste läbimisel. Vähem tähelepanu pööratakse aga õppimise tegeliku mõju hindamisele.	**Selgitus** Nõustume, et õppimise mõju hindamine on oluline. Eelnõus sätestatud andmete töötlemise eesmärgid ja andmekoosseis on kavandatud eelkõige selleks, et võimaldada õppimise korraldamist, õppijate õpiteekonna toetamist, õpiväljundite saavutamise hindamist ning e-õppe kasutamise analüüsimist. Digiriigi Akadeemia kaudu kogutavad andmed võimaldavad analüüsida õppimises

Oluline on, et Digiriigi Akadeemia ei kujuneks peamiselt koolituste läbimise kontrollimise süsteemiks, vaid toetaks inimeste arengut ning võimaldaks hinnata, kas õpitu jõuab reaalselt tööellu ning aitab parandada töö tulemuslikkust ja avalike teenuste kvaliteeti.	osalemist, õpiväljundite saavutamist ja õppesisu kasutamist, mis omakorda aitab asutustel hinnata koolituste tulemuslikkust ning teha teadlikumaid otsuseid töötajate arendamise kavandamisel. Samas sõltub õpitu tegeliku mõju hindamine laiematest personalijuhtimise, kompetentsijuhtimise ja tulemusjuhtimise praktikatest, mis väljuvad Digiriigi Akadeemia regulatsiooni esemelisest ulatusest. Digiriigi Akadeemia saab sellise hindamise jaoks pakkuda vajalikku analüütilist tuge, kuid ei asenda organisatsioonide siseseid hindamis- ja arendamisprotsesse.
Andmekaitse Inspektsioon	
Märkusi ei ole. Palume rakendusakti väljatöötamise käigus edastada rakendusakti eelnõu ka inspektsioonile arvamuse avaldamiseks.	**Võtame teadmiseks** Edastame rakendusakti eelnõu kooskõlastamise etapis Andmekaitse Inspektsioonile arvamuse avaldamiseks.
Eesti Antidopingu ja Spordieetika Sihtasutus	
1. Eelnõuga loodava § 16^2 lõike 4 kohaselt võib Digiriigi Akadeemia (DA) keskkonda teatud tingimustel koolituste läbi viimiseks kasutada ka eraõiguslik juriidiline isik. Selle sätte jõustumisel hakkaks DA-s koolitusi läbi viima ka EADSE. Praegu koolitab EADSE DA kaudu sportlasi, treenereid, sportlaste tugiisikuid ja spordispetsialiste järgmistel teemadel: antidoping, spordieetika, sporditurvalisus ning spordivõistlustega manipuleerimine. Spordivõistlustega manipuleerimise ennetamisel täidab EADSE halduslepinguga talle pandud haldusülesannet, mistõttu kohaldub nende koolituste läbiviimisel § 162 lõike 4 punkt 3. Muude teemade puhul viiks EADSE koolitusi läbi sama lõike punkti 1 alusel, kuna need koolitused on kättesaadavad kõigile soovijatele ning teenivad avalikku huvi (aitavad kaasa spordiseaduse § 11 lõikes	**Arvestatud osaliselt** Eelnõuga sätestatud valdkondliku ministeeriumi kooskõlastamise nõude eesmärk on tagada, et Digiriigi Akadeemias avaldatav õppesisu on kooskõlas riigi valdkondlike eesmärkide, poliitikate ja õigusraamistikuga ning vastab Digiriigi Akadeemia eesmärkidele. Samuti võimaldab kooskõlastamine hinnata, kas õppesisu avaldamise taotleja vastab seaduses sätestatud tingimustele ning kas Digiriigi Akadeemias avaldatav õppesisu teenib avalikku huvi. Samas mõistame, et teatud valdkondades võivad õppesisu koostamist mõjutada Eesti Vabariigile siduvad rahvusvahelised kohustused või rahvusvaheliste organisatsioonide kohustuslikud standardid, mis eeldavad õppesisu koostaja sisulist sõltumatust. Täiendame eelnõud selliselt, et nimetatud juhtudel piirdub kooskõlastamine õppesisu Digiriigi Akadeemias avaldamise tingimuste kontrollimisega ega hõlma õppesisu sisulist muutmist.

1 toodud nõude täitmisele ning ausa ja puhta spordi tagamisele Eestis). Samas näeb lõige 4 ette, et eraõiguslik juriidiline isik võib DA kaudu koolitusi läbi viia ainult juhul, kui koolitusmaterjalid on eelnevalt valdkondliku ministeeriumiga kooskõlastatud. Selline kõikehõlmav nõue mitte ainult ei suurendaks ebavajalikul määral EADSE ja Kultuuriministeeriumi haldus- ja töökoormust, vaid oleks osaliselt vastuolus ka maailma dopinguvastase koodeksiga. Koodeksi kohaselt peab iga riiklik dopinguvastane organisatsioon tagama oma antidopingu programmi sõltumatu rakendamise, sealjuures vältima riiklike spordiorganisatsioonide või antidopingu eest vastutava valitsusasutuste sekkumist organisatsiooni tegevusse või juhtimisse. Kultuuriministeeriumi kohustuslik eelnev kooskõlastus antidopingu koolitusmaterjalidele oleks selle põhimõttega otseselt vastuolus. Sellest tulenevalt palume kaaluda kooskõlastuse nõude osas erandi sätestamiseks juhtudeks, kui kooskõlastamine on välistatud õigusakti/välislepingu/seaduse vms alusel. Kui seaduses sellist erandit ette ei nähta, on EADSE sunnitud DA platvormi kasutamisest loobuma.	
Samuti palume töökoormuse vähendamise huvides kaaluda paindlikumalt kooskõlastuse andmist, näiteks valdkondade või asutuse kaupa, mitte kursusepõhiselt.	**Mitte arvestatud** Digiriigi Akadeemias avaldatava õppesisu kooskõlastamise eesmärk on hinnata konkreetse e-koolituse või e-õppevara vastavust Digiriigi Akadeemia eesmärkidele, avalikule huvile ning valdkondlikele poliitikatele. Samuti võimaldab kooskõlastamine hinnata, kas konkreetne õppesisu on ajakohane, usaldusväärne ja sobiv avaldamiseks riiklikus õppekeskkonnas. Õppesisu võib sama asutuse või valdkonna piires olla erineva eesmärgi, sihtrühma, kvaliteedi ja sisuga. Seetõttu ei võimaldaks valdkonna- või asutusepõhine üldkooskõlastus piisava kindlusega

	hinnata iga Digiriigi Akadeemias avaldatava e-koolituse või e-õppevara vastavust seaduses sätestatud tingimustele. Halduskoormus on piiratud, kuna Digiriigi Akadeemias õppesisu avaldamine eraõiguslikele juriidilistele isikutele ei ole kohustuslik ning kooskõlastamise nõue kohaldub üksnes Digiriigi Akadeemias avaldatavale õppesisule. Selgitame, et eelnõu kooskõlastuse nõue ei eelda, et kooskõlastus peaks toimuma keeruka või pika menetlusena. Eelnõu ei näe ette vorminõudeid kooskõlastamise menetlusele ega piira võimalust korraldada kooskõlastamist halduspraktikas võimalikult tõhusalt. Praktikas on võimalik korraldada kooskõlastamine proportsionaalselt ja bürokraatiat vältides, sealhulgas kooskõlastada korraga mitmest moodulist koosnevaid terviklikke õppesisusid.
2. Praegu saab DA-sse sisse logida ainult riigi autentimisteenuse kaudu. Palume kaaluda võimalust välismaalastest sportlastel, treeneritel jt isikutel keskkonda siseneda ka kasutajanime ja parooliga – kõigil ei pruugi olla e-residentsust, eriti kui isik resideerub välismaal. Vajadusel võib see lahendus olla võimaldatud ainult teatud kursuste puhul.	**Mitte arvestatud** Digiriigi Akadeemia kui riikliku e-õppeplatvormi kasutamisel on oluline tagada kasutajate usaldusväärne autentimine ning õppetegevuse seostamine konkreetse isikuga. Kasutajanime ja parooli põhine autentimine ei taga samaväärset isikusamasuse kontrolli ega võimalda usaldusväärselt tõendada koolituse läbimist olukordades, kus koolituse läbimine on seotud õigusaktidest, kutse andmise korrast või muudest nõuetest tulenevate kohustuste täitmisega. Märgime, et Euroopa Liidu kodanikel on võimalik Digiriigi Akadeemiat kasutada teise Euroopa Liidu liikmesriigi eID-vahendi abil. Kolmanda riigi kodanikud, kellel puudub eID-vahend, võivad Digiriigi Akadeemia kasutamiseks taotleda e-residentsust. E-residentsuse eesmärk on võimaldada välismaalastele, kes ei ela Eestis ega oma Eesti elamisluba või elamisõigust, väljastada põhjendatud juhul digitaalne isikutunnistus, mille abil on võimalik kasutada Eesti e-teenuseid.
Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon ANDRAS	
1. **Koosvõime ja andmete dubleerimise vältimine** Oleme seisukohal, et Digiriigi Akadeemia peab olema osa Eesti terviklikust haridus- ja oskusandmete süsteemist. Ei ole põhjendatud luua paralleelne andmekogu kvalifikatsioonide, kutsete, oskuste, tunnistuste ja tõendite kohta, kui samu andmeid	**Selgitus** Nõustume, et Digiriigi Akadeemia peab toetama Eesti haridus- ja oskusandmete ökosüsteemi terviklikkust ning vältima põhjendamatut andmete ja funktsioonide dubleerimist. Digiriigi Akadeemia ei dubleeri oma sisult juba olemasolevaid riiklike andmekogusid. Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) põhimääruse kohaselt peetakse EHIS-es muu hulgas arvestust põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe lõpetamist tõendavate riiklike lõpudokumentide, residentuuri lõpetamist tõendavate tunnistuste ja

kogutakse või hakatakse koguma teistes riiklikes andmekogudes. Digiriigi Akadeemia koosvõime peab olema tagatud Eesti hariduse infosüsteemi (EHIS), kutseregistri ning Kutsekojas arendatava oskuste ja kutseregistriga. Andmevahetus peab toimuma automaatselt X-tee ja kokkulepitud andmestandardite kaudu. Digiriigi Akadeemias väljastatud täienduskoolituse tunnistused ja tõendid peavad jõudma automaatselt EHIS-esse ning olema ka õppijale nähtavad. Õppijal peab olema terviklik ülevaade oma haridusest, läbitud täienduskoolitustest, kutsetest ja oskustest sõltumata sellest, millises riiklikus keskkonnas õppimine toimus.	mikrokvalifikatsioonitunnistuste üle ning võimaldatakse hariduse tõendamist. Digiriigi Akadeemia koondab seevastu avaliku sektori pakutavat mitteformaal- ja informaalõpet ning selle kaudu toimunud õppetegevuse andmeid Kutseregistri eesmärk on koguda, süstematiseerida ja säilitada kutsesüsteemiga seotud andmeid kutseseadusest ning teistest Eesti ja Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmiseks. Digiriigi Akadeemia ei asenda kutseregistrit ega dubleeri selle põhifunktsioone. Näiteks kui kutse taotlemise eelduseks on Digiriigi Akadeemias pakutava koolituse läbimine, edastatakse pädevale kutse andjale üksnes koolituse läbimise kontrollimiseks vajalik teave. Kutse andmise otsus ja kutse olemasolu kantakse kutseregistrisse. Üksikute koolituste läbimise andmete üldine säilitamine kutseregistris ei oleks põhjendatud. JUHANi ülesanne on täienduskoolituste korraldamise ja haldamise toetamine, sealhulgas koolitustega seotud andmete haldamine. Digiriigi Akadeemia ülesanne on seevastu pakkuda digitaalset õppekeskkonda, kus avaliku sektori e-koolitusi ja e-õppevara vahetult läbitakse, ning pidada arvestust selles keskkonnas toimunud õppetegevuse üle. Digiriigi Akadeemia hõlmab lisaks täienduskoolitustele (e-koolitused) ka e-õppevara, mis ei ole täienduskoolitus täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses. Seetõttu on andmekogude sisu erinev, kuid vajaduse ja õigusliku aluse olemasolul saab nende vahel andmeid vahetada, et vältida samade andmete korduvat sisestamist ja säilitamist. Selgitame ka, et eelnõuga ei looda tehniliselt uut andmekogu. Digiriigi Akadeemia loodi juba 2021. aastal. Eelnõuga kehtestatakse olemasoleva Digiriigi Akadeemia õiguslik raamistik. Digiriigi Akadeemial on X-tee põhise andmevahetuse võimekus ning vajaduse ja asjakohase õigusliku aluse olemasolul on võimalik luua andmevahetus teiste riiklike registrite ja infosüsteemidega. Andmevahetuse kavandamisel tuleb lähtuda eesmärgipärasusest ja andmete minimaalsuse põhimõttest ning määrata selgelt, millises süsteemis on konkreetse andmeliigi põhiandmed.

2. **Täienduskoolituse korraldaja ja dokumendi väljastaja** Eelnõust ei selgu, kes on Digiriigi Akadeemias pakutava täienduskoolituse korraldaja ja lõpudokumendi väljastaja: Justiits- ja Digiministeerium, kursuse loonud täienduskoolitusasutus, kursuse tellinud asutus või muu osapool. Iga täienduskoolituse puhul peab olema üheselt määratud asutus, kes: • on registreeritud EHIS-es täienduskoolitusasutusena; • vastutab õppekava, õppesisu, hindamise ja koolituse kvaliteedi eest; • hindab koolitajate kompetentsust; • väljastab tunnistuse või tõendi ning vastutab selle õigsuse eest. Koolituse tellimine või Digiriigi Akadeemias avaldamine ei muuda asutust automaatselt täienduskoolitusasutuseks. Digiriigi Akadeemia võib tehnilise keskkonnana lõpudokumendi genereerida, kuid dokumendi väljastaja ja vastutav täienduskoolitusasutus peavad olema selgelt määratud.	**Arvestatud** Nõustume, et iga Digiriigi Akadeemias pakutava täienduskoolituse puhul peab vastutusjaotus olema üheselt määratud. Täiendasime eelnõu seletuskirja vastava selgitusega. Digiriigi Akadeemia regulatsioonis on e-koolitus digitaalses õppekeskkonnas läbiviidav täienduskoolitus täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses. Seetõttu kohaldatakse sellele kõiki täiskasvanute koolituse seadusest ja täienduskoolituse standardist tulenevaid nõudeid. Nende nõuete täitmise eest vastutab TäKS-i nõuetele vastav täienduskoolitusasutus, kes korraldab koolituse. Muu hulgas vastutab ta õppekava, õppesisu, õpiväljundite hindamise, koolitajate kompetentsuse ja koolituse kvaliteedi eest ning väljastab õppijale tunnistuse või tõendi ja vastutab dokumendi õigsuse eest. Digiriigi Akadeemia digitaalse õppekeskkonna kasutamine e-koolituse avaldamiseks ei muuda Digiriigi Akadeemiat, selle pidajat ega volitatud töötlejat automaatselt täienduskoolitusasutuseks. Kui e-õppe pakkuja ja täienduskoolituse korraldaja on erinevad isikud, tuleb nende rollid ning vastutus õppekava, õppesisu, hindamise, kvaliteedi, ajakohastamise ja lõpudokumentide väljastamise eest üheselt määrata hankedokumentides või lepingus.
3. Vastavus täiskasvanute koolituse seadusele Eelnõus tuleb eristada täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses täienduskoolitust, muud mitteformaalõpet ja e-õppevara. Kui õppetegevust pakutakse täienduskoolitusena, peab see vastama kõigile täiskasvanute koolituse seadusest ja täienduskoolituse standardist tulenevatele nõuetele.	**Arvestatud** Eelnõu ja seletuskirja täpsustati, lisades e-koolituse ja e-õppevara mõisted ning selgitades nende seost täiskasvanute koolituse seaduse kohaldamisega. E-koolitus on Digiriigi Akadeemia regulatsiooni tähenduses digitaalses õppekeskkonnas toimuv täienduskoolitus, millele kohalduvad kõik täiskasvanute koolituse seadusest ja täienduskoolituse standardist tulenevad nõuded. Muu hulgas peab e-koolitus põhinema õpiväljundipõhisel õppekaval. Eelnõu täiendati ka volitusnormiga, mille kohaselt sätestatakse Digiriigi Akadeemias e-koolituse või e-õppevara läbimise või selles osalemise kohta väljastatavad dokumendid ja neile esitatavad

Täienduskoolitus peab toimuma õpiväljundipõhise õppekava alusel. Tunnistuse väljastamiseks tuleb hinnata õpiväljundite saavutamist. Kui õpiväljundeid ei hinnata või õppija neid ei saavuta, väljastatakse tõend. Tunnistused ja tõendid peavad: • sisaldama täienduskoolituse standardis nõutud andmeid; • näitama üheselt dokumendi väljastanud täienduskoolitusasutust; • olema allkirjastatud või varustatud kvalifitseeritud e-tempiga; • olema masinloetavad ning automaatselt EHIS-esse edastatavad. Täienduskoolitusasutus peab täitma seadusest tulenevaid kvaliteedinõudeid ning tagama, et koolitajatel on nii erialased kui ka täiskasvanute koolitaja kompetentsid. Koolitajate kompetentsust peab hindama täienduskoolitusasutus.	nõuded põhimääruses. Rakendusakti kavandi kohaselt väljastatakse e-koolituse lõpetamise kohta tunnistus või tõend täienduskoolituse standardis sätestatud alustel ja nõuete kohaselt. E-õppevara kasutamise või läbimise kohta võib väljastada tõendi, millele esitatavad nõuded sätestatakse Digiriigi Akadeemia põhimääruses. Tunnistuste ja tõendite EHIS-esse edastamise kohta selgitame, et kehtiva EHIS-e regulatsiooni kohaselt ei kanta EHIS-esse täienduskoolituse läbimist tõendavaid dokumente. Seetõttu ei nähta käesoleva eelnõuga ette nende automaatset edastamist EHIS-esse. Digiriigi Akadeemial on siiski andmevahetuse tehniline võimekus ning asjakohase õigusliku aluse olemasolul on tulevikus võimalik luua andmevahetus EHIS-e, JUHANi või muu infosüsteemiga.
Seletuskirjas kasutatud mõiste „sertifikaat“ tuleb viia kooskõlla seaduses kasutatavate mõistetega „tunnistus“ ja „tõend“.	**Arvestatud** Arvestame märkusega "sertifikaadi" mõiste kasutuse osas ning korrastame seletuskirjas kasutatava terminoloogia, viies mõiste kasutuse kooskõlla täiskasvanute koolituse seaduses kasutatavate mõistetega.
Prokuratuur	
Prokuratuur toetab eelnõud ja selle eesmärki luua Digiriigi Akadeemiale selge õiguslik raamistik riikliku e-õppe andmekoguna toimimiseks. Prokuratuur peab oluliseks, et seaduse tasandil reguleeritakse õppijate andmete töötlemise, säilitamise ja väljastamise alused ning määratakse andmekogu vastutavad ja volitatud töötlejad.	**Teadmiseks võetud**

Integratsiooni Sihtasutus	
Rakendusakti kavandi § 16 lõike 8 kohaselt peab e-koolitus ja e-õppevara olema üldjuhul läbitav eesti keeles ning muukeelse materjali kasutamisel peab olema lisatud korrektne eestikeelne tõlge. Integratsiooni Sihtasutus pakub Digiriigi Akadeemia kaudu kohanemisprogrammi e-koolitusi, mis on suunatud Eestisse saabunud uussisserändajatele. Koolituste eesmärgist ja sihtrühma vajadustest tulenevalt pakutakse neid inglise ja vene keeles. Kuna koolituste sihtrühma kuuluvad inimesed, kes on Eestisse saabunud hiljuti ega pruugi veel eesti keelt osata, peab kohanemiseks vajalik esmane ja praktiline teave olema neile kättesaadav arusaadavas keeles. Kõikidele muukeelsetele e-koolitustele täieliku eestikeelse tõlke lisamine ei oleks selliste koolituste puhul eesmärgipärane. See tooks kaasa täiendava arendus- ja halduskoormuse ning märkimisväärsed kulud, kuid ei toetaks otseselt koolituse sihtrühma vajadusi. Samuti ei selgu rakendusakti kavandi praegusest sõnastusest üheselt, millistel juhtudel võib e-koolitust pakkuda üksnes muus keeles. Integratsiooni Sihtasutus teeb ettepaneku täiendada rakendusakti kavandi § 16 lõiget 8 erandiga, mis võimaldab pakkuda e-koolitust või e-õppevara muus keeles ilma täieliku eestikeelse tõlketa, kui see tuleneb koolituse eesmärgist, õigusaktist või sihtrühma põhjendatud vajadusest. Teeme ettepaneku sõnastada § 16 lõige 8 järgmiselt: *(8) E-koolitus ja e-õppevara peab üldjuhul olema läbitav eesti keeles. Muukeelse materjali kasutamisel*	**Arvestatud** Mõistame, et teatud e-koolituste ja e-õppevara puhul võib õppesisu eesmärk või sihtrühm põhjendada selle pakkumist muus keeles ilma täieliku eestikeelse tõlketa. Arvestame märkusega ning täpsustame rakendusakti sõnastust, nähes ette erandi juhtudeks, kus õppesisu eesmärgist, õigusaktist või sihtrühma põhjendatud vajadusest tulenevalt on vajalik selle pakkumine muus keeles.

peab olema lisatud korrektne eestikeelne tõlge, välja arvatud juhul, kui e-koolituse või e-õppevara eesmärgist, õigusaktist või sihtrühma põhjendatud vajadusest tulenevalt on vajalik selle pakkumine muus keeles. Kavandatud täiendus tagaks õigusselguse ja võimaldaks jätkata Digiriigi Akadeemias selliste e koolituste pakkumist, mille eesmärk eeldab õppesisu kättesaadavaks tegemist sihtrühmale arusaadavas keeles.	
Registrite ja Infosüsteemide Keskus	
Kavandatavas § 16^2 lõikes 2 loetletakse andmekogus töödeldavad isikuandmed. Isikuandmed on andmesubjektil ehk füüsilisel isiku, mistõttu kui esimesest lõigetes kasutatakse „füüsiline isik“, siis punktides 4 ja 7 kaustatakse üksnes „isik“. Meie hinnangul võiks mõisted olla ühtlustatud.	**Arvestatud** Eelnõu sõnastust õigusselguse huvides ühtlustatud, asendades punktides 4 ja 7 mõiste „isik“ mõistega „füüsiline isik“
Kavandatavas § 16^2 lõike 2 punktis 7 sätestatakse, et andmekogus töödeltakse õppeplatvormil isiku liikumise andmeid. Käesoleval juhul jääb segaseks, mida peetakse silmas liikumise andmete all. Rakendusakti kavandis räägitakse toimingute tegemisest, mida logitakse, kas liikumise andmete all on mõeldudki toimingute tegemise andmestikku? Selleks, et seadus ja põhimäärus rakendusaktina oleksid lihtsamalt arusaadavad võiks mõisted olla mõlemas õigusaktis ühtlustatud.	**Arvestatud** Nõustume, et mõiste „õppeplatvormil isiku liikumise andmed“ ei pruugi piisavalt selgelt kirjeldada töödeldavate andmete sisu. Vastava sätte eesmärk on hõlmata õppeplatvormi kasutamise käigus tekkivaid kasutus- ja tegevusandmeid, mida kasutatakse õppetegevuse analüüsimiseks, kasutajakogemuse parandamiseks ning Digiriigi Akadeemia arendamiseks. Õigusselguse huvides täpsustame eelnõu ja seletuskirja ning ühtlustame sõnastust.
Kavandatavas § 16^2 lõikes 3 ja 4 plaanitakse reguleerida andmekogus e-koolituste ja e-õppevarade andmekogus kättesaadavaks tegemine. Reguleeritakse, kuidas see toimub täidesaatva	**Selgitused** Nii nagu riigi või kohaliku omavalitsuse asutused, võivad ka avalik-õiguslikud juriidilised isikud oma e-õppe Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teha. Avalik-õiguslikele juriidilistele isikustele ei kohaldata eraõiguslikule juriidilisele isikule ette nähtud valdkondliku ministeeriumi

riigivõimu asutuste puhul ja eraõiguslike juriidiliste isikute puhul, kuid praeguses sõnastusest ei tulene, mis alustel oleks õigus e-koolitusi ja e-õppevarasid andmekogus kättesaadavaks teha avalik-õiguslikele juriidilistel isikutel.	kooskõlastamise nõuet. Õppesisu peab siiski vastama eelnõus ja selle alusel antavas rakendusaktis sätestatud nõuetele ning selle sisu õigsuse, ajakohasuse ja õiguspärasuse eest vastutab õppesisu avaldanud juriidiline isik. Vastavat põhimõtet täpsustati seletuskirjas.
Kavandatavas § 16^2 lõikes 4 plaanitakse kehtestada kohustus, et eraõiguslik juriidiline isik vajab valdkondliku ministeeriumi kooskõlastatust e-koolituste ja e-õppevarade andmekogus kättesaadavaks tegemiseks. Kui e-koolitus ja e-õppevara puudutab erinevate ministeeriumite valdkondi, siis kas kooskõlastus tuleb saada mõlemalt ministeeriumilt?	**Selgitus** Mitme ministeeriumi kooskõlastuse nõudmine tooks kaasa põhjendamatu halduskoormuse. Seetõttu annab kooskõlastuse ministeerium, kelle valitsemisalasse kuulub õppesisu peamine eesmärk ja sisuline raskuskese. Kooskõlastav ministeerium hindab õppesisu vastavust riigi valdkondlikele eesmärkidele, poliitikatele ja õigusraamistikule. Kui õppesisu puudutab olulisel määral ka teise ministeeriumi valdkonda, kaasab kooskõlastav ministeerium vajaduse korral asjaomase ministeeriumi või küsib tema seisukohta. Õppesisu avaldaja ei pea ise taotlema mitut eraldiseisvat kooskõlastust. Vastavat põhimõtet täpsustati seletuskirjas.
Kavandatavas § 16^2 lõikes 4 punktis 1 on üheks võimalikuks eelduseks, et õppetegevust pakutakse avaliku sektori töötajatele lepingu alusel. Kui õppetegevust pakutakse lepingu alusel, kas sellisel juhul on alaliselt vajalik ka valdkondliku ministeeriumi kooskõlastus?	**Selgitus** Kooskõlastamise nõue kohaldub ka juhul, kui e-koolitust või e-õppevara pakutakse avaliku sektori töötajatele lepingu alusel. Kavandatud § 16^2 lõike 4 punktis 1 nimetatud asjaolu on üks alustest, mille olemasolul võib eraõiguslik juriidiline isik Digiriigi Akadeemias õppesisu kättesaadavaks teha, kuid see ei asenda ega välista sama lõike kohast valdkondliku ministeeriumi kooskõlastamise nõuet. Lepingu olemasolu ei asenda valdkondliku ministeeriumi kooskõlastust, kuna lepingu sõlmimise eesmärk ja ulatus võivad olla erinevad Digiriigi Akadeemias õppesisu avaldamise eesmärgist. Kooskõlastamise käigus hinnatakse muu hulgas, kas õppesisu on kooskõlas valdkondlike eesmärkide, poliitikate ja õigusraamistikuga, kas e-õpe on tasuta kättesaadav ning kas selle avaldamine Digiriigi Akadeemias teenib avalikku huvi. Samas ei tähenda kooskõlastamise nõue, et iga lepingu alusel loodud õppesisu puhul tuleb läbida keerukas või ulatuslik menetlus. Praktikas võib kooskõlastamine toimuda proportsionaalselt ning olemasolevaid hinnanguid ja kooskõlastusi arvestades.
Kavandatavas § 16^2 lõikes 5 plaanitakse reguleerida andmekogu töötlejad. Käesoleval juhul ei ole eristatud andmekogu vastutavat töötlejat (AvTS mõistes) ning isikuandmete vastutavat töötlejat (IKÜM mõistes). Samuti tekitab küsitavust, kas Digiriigi Akadeemiat	**Arvestatud** Seletuskirja on täiendatud vastutusjaotuse selgitustega. Digiriigi Akadeemiat kasutav asutus ega muu juriidiline isik ei ole kaasvastutav kogu andmekogus toimuva isikuandmete töötlemise eest. Ta vastutab üksnes nende töötlemistoimingute eest, mille

kasutatavad asutused saavad olla kaasvastutavad töötlejad isikuandmete mõistes. Nimelt on planeeritavas § 16^2 lõikes 3 toodud kohustus e-koolitused ja e-õppevarad andmekogus kättesaadavaks teha, samas ei ole asutusel võimalik täita vastutava töötleja ülesandeid – näiteks hinnata ise andmete säilivustähtaega või seadistada eraldi turvalisuse nõudeid. Lisaks nimetatakse kaasvastutavatena Digiriigi Akadeemiat kasutavat asutused, kas tegemist on üksnes täidesaatva riigivõimu asutused või ka eraõiguslikud juriidilised isikud, millisel juhul tekib seaduse rakendamisel küsitavus, keda peetakse „asutuse“ mõiste all silmas.	eesmärgid ja olulised vahendid ta ise määrab, näiteks enda avaldatava e-koolituse või e-õppevara sihtrühma määramise, õppijate suunamise ja koolituse läbimise kontrollimise eest. Regulatsioon hõlmab kõiki Digiriigi Akadeemias õppesisu avaldavaid juriidilisi isikuid, sealhulgas riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusi, avalik-õiguslikke juriidilisi isikuid ning seaduses sätestatud tingimustel eraõiguslikke juriidilisi isikuid. Eelnõud ja rakendusakti kavandit on vastavalt täpsustatud.
Kavandatavas § 16^2 lõikes 6 reguleeritakse andmekogus säilitavate andmete säilitamise tähtaeg. Seadusest ja seletuskirjast ei tulene, milliseid andmeid säilitatakse 10 aastat, kas andmeid või isikuandmeid. Rakendusakti kavandis on reguleeritud andmete säilitamine § 15. Rakendusakti kavandis on toodud, et akadeemias säilitakse andmeid kümme aastat ja logiandmeid säilitatakse kolm aastat, mistõttu võiks seaduses olla kirjas, et andmeid säilitatakse kuni 10 aastat.	**Arvestatud** Eelnõus ja rakendusaktis on andmete säilitamise regulatsiooni täpsustatud. Senise üldise kümneaastase säilitamistähtaja asemel on eelnõus nüüd sätestatud erinevad säilitustähtajad vastavalt andmete kategooriale. Muudatuse eesmärk on tagada säilitustähtaegade parem kooskõla andmekaitse põhimõtetega, eelkõige säilitamise piirangu ja minimaalsuse põhimõttega.
Transpordiamet	

1. Isikuandmete töötlemine Kavandatav andmestik on väga ulatuslik ning hõlmab lisaks koolituste läbimise andmetele ka kasutusmustreid, õppimiskiirust, klikke, algoritmilisi profiile, prognoose ja riskiskoore. Nende andmete töötlemise vajadus ja proportsionaalsus vajab tugevamat põhjendamist.	**Arvestatud osaliselt** Digiriigi Akadeemias töödeldakse üksnes selliseid andmeid, mis on vajalikud õppe korraldamiseks, õppes osalemise arvestamiseks, õpitulemuste tõendamiseks, kohustuslike koolituste läbimise kontrollimiseks ning õppekeskkonna toimimise tagamiseks. Seletuskirja on täiendatud, et selgitada täpsemalt andmete töötlemise eesmärke ning ulatust. Andmekoosseisu on seletuskirjas võrreldes varasema versiooniga täpsustatud ja kitsendatud.
2. Andmete säilitamine Üldine kümneaastane säilitustähtaeg võib olla põhjendatud koolituse läbimist tõendavate andmete puhul, kuid mitte tingimata kõigi õpi- ja käitumisandmete puhul.	**Arvestatud** Eelnõus ja seletuskirjas on täiendatud andmete säilitamise korda. Varasema üldise säilitustähtaja asemel on eelnõus iga andmekategooria jaoks ette nähtud eraldi säilitamistähtaeg, lähtudes andmete kasutamise eesmärgist ja vajadusest. Näiteks õppetegevuse ja õpitulemuste andmeid säilitatakse kümme aastat, et võimaldada tõendada õppe läbimist ning väljastatud tunnistusi või tõendeid, samas kui logiandmeid ja mitmeid muid andmeid säilitatakse oluliselt lühemat aega.
3. Andmete väljastamine Tuleks täpsemalt määratleda, millistel alustel ja millises ulatuses saavad tööandjad või teised asutused õppija andmeid, eriti tööandja määratud kohustuslike koolituste korral.	**Mitte arvestatud** Eelnõu kohaselt kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega andmete edastamise ja väljastamise kord. Andmed, mida e-koolituse või e-õppevara läbimist kontrollivale asutusele või juriidilisele isikule, on välja toodud rakendusakti kavandi eelnõus § 11. Rakendusakti kavandi § 11 lõike 3 kohaselt antakse andmetele ligipääs üksnes pärast õigustatud aluse kontrolli ning õigusliku aluse puudumisel keeldutakse andmete kuvamisest. Andmete väljastamine piiratud eesmärgiga kontrollida kohustusliku koolituse või e-õppevara läbimist ning kontrollijale ei võimaldata üldist juurdepääsu õppija kogu Digiriigi Akadeemias töödeldavale teabele.
4. Kesksete koolituste määramine Vajab selgemat korda, kuidas koolitus kesksete koolituste nimekirja lisatakse, sealt eemaldatakse ja kuidas nimekirja regulaarselt üle vaadatakse.	**Arvestatud osaliselt** Selgitame, et kesksete koolituste nimekiri ei ole õigusaktiga kehtestatav loetelu, vaid avaliku sektori asutuste koostöös kujundatav töövahend, mille eesmärk on leppida kokku avaliku sektori ülesed koolitusprioriteedid, vältida samasisuliste koolituste dubleerimist ning toetada ressursside tõhusamat kasutamist. Kesksete koolituste nimekirja koostamist ja ajakohastamist koordineerib Rahandusministeerium koostöös ministeeriumide ning nende valitsemisala asutustega. Koolituse nimekirja lisamisel võetakse arvesse muu hulgas koolituse avaliku sektori ülesest vajadusest tulenevat olulisust, sihtrühma ulatust ning vajadust vältida dubleeriva õppesisu arendamist.

	Nimekirja vaadatakse regulaarselt üle ning sellest eemaldatakse koolitused, mille vajadus on ära langenud või mille sisu ei ole enam ajakohane. Täiendasime seletuskirja vastavate selgitustega.
5. Mõju ja kulud Mõjuanalüüs võiks realistlikumalt kajastada asutustele tekkivat rakendus- ja halduskoormust, sest platvormiga liitumine eeldab protsesside, õppesisu ja andmehalduse kohandamist	**Arvestatud** Täiendasime seletuskirja mõjuanalüüsi.
6. E-õppe mõiste vajaks täpsemat määratlemist Praegu ei ole üheselt selge, kas e-õppe all peetakse silmas tarkvarapõhist või iseseisvalt läbitavat veebikoolitust või ka olukorda, kus tavapäraselt kontaktõppena toimuv koolitus või koosolek viiakse läbi veebikeskkonnas.	**Arvestatud** Digiriigi Akadeemia tähenduses pakutav e-õpe jaguneb e-koolituseks ja e-õppevaraks. Eelnõus ja seletuskirjas täpsustakse vastavaid mõisteis. E-koolitus on digitaalses keskkonnas läbiviidav täienduskoolitus täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses. E-õppevara on digitaalne õppematerjal või muu mitteformaalõpet toetav digitaalne õppesisu, mida kasutatakse õppimise toetamiseks või teadmiste omandamiseks. Seega võib Digiriigi Akadeemias pakutav e-õpe olla nii juhendatud digitaalses õppekeskkonnas toimuv õppetegevus, veebikursus, veebiseminar . E- või muu digitaalses õppekeskkonnas pakutav õppesisu, mis kasutatakse õppimiseks või teadmiste omandamiseks. E-õppena ei käsitleta pelgalt veebikeskkonnas toimuvat koosolekut või muud tööalast kohtumist, mille peamine eesmärk ei ole teadmiste, oskuste või pädevuste omandamine.
7. Samuti jääb arusaamatuks sooandmete küsimise eesmärk. Kui selle info kogumine on vajalik, võiks sõnastus olla kooskõlas teiste sarnaste dokumentidega ning lähtuda inimese enesemääratlusest (nt „kellena inimene end identifitseerib“). Samas tuleks kaaluda, kas selle andmevälja küsimine on üldse vajalik ja põhjendatud.	**Mitte arvestatud** Sooandmed kuuluvad füüsilise isiku üldandmete hulka koos nime, isikukoodi või sünniaja, kontaktandmete ja elukohariigiga ning neid kasutatakse isiku üheseks identifitseerimiseks ja õppetegevuse üle arvestuse pidamiseks. Näiteks olukordades, kus kasutaja registreerib end välisriigi autentimisvahendi või muu piiriülese identiteedilahenduse kaudu ning Eesti isikukood puudub. Samuti kasutatakse andmeid õpianalüütika ja statistiliste ülevaadete koostamisel, et hinnata Digiriigi Akadeemia kasutamist ja mõju erinevate sihtrühmade lõikes. Ettepanek lähtuda sooandmete kogumisel inimese enesemääratlusest ei ole käesoleva regulatsiooni eesmärki arvestades vajalik. Digiriigi Akadeemia ei kogu ega töötle sooidentiteedi andmeid, vaid füüsilise isiku üldandmeid, mis saadakse üldjuhul usaldusväärsetest registritest või autentimisel edastatavatest andmetest.
8. § 16 lõike 1 sõnastus vajab täpsustamist. Probleemikesksuse ja päriseluliste näidete kasutamise	**Arvestatud** Digiriigi Akadeemias kasutatavate päriseluliste näidete eesmärk on toetada õppimist, kuid seejuures tuleb tagada isikute eraelu ja isikuandmete kaitse. Õigusselguse huvides täpsustame

nõue on põhjendatud, kuid isikuandmete kaitse aspekt võiks olla sõnastatud selgemalt. Praegusest sõnastusest ei selgu, kas nõutav on täielik anonüümistamine või piisab otseste tunnuste eemaldamisest. Soovitame kasutada ühesemat sõnastust, näiteks: „Päriselulised näited ei tohi sisaldada isikuandmeid ega muud teavet, mille alusel on võimalik isikut otseselt või kaudselt tuvastada.“ See tagaks parema kooskõla isikuandmete kaitse põhimõtetega ning vähendaks tõlgendamisruumi.	rakendusakti sõnastust selliselt, et päriselulised näited ei tohi sisaldada isikuandmeid ega muud teavet, mille alusel on võimalik füüsilist isikut otseselt või kaudselt tuvastada.
Sotsiaalkindlustusamet	
1. Eelnõu § 16² lõike 2 punktis 2 sätestatud andmekategooria kirjeldus üldistatud kujul on selline, et võib tekkida arusaam andmete saamisest Eesti Hariduse Infosüsteemist. Minimaalsuse põhimõtte ja õigusselguse tagamiseks on oluline, et oleks arusaadav, millised kvalifikatsiooni, pädevuse ja oskustega seotud andmeid Digiriigi Akadeemia andmekogus on lubatud töödelda. Palume kaaluda eelnõu § 16² lõike 2 punkti 2 ja seletuskirja täpsustamist, et töödeldakse eelkõige Digiriigi Akadeemias omandatud kvalifikatsiooni, pädevuse ja oskustega seotud andmeid.	**Arvestatud osaliselt** Andmekategooria on seaduses säilitatud üldistatud kujul. Küll on seletuskirja täpsustad selgitusega, et Digiriigi Akadeemias töödeldakse eelkõige Digiriigi Akadeemia kaudu omandatud või arendatud teadmiste, oskuste ja pädevustega seotud andmeid. Samuti on seletuskirjas välja toodud, et Digiriigi Akadeemia eesmärk ei ole luua kvalifikatsiooni-, pädevus- ega oskuste andmete üldregistrit ega dubleerida Eesti Hariduse Infosüsteemi, kutseregistri või loodava oskuste registrite ülesandeid.
2. Eelnõu § 16² lõike 3 sõnastusest tuleneb, et kohustus puudutab avalikule teenistusele mõeldud e-koolitusi ja e-õppevarasid. Teeme ettepaneku täpsustada eelnõu § 16² lõike 3 sõnastust nii, et kohustus oleks üheselt seotud kesksete e-koolituste ja e-õppevaradega.	**Arvestatud** Eelnõu eesmärk on kohustada täidesaatva riigivõimu asutuste tegema Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks keskseid e-koolitusi ja e-õppevarasid, mitte kogu e-õpet. Õigusselguse huvides täpsustame eelnõu ja seletuskirja sõnastust vastavalt.
3. Teeme ettepaneku täiendada eelnõud selgemalt avaliku sektori asutuse õigusega saada Digiriigi	**Arvestatud**

Akadeemia andmekogust andmeid tema töötaja/ametniku kohustusliku e-õppe läbimise kohta.	Eelnõu on täpsustatud selliselt, et Digiriigi Akadeemia üks eesmärk on edastada andmekogu kasutamise andmeid muu hulgas tööandjale kohustusliku või töösuhtest tuleneva e-koolituse või e-õppevara läbimise kontrollimiseks vajalikus ulatuses. Seega hõlmab regulatsioon ka avaliku sektori asutuse kui tööandja õigust saada andmeid oma ametniku või töötaja kohustusliku e-õppe läbimise kohta. Seletuskirjas on täiendavalt selgitatud, et tööandjale võib andmeid edastada üksnes tema enda töötaja kohustusliku või töösuhtest tuleneva e-koolituse või e-õppevara läbimise kontrollimiseks ja juhul, kui tööandjal on selleks õiguslik alus. Samuti on andmete väljastamisel lähtutud minimaalsuse põhimõttest: üldjuhul piirdutakse õppija tuvastamiseks vajaliku tunnuse, õppesisu nimetuse, läbimise staatuse ja läbimise kuupäevaga. Andmete täpsem koosseis ja juurdepääsu tingimused sätestatakse Digiriigi Akadeemia põhimääruses. Rakendusakti kavandis on ette nähtud, et e-koolituse või e-õppevara läbimist kontrollivale asutusele või juriidilisele isikule kuvatakse andmeid õigustatud aluse olemasolul ning enne juurdepääsu andmist kontrollitakse selle aluse olemasolu.
4. Rakendusakti kavandi §s 11 on kontrollijale kuvatavad andmed piiratud juhtudel, kus kontrolli tulemuste põhjal on vajalik koostada valdkondlikku statistikat (nt lastekaitse valdkonnas). Kavandi kohaselt on võimalik saada infot üksnes asutuse nime kohta, kuid mitte selle kohta, kui palju koolituse läbijatest on konkreetses valdkonnas spetsialistid ja juhid. Palume kaaluda rakendusakti kavandi § 11 täiendamist selliselt, et kontrollijale kuvataks vajaduse korral ka koolituse läbija ametikoha andmed, kui see on vajalik kontrolli eesmärgipäraseks rakendamiseks ja statistika koostamiseks.	**Arvestatud** Rakendusakti kavandi § 11 lõiget 1 on täiendatud. E-koolituse või e-õppevara läbimist kontrollivale asutusele või juriidilisele isikule on võimalik õigustatud aluse olemasolul kuvada lisaks tööandja andmetele ka hõiveandmeid, sealhulgas ametikoha andmeid, ulatuses, mis on vajalik kohustusliku e-koolituse või e-õppevara läbimise kontrollimiseks või kontrollitava sihtrühma kohta statistika koostamiseks. Seega võimaldab täiendatud regulatsioon vajaduse korral eristada koolituse läbinuid ametikoha alusel, kui selline eristamine on vajalik konkreetse kontrolli või sellega seotud statistika koostamise eesmärgil
5. Rakendusakti kavandis viidatakse nii tunnistustele, tõenditele kui ka e-koolituse või e-õppevara läbimist kinnitavatele dokumentidele vähemalt 80% tulemuse saavutamisel. Täienduskoolituse standardis eristatakse aga tunnistust ja tõendit sõltuvalt sellest,	**Arvestatud** Eelnõud on täiendatud volitusnormiga, mis annab Vabariigi Valitsusele volituse sätestada Digiriigi Akadeemia põhimääruses e-koolituse või e-õppevara läbimise või selles osalemise kohta väljastatavad dokumendid ja nende nõuded.

kas õpiväljundite saavutamist hinnati ja kas õppija saavutas nõutud õpiväljundid. Jääb ebaselgeks, kas rakendusakti § 16 lõike 5 alusel väljastatav tõend on üksnes Digiriigi Akadeemias koolituse läbimise tõend või võib see olla ka täiskasvanute koolituse seaduse nõuetele vastav täienduskoolituse lõpetamist tõendav dokument.	Rakendusakti kavandit on täpsustatud, et eristada selgelt täienduskoolituseks oleva e-koolituse lõpetamisel väljastatavaid dokumente ja e-õppevara läbimise kohta väljastatavat tõendit. E-koolituse lõpetamise kohta väljastatakse tunnistus või tõend vastavalt täienduskoolituse standardis sätestatule. E-õppevara kasutamise või läbimise kohta võib väljastada tõendi. Seega ei asenda Digiriigi Akadeemia regulatsioon täienduskoolitusele kohalduvaid nõudeid ega muuda täienduskoolituse standardis sätestatud tunnistuse ja tõendi väljastamise aluseid.
6. Eelnõu kohaselt saab Digiriigi Akadeemia kaudu pakkuda täienduskoolitusi täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses. Tekkis küsimus, kas on kaalutud Digiriigi Akadeemia kaudu läbitud täienduskoolituse andmete kuvamist Eesti Hariduse Infosüsteemis. Eesti Hariduse Infosüsteem toimib õppija jaoks ühtse keskkonnana ning seal kuvatakse muuhulgas täienduskoolituste infosüsteemist Juhan väljastatud täienduskoolituse ja tasemehariduse dokumente. Kui andmed on kättesaadavad ainult Digiriigi Akadeemia andmekogus, toob see õppija jaoks kaasa õpiandmete ja dokumentide killustumise eri andmekogude vahel.	**Selgitus** Nõustume eesmärgiga vältida õppija õpiandmete ja õppetegevuse läbimist tõendavate dokumentide põhjendamatut killustumist eri andmekogude vahel. Eelnõu seletuskirjas on täpsustatud Digiriigi Akadeemia suhet teiste haridus- ja kvalifikatsiooniandmeid sisaldavate andmekogudega. Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) asutamise ja põhimääruse § 11 kohaselt kantakse haridust tõendavate dokumentide alamregistrisse andmed põhi, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe lõpetamist tõendavate riiklike lõpudokumentide, residentuuri lõpetamist tõendavate tunnistuste ja mikrokvalifikatsioonitunnistuste kohta. Täienduskoolituse läbimist tõendavaid dokumente EHIS-esse praegu ei kanta. Käesoleva eelnõu eesmärgiks ei ole muuta EHIS-e andmekoosseisu, mistõttu ei kehtestata eelnõuga ka Digiriigi Akadeemias väljastatud tunnistuste või tõendite edastamist EHIS-esse. Samas ei välista Digiriigi Akadeemia lahendus tulevikus andmevahetust EHIS-ega. Digiriigi Akadeemia võimaldab vajaduse ja õigusliku aluse olemasolul edastada Digiriigi Akadeemias väljastatud tunnistusi ja tõendeid ka teistesse riiklikesse infosüsteemidesse. Kui tulevikus laiendatakse EHIS-e ulatust selliselt, et sinna hakatakse kandma täienduskoolituse läbimist tõendavaid dokumente, on võimalik ka Digiriigi Akadeemias väljastatud tunnistuste ja tõendite edastamist EHIS-esse.
Eesti Töötukassa	
1. Eelnõu § 1 punktis 1 muudetakse TäKS § 1 ja laiendatakse TäKSi reguleerimisala. Eelnõu täiendatud sõnastuse kohaselt sätestatakse seadusega „riigi pakutava täiskasvanute mitteformaalõppe, sealhulgas täienduskoolituse ja muude e-õppevara, platvormi toimimise ja kasutamise alused“. Sõnastus vajaks täpsustamist, kuna on	**Arvestatud** Eelnõu on pärast esimest kooskõlastusringi muudetud ning Digiriigi Akadeemia regulatsioon on viidud täiskasvanute koolituse seadusest Eesti Vabariigi haridusseadusesse. Seetõttu ei muudeta enam eelnõuga TäKS §-s 1 sätestatud seaduse reguleerimisala ega kasutata märkuses viidatud sõnastust „riigi pakutava täiskasvanute mitteformaalõppe, sealhulgas täienduskoolituse ja muude e-õppevara, platvormi toimimise ja kasutamise alused“. Regulatsiooni ümberpaigutamisega on ühtlasi täpsustatud terminoloogiat. Uuendatud eelnõus ja seletuskirjas eristatakse e-koolitust ja e-

ebaselge, mida mõeldakse sõnadega „muude e-õppevara“ ja „platvormi“ all. Teeme ettepaneku sõnastust täpsustada, kasutades eelnõus kasutatavaid termineid.	õppevara: e-koolitus on digitaalses keskkonnas läbiviidav täienduskoolitus täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses ning e-õppevara on digitaalne õppematerjal või muu õpet toetav digitaalne õppesisu. Digiriigi Akadeemiat käsitatakse seejuures riigi infosüsteemi kuuluva andmekogu koos digitaalse õppekeskkonnaga.
2. **Eelnõu § 1 punktis 2 täiendatakse TäKSi §-ga 16^2, mille sätestatakse Digiriigi Akadeemia andmekogu regulatsioon.** 2.1 TäKS § 16^2 lg 1 p 4 kohaselt on andmekogu eesmärk muuhulgas andmete edastamine kontrolli teostavale asutusele, sealhulgas kohustusliku e-õppe läbimise kontrollimiseks. Samas ei ole eelnõus täpsustatud, mida mõeldakse kontrolli teostava asutuse all ja mis andmeid neile lisaks kohustusliku e-õppe läbimise andmetele veel edastatakse. Teeme ettepaneku sätestada eelnõus kontrolliva asutuse mõiste ja pädevus.	**Mitte arvestatud** Eelnõuga ei looda uut kontrolli teostavat asutust ega anta ühelegi asutusele või juriidilisele isikule uut kontrollipädevust. Eelnõuga võimaldatakse Digiriigi Akadeemiast andmete edastamist nendele asutustele või juriidilistele isikutele, kellel tuleneb õigus või kohustus kontrollida e-koolituse või e-õppevara läbimist seadusest, selle alusel antud õigusaktist või muust õigussuhtest. Eelnõu kehtestatakse andmete edastamise ja väljastamise kord Vabariigi Valitsuse määrusega. Rakendusakti kavandi § 11 kohaselt kuvatakse kontrolli teostavale asutusele või juriidilisele isikule üksnes kontrolli eesmärgil vajalikud andmed ning andmetele antakse ligipääs pärast õigustatud aluse kontrolli.
2.2. TäKS § 16^2 lg-s 2 on toodud töödeldavate isikuandmete loetelu. Samas kasutatakse näiteks punktides 1-3 „füüsilise isiku“, aga punktis 4 „isiku“. Ettepanek on ühtlustada terminite kasutus ja kasutata ühtmoodi.	**Arvestatud** Täpsustame eelnõu sõnastust ning asendame punktis 4 mõiste „isik“ mõistega „füüsiline isik“.
2.3. TäKS § 16^2 lg 1 p-s 5 on ebaselge, keda mõeldakse asutuse ametliku esindaja all, kas näiteks seaduslikku esindajat või volitatud esindajat. Ettepanek on sõnastust selles osas täpsustada.	**Arvestatud** Täpsustame eelnõu sõnastust ning asendame punktis 4 mõiste „ametlik esindaja“ mõistega „seaduslik või volitatud esindaja“.

2.4. TäKS § 16^2 lg 1 p-s 6 kohaselt töödeldakse suhtluse, tagasiside ja kasutajaeelistusega seotud andmeid, kuid eelnõust ei selgu, kelle andmeid töödeldakse ning kellevahelist suhtlust on mõeldud. Ettepanek on sõnastust selles osas täpsustada.	**Arvestatud** Eelnõu sõnastust täpsustati, et selgelt piiritleda, kelle andmeid ja millise suhtlusega seotud andmeid Digiriigi Akadeemias töödeldakse. Sätte kohaselt töödeldakse õppija Digiriigi Akadeemia õppetegevusega seotud suhtluse, tagasiside ja kasutajaeelistuste andmeid. Samuti täpsustati seletuskirjas selle andmekategooria sisu. See hõlmab õppija Digiriigi Akadeemias antud tagasisidet ja hinnanguid, õppesisu kasutamisega seotud eelistusi ning õppetegevuse korraldamiseks vajalikku suhtlust õppija ning Digiriigi Akadeemia või e-õppe pakkuja vahel. Õppetegevusega seotud suhtlus võib toimuda ka Digiriigi Akadeemia foorumites. Kasutajaeelistuste hulka kuuluvad muu hulgas õppija vabatahtlikult määratud huvivaldkonnad ja õppeteemad.
2.5. TäKS § 16^2 lg-s 4 sätestatakse tingimused, mille alusel võib eraõiguslik juriidiline isik oma e-koolituse ja e-õppevarad teha kättesaadavaks. Seletuskirja kohaselt on sätte eesmärk võimaldada platvormil kasutada ka eraõiguslike isikute kompetentsi ja sisendit, tagades samas, et Digiriigi Akadeemias avaldatav õppesisu teenib avalikku huvi ning on mõeldud avaliku sektori või laiema elanikkonna teadmiste ja oskuste arendamiseks. Teeme ettepaneku võimaldada ka avalik-õiguslikel juriidilistel isikutel (näiteks töötukassa, ülikoolid jne) avalikku huvi pakkuvate koolituste andmekogus kättesaadavaks tegemine.	**Selgitus** Eelnõu võimaldab riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustel ning avalik-õiguslikel juriidilistel isikutel teha Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks andmekogu eesmärgiga kooskõlas olevaid e-koolitusi ja e-õppevara. Nende puhul ei ole eelnõus sätestatud täiendavaid tingimusi. HaS § 36^9 lõikes 4 sätestatud täiendavad tingimused kohalduvad eraõiguslikele juriidilistele isikutele. Seega on ettepanekus kirjeldatud võimalus eelnõuga juba tagatud.
2.6 TäKS §162 lg 6 kohaselt säilitataks andmekogus andmeid kümme aastat pärast kande tegemist. Selle kohaselt tuleks sama koolitusega seotud ühe isiku kohta tehtud kanded kustutada erineval ajal, kuna kanded tehakse erineval ajal. Näiteks koolitusele registreerimise ja läbimise vahel võib olla ajavahemik ning sinna vahele jäävad õppetegevuse andmed. Näiteks võiks olla kohane siduda konkreetse	**Mitte arvestatud** Digiriigi Akadeemias töödeldakse lisaks koolituse läbinud isikute andmetele ka selliste isikute andmeid, kes registreerivad end e-õppele või alustavad õppetegevust, kuid ei lõpeta seda. Andmekogus töödeldavad õppetegevuse andmed hõlmavad muu hulgas osalemise, edenemise ja õpitulemuste hindamise andmeid. Kui säilitustähtaja algus siduda koolituse läbimisega, puuduks koolituse pooleli jätnud või seda mitteläbinud isikute puhul säilitustähtaja arvestamiseks sobiv lähtehetk. Seetõttu on kande tegemine säilitustähtaja arvestamise lähtehetkena kohaldatav sõltumata sellest, kas isik koolituse lõpuks läbib.

koolitusega seotud andmete säilitamine koolituse läbimisega.	Märkuses kirjeldatud juhul võivad sama õppetegevusega seotud eri ajal tehtud kannete säilitustähtajad tõepoolest lõppeda erineval ajal. See ei takista siiski andmete säilitamise eesmärgi täitmist, kuna säilitustähtaega arvestatakse konkreetse andmekogusse kantud andme suhtes selle kande tegemisest. Eelnõu seletuskirja kohaselt on pikema säilitamise eesmärk muu hulgas võimaldada tõendada e-õppe läbimist ja täita õigusaktidest tulenevaid kohustusi.
Samuti palume kaaluda, kas kõigi lõikes 2 nimetatud andmete (nt suhtluse, tagasiside ja kasutajaeelistuste andmed; õppeplatvormil isiku liikumise andmed) säilitamine on põhjendatud ja vajalik 10 aastat.	**Arvestatud** Eelnõus ja seletuskirjas täiendati andmete säilitamise korda. Varasema üldise säilitustähtaja asemel on eelnõus iga andmekategooria jaoks ette nähtud eraldi säilitamistähtaeg, lähtudes andmete kasutamise eesmärgist ja vajadusest. Näiteks õppetegevuse ja õpitulemuste andmeid säilitatakse kümme aastat, et võimaldada tõendada õppe läbimist ning väljastatud tunnistusi või tõendeid, samas kui logiandmeid ja mitmeid muid andmeid säilitatakse oluliselt lühemat aega.
3. Eelnõu § 1 punktis 3 täiendatakse TäKS § 16^2 lõiget 1 punktiga 1^1, mille kohaselt võimalus kuvada kasutajale ülevaade läbitud õppest ning soovitusi selle kohta, milliseid e-koolitusi ja e-õppevarasid tulevikus läbida (ehk nn personaalne õpirada). Samas ei nähtu lõike 2 ülejäänud sätetest selgelt, kes on kasutaja ja millal on isikuandmete all mõeldud kasutaja andmeid ja millal teiste isikute andmeid. Ettepanek on ühtlustada terminite kasutus ja kasutata ühtmoodi.	**Arvestatud** Täpsustasime eelnõu sõnastust ja seletuskirja selliselt, et oleks üheselt arusaadav, millal peetakse silmas Digiriigi Akadeemiat kasutavat füüsilist isikut (õppijat).

4. Eelnõu seletuskirjale lisatud Digiriigi Akadeemia põhimääruse kohaselt on juurdepääs andmetele vastutavatel ja volitatud töötlejatel ning tulevikus enda andmetele ka Digiriigi Akadeemiat kasutavatel isikutel. Infosüsteemi andmete väljastamine toimub kooskõlas avaliku teabe seaduse, isikuandmete kaitset reguleerivate õigusaktidega, täiskasvanute koolituse seaduses Digiriigi Akadeemiat reguleerivate sätete ja käesolevas määruses sätestatud ulatuses. Töötukassa osutab töötutele ja töötavatele inimestele tööturuteenuseid ja selleks koostatakse tegevuskava, mille eesmärk on kavandada vajalikud tegevused, et isik saaks võimalikult kiiresti töö leida, sobivale tööle asuda või töötamist jätkata. Muuhulgas kajastatakse tegevuskavas ka hariduse ja oskuste kohta (TöMS § 7 lg 3). Tegevuskava koostamisel kasutatakse erinevate andmekogude andmeid, mis lihtsustab tegevuskava koostamist nii töötukassa kui ka inimese jaoks ning võimaldab andmed lisada inimese kandideerimisdokumentidesse. Palume selgitada, kas tulevikus võiks olla võimalik ka inimese läbitud koolituste kohta andmete saamine töötukassa andmekogusse, et inimesed saaks need oma kandideerimisdokumentidele lisada.	**Selgitus** Toetame põhimõtet, et Digiriigi Akadeemias läbitud koolitusi võetakse asjakohasel juhul arvesse Töötukassa tegevuskava koostamisel ning et tööturuteenuste ja -meetmete raames suunatakse inimesi läbima Digiriigi Akadeemias pakutavaid koolitusi, kui see aitab kaasa nende teadmiste ja oskuste arendamisele või tööalase konkurentsivõime parandamisele. Digiriigi Akadeemial on olemas tehniline võimekus andmevahetuseks riigi infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu. Vajaduse ja asjakohase õigusliku aluse olemasolul on võimalik luua andmevahetus ka teiste riiklike infosüsteemide ja andmekogudega, sealhulgas Töötukassa andmekoguga. Digiriigi Akadeemia põhimääruse kavand näeb ette nii infosüsteemide vahelise liidestuse kui ka andmete väljastamise riigi infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu. Kui Töötukassa hinnangul on sellise andmevahetuse loomiseks vajalik teha regulatiivseid muudatusi juba käesoleva eelnõu menetlemise käigus, palume esitada täpsem sisend vajalike muudatuste kohta TöMS-is või sellega seotud õigusaktides.
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit	
1. Konkureerimine erasektori täiendkoolituse pakkujatega Eelnõu punktiga 1 täiendatakse Täiskasvanute koolituse seaduse (TÄKS) § 1 järgnevalt: Käesoleva	**Selgitus** Digiriigi Akadeemia eesmärk ei ole pakkuda turul konkureerivat üldist koolitusteenust ega asendada erasektori koolituspakkujaid või e-õppeplatvorme. Tegemist on riikliku digitaalse õppekeskkonna ja andmekoguga, mille kaudu tehakse kättesaadavaks eelkõige avaliku sektori

seadusega sätestatakse täienduskoolitusasutusele nõuded täienduskoolituse, sealhulgas mikrokvalifikatsiooniõppe läbiviimiseks, õppija õigus õppepuhkusele, riigi pakutava täiskasvanute mitteformaalõppe, sealhulgas täienduskoolituse ja muude e-õppevara, platvormi toimimise ja kasutamise alused, täienduskoolituse rahastamise alused ning riiklik ja haldusjärelevalve. Eelnõu koostamise aluseks olev eeldus seletuskirjas on: Digiriigi Akadeemia koondab avaliku sektori pakutavad mitteformaalõppe võimalused, sealhulgas täienduskoolitused ja muud e-õppevarad, mis on mõeldud nii avaliku sektori töötajatele kui ka kogu laiemale elanikkonnale. Sellise regulatsiooniga on jäetud tähelepanuta tänane olukord, kus vabal turul tegutseb palju täiendkoolituste pakkujaid ja saadaval on nii Eesti kui välismaiste ettevõtete e-koolitusi ning e-õppevara. Samuti on kasutusel erinevaid erasektori ettevõtete poolt arendatavaid ja hallatavaid e-õppe platvorme, mida saaks ka avalik sektor soovi korral kasutada. Seetõttu on Digiriigi Akadeemia kui riiklik elektrooniline mitteformaalõppe platvorm otsene sekkumine toimiva täiendkoolituste turu toimimisse ehk siis tegemist on erasektoriga konkureeriva riikliku süsteemi loomisega.	töötajatele ning avalikes huvides laiemale elanikkonnale suunatud e-õpet. Avaliku sektori vaatest on eesmärk toetada ühiste koolitusvajaduste katmist, võimaldada olemasoleva õppesisu asutusteülest kasutamist ning vähendada õppesisu ja digitaalsete õppekeskkondade dubleerivat arendamist. Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tehtav õppesisu ei ole alati riigi enda loodud ning eelkõige loob riik ise sisu seal, kus omab spetsiifilist ekspertiisi, mida erasektoris pole. Avaliku sektori asutused kasutavad juba praegu e-õppe väljatöötamisel ja läbiviimisel eraõiguslikke koostööpartnereid ning saavad ka edaspidi tellida erasektorilt õppesisu loomist, arendamist ja ajakohastamist ning muid koolitusteenuseid. Eelnõu võimaldab seaduses sätestatud tingimustel ka eraõiguslikel juriidilistel isikutel teha oma e-koolitusi ja e-õppevara Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks. Seletuskirjas on samuti selgitatud, et väliselt tellitud õppesisu puhul tuleb hankes või lepingus määrata kindlaks vastutus õppesisule kohalduvate nõuete täitmise eest. Seega ei ole eelnõu eesmärk erasektori koolitusteenuseid kõrvale tõrjuda, vaid kujundada olemasoleva riikliku õppekeskkonna kasutamiseks selgem õiguslik ja korralduslik raamistik. Erasektori koolituspakkujad saavad jätkuvalt osaleda avaliku sektori e-õppe ja õppesisu loomisel, arendamisel, pakkumisel ning ajakohastamisel. Samas on eelnõu majandusliku mõju hindamisel arvestatud, et keskse e-õppe senisest süsteemsem kasutamine võib mõjutada avaliku sektori nõudlust teatavat liiki koolitusteenuste järele. Eelkõige võib väheneda vajadus tellida eri asutustel eraldi dubleerivaid või väga sarnase sisuga standardiseeritud baaskoolitusi. Arvestades rahaliste vahendite piiratust ning eesmärk riigi eelarvelisi vahendeid võimalikult optimaalselt kasutada, on see ka eesmärk. Samal ajal säilib vajadus e-õppe arendamise, õppesisu ajakohastamise, õpidisaini, põimõppe, praktiliste koolituste ning asutuse-, rolli- ja valdkonnaspetsiifiliste koolituste järele. Võimalikku mõju erasektori koolitusturule on seetõttu seletuskirjas eraldi käsitletud ja hinnatud keskmiseks. Kooskõlastamisel esitatud märkuse põhjal on seletuskirja täiendatud, et selgemalt piiritleda Digiriigi Akadeemia eesmärki ja rolli ning käsitleda selle võimalikku mõju erasektori koolitusturul
2. Riigi uue andmekogu (infosüsteemi) loomine Eelnõust ja seletuskirjast selgub (§16[2] (5) ja seletuskiri lk. 17), et: Registrite-ja Infosüsteemide keskus (RIK) on Digiriigi Akadeemia tehniline arendaja ja haldaja, kes vastutab infosüsteemi arendamise, toimimise ning turvalisuse eest. RIK	**Selgitus** Eelnõuga ei looda uut digitaalset õppekeskkonda. Digiriigi Akadeemia on kasutusel alates 2021. aastast ning praeguseks on õppekeskkonnaga liitunud ligikaudu 25 avaliku sektori asutust ja selles on kättesaadav ligikaudu 300 digitaalset õppematerjali. Eelnõu eesmärk on luua juba kasutusel olevale Digiriigi Akadeemiale selge õiguslik raamistik, eelkõige reguleerida andmekogu pidamist, õppetegevusega seotud isikuandmete töötlemist ja väljastamist ning keskse e-õppe kättesaadavaks

tagab platvormi tehnilise töökindluse, kasutatavuse, andmete töötlemise tehnilise korralduse, sealhulgas autentimise, andmete salvestamise ja ligipääsu haldamise, ning talle antud ressursside tõhusa kasutamise eesmärkide saavutamiseks. Kuigi Riigikantselei ja Justiits- ja Digiministeeriumi juhendi „Digiteenuse omaniku ja pakkuja valik“ (https://digiriik.eesti.ee/juhend/avalike-digiteenuste-omaniku-ja-pakkuja-valik) kriteeriumite kohaselt sobiks Digiriigi Akadeemia andmekogu loojaks ja haldajaks erasektori ettevõte, on eelnõu koostajad valinud selleks siiski riigiasutuse.	tegemist. Digiriigi Akadeemia arendamisel ja e-õppe pakkumisel tehakse seejuures ulatuslikku koostööd erasektoriga, mille erinevad komponendid vastavad suures mahus juba ka täna Digiteenuse omaniku ja pakkuja valiku juhistele. Platvorm ise on loodud koostöös erasektoriga ning erasektori teenusepakkujaid kaasatakse nii e-koolituste ja e-õppevara loomisse kui ka õppekeskkonna arendamisse. Eelnõu ei piira sellise koostöö jätkamist. Ka edaspidi on võimalik tellida erasektorilt õppesisu loomist, arendamist ja ajakohastamist ning Digiriigi Akadeemia arendamiseks ja toimimiseks vajalikke teenuseid. Riigiasutuse määramine Digiriigi Akadeemia volitatud töötlejaks ei tähenda seega, et platvormi arendus või selle toimimiseks vajalikud teenused peaksid toimuma üksnes riigisiseselt. Märkuses tõstatatud küsimusest lähtudes võtame siiski eraldi kaalumisele Digiriigi Akadeemia tehnilise haldamise ja arendamise korralduse, sealhulgas võimaluse anda platvormi haldamine või sellega seotud teenuste osutamine tulevikus veelgi suuremas ulatuses erasektori kanda. Sellise muudatuse tegemine eeldab eraldi analüüsi ja ettevalmistust ning seda ei ole seetõttu otstarbekas lahendada käesoleva eelnõu menetluse raames. Kuna Digiriigi Akadeemia on juba toimiv õppekeskkond, kus töödeldakse õppijate ja õppetegevusega seotud andmeid, on vajalik tagada sellele andmetöötlusele selge õiguslik alus. Kehtivas õiguses puudub praegu terviklik regulatsioon Digiriigi Akadeemia andmekogu pidamiseks ning andmete töötlemiseks ja väljastamiseks. Seetõttu on põhjendatud käesoleva eelnõu menetlemisega edasi liikuda sõltumata sellest, milline Digiriigi Akadeemia tehnilise haldamise ja arendamise mudel tulevikus valitakse.
3. Koolituste kvaliteedi võimalikud probleemid Eelnõu kohaselt kõik Digiriigi Akadeemias kättesaadavad e-koolitused ja e-õppevarad ei vasta TäKS-i tähenduses täienduskoolituse formaalsetele nõuetele ning kõiki koolitusi ei ole välja töötanud täienduskoolitusasutused. Selline lähenemine loob segaduse senisest TÄKS-i regulatsioonist erinevate koolituste staatuse osas ning ei teeni TÄKS-i eesmärki, milleks on kõigi täiendkoolituste ühtlaselt kõrge taseme tagamine.	**Selgitus** Digiriigi Akadeemias tehakse kättesaadavaks erinevat liiki digitaalset õppesisu: nii e-koolitusi, mis on täienduskoolitused täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses, kui ka e-õppevara ehk muud digitaalset õppesisu, mis ei vasta täienduskoolituse tunnustele. Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud e-koolituse ja e-õppevara mõistetega ning selgitatud nende seost täiskasvanute koolituse seadusest tulenevate nõuetega. Kui Digiriigi Akadeemias pakutav e-koolitus on täienduskoolitus täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses, kohalduvad sellele kõik täiskasvanute koolituse seadusest ja selle alusel kehtestatud õigusaktidest tulenevad nõuded. Eelnõuga ei tehta selles osas erandit ega leevendata täienduskoolitustele kehtivaid nõudeid. E-õppevarale, mis ei ole täienduskoolitus, täiskasvanute koolituse seaduse nõuded ei kohaldu. Sõltumata õppesisu liigist nähakse Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tehtavale õppesisule ette eraldi nõuded. Eelnõu annab aluse kehtestada rakendusaktiga e-koolitustele ja e-õppevaradele

	tehnilised ja vormilised nõuded, mille eesmärk on tagada õppesisu kvaliteet, kasutatavus, ligipääsetavus ja tehniline sobivus. Õppesisu ajakohasuse ja nõuetekohasuse eest vastutab selle Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teinud asutus või juriidiline isik.
4. Eesti.ai platvormi hanke ja digiriigi akadeemia funktsioonide dubleerimine Hetkel ettevalmistamisel oleva hanke kohaselt planeerib Digiriigi Akadeemiaga sarnase platvormi loomist ka Riigikantselei Eesti.ai algatus. Kuna ka eelnõu dokumentides on AI-oskused kui üks digiriigi akadeemia teema selgelt välja toodud, siis oleks mõistlik luua üks e-õppe platvorm.	**Selgitus** Peame samuti oluliseks avaliku sektori digipädevuse arendamise algatuste omavahelist koordineerimist ning dubleerivate lahenduste vältimist. Digiriigi Akadeemia ja Eesti.ai planeeritav platvorm erinevad meile teadaolevalt ning senise koostöö käigus selgunud info alusel nii oma funktsionaalsuse kui sisu ulatuse osas. Digiriigi Akadeemia on alates 2021. aastast toimiv digitaalne õppekeskkond, mis võimaldab õppesisu läbida ning pidada arvestust õppijate õppetegevuse üle. Tehisaru on Digiriigi Akadeemias üks teemavaldkond teiste seas. Õppekeskkonnas on kättesaadav muu hulgas digipädevuste, generatiivse tehisaru, infoturbe, andmete, teenusedisaini, juhtimise, elanikkonnakaitse ja teiste valdkondade õppesisu. Eesti.ai kavandatav fookus on seevastu ainult tehisarul. Seniste arutelude kohaselt on Eesti.ai platvormi roll eelkõige tehisaruoskuste arendamise võimaluste ja koolitusinfo koondamine ning vahendamine tööealisele elanikkonnale. Seetõttu ei ole põhjendatud käsitleda Digiriigi Akadeemiat ja Eesti.ai-d kahe sama funktsiooniga e-õppeplatvormina. Küll aga peame oluliseks, et nende tehniliste lahenduste ja õppesisu arendamisel välditaks dubleerimist. Näiteks saab Eesti.ai kaudu loodava või hangitava e-õppe vajaduse korral teha kättesaadavaks Digiriigi Akadeemias ja Digiriigi Akadeemias olevaid tehisaru teemalisi kursuseid jagada Eesti.ai platvormi kaudu.
5. Erasektori ettevõtete poolt loodud koolituste kasutamine Eelnõu punkt 2 sätestab: §16^2 (4) Eraõiguslik juriidiline isik võib oma e-koolitused ja e-õppevarad andmekogus kättesaadavaks teha, kui need on kooskõlastatud valdkondliku ministeeriumiga, õppijale tasuta kättesaadavad ja täidetud on vähemalt üks järgmistest eeldustest: 1) koolitus on mõeldud laiemale elanikkonnale ja avalikes huvides; 2) isik pakub õppetegevust avaliku sektori töötajatele lepingu	**Selgitus** Eraõiguslik juriidiline isik ei pea Digiriigi Akadeemias e-koolituse või e-õppevara kättesaadavaks tegemiseks täitma avalik-õiguslikku ülesannet. Eelnõus sätestatud kolm sisulist eeldust on alternatiivsed, st lisaks õppesisu tasuta kättesaadavuse ja valdkondliku ministeeriumi kooskõlastuse nõudele peab olema täidetud vähemalt üks kolmest tingimusest. Seega võib eraõiguslik juriidiline isik teha oma e-koolituse või e-õppevara Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks, kui see on õppijale tasuta, valdkondliku ministeeriumiga kooskõlastatud ning vähemalt üks järgmistest tingimustest on täidetud: 1. õppesisu on mõeldud laiemale elanikkonnale ja teenib avalikku huvi;

alusel; 3) isik täidab avalikõiguslikku ülesannet. Antud sätte juures jääb ebaselgeks kas eraõiguslik koolitaja võib oma koolitused kättesaadavaks teha ainult siis, kui ta täidab avalik-õiguslikku ülesannet?	2. eraõiguslik juriidiline isik pakub õppetegevust avaliku sektori töötajatele või töötab e-õpet avaliku sektori asutusele välja lepingu alusel; 3. eraõiguslik juriidiline isik täidab avalik-õiguslikku ülesannet. Nende tingimuste eesmärk on võimaldada erasektori loodud õppesisu Digiriigi Akadeemias kasutada, kuid samal ajal tagada, et riiklikku õppekeskkonda ei kasutataks üldise kommertskoolituste avaldamise või turundamise keskkonnana. Digiriigi Akadeemias avaldatav erasektori õppesisu peab seetõttu olema seotud avaliku huvi, avaliku sektori koolitusvajaduse või avaliku ülesande täitmisega. Kooskõlastamisel esitatud märkuse põhjal on eelnõu ja seletuskirja sõnastust täpsustatud, et tingimuste alternatiivsus ning eraõiguslike juriidiliste isikute võimalused õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teha oleksid üheselt arusaadavad.
Samuti ei kajastu eelnõus seletuskirjas (lk. 27) toodud põhimõte: Mõju erasektori koolitusturule on piiratud. Platvorm ei ole mõeldud tasuliste koolitusteenuste pakkumiseks, vaid avalikes huvides vajalike teadmiste levitamiseks. Samas säilib erasektori võimalus osaleda Digiriigi Akadeemia kaudu koolituspartnerina või teenusepakkujana. Seetõttu ei ole tegemist turu asendamisega, vaid avaliku sektori koolitusvajaduste koordineerituma katmisega. Sellisel juhul on nimetatud teenusepakkuja oma tavapärases rollis teenuse osutajana.	**Selgitus** Seletuskirjas on täiendatud eelnõu võimalikku mõju erasektori koolitusturule, sealhulgas selgitatud erasektori võimalusi osaleda Digiriigi Akadeemias koolituspartneri või teenusepakkujana. Samuti on käsitletud võimalikku mõju avaliku sektori nõudlusele erinevate koolitusteenuste järele. Oleme valmis mõju erasektori koolitusturule seletuskirjas vajaduse korral täiendama, lähtudes sektori esindajate täiendavast sisendist ja ettepanekutest.
Rektorite Nõukogu	
Eelnõu (§ 16^2 lg 3) kohaselt teeb täidesaatva riigivõimu asutus, välja arvatud julgeolekuvaldkonnas, andmekogus kättesaadavaks avalikule teenistusele mõeldud e-koolitused ja e-õppevarad. Avaliku sektori veebikoolituste ja õppematerjalide ühte keskkonda koondamine mõjutab paljusid täienduskoolitusasutusi/koolituspakkujaid. Kahjuks ei ole seda koolitusturu osapooletega arutatud	**Arvestatud** Eelnõu seletuskirja mõjuanalüüsi on täiendatud. Mõju koolitusturule on hinnatud keskmiseks ning arvestatud on sellega, et keskse e-õppe laialdasem kasutamine võib vähendada eelkõige korduvate ja standardiseeritud baaskoolituste tellimist. Oleme valmis mõjuanalüüsi Rektorite Nõukogu ja teiste koolitusturu osapoolte täiendava sisendi põhjal veel täpsustama. Selgitame, et eelnõu eesmärk ei ole konkureerida ülikoolide ega teiste koolituspakkujatega või asendada nende pakutavaid koolitusteenuseid. Keskse e-õppe regulatsiooni eesmärk on avaliku sektori ühiste koolitusvajaduste koordineeritum katmine ja olemasoleva õppesisu laiem

ning seletuskirjas on sellekohane mõjuhinnang puudu, viidatud on ainult kaudsele mõjule. Suure tõenäosusega hangitakse avalikule sektorile suunatud täienduskoolitusi mh ülikoolidelt jt koolitusasutustelt. Kui need koolitused peavad jõudma Digiriigi Akadeemiasse, on mõju otsene.	kasutamine. Avaliku sektori asutused saavad jätkuvalt tellida ülikoolidelt ja teistelt koolituspakkujatelt e-koolituste ja e-õppevara loomist, arendamist ning ajakohastamist. Eelnõuga ei kehtestata koolituspakkujatele kohustust teha oma õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks. Samuti ei tähenda regulatsioon, et iga avaliku sektori tellitud koolitus tuleb automaatselt Digiriigi Akadeemias avaldada. Kohustus puudutab täidesaatva riigivõimu asutuste avalikule teenistusele mõeldud õppesisu, mis vastab keskse e-koolituse või e-õppevara tunnustele. Seletuskirjas on täiendavalt käsitletud autoriõiguste ja kasutusõiguste küsimust. Eelnõu ei muuda olemasolevaid intellektuaalse omandi õigusi. Kui õppesisu tellitakse ülikoolilt või muult koolituspakkujalt, sõltub selle Digiriigi Akadeemias kasutamise võimalus hankes või lepingus kokku lepitud õigustest. Väliselt tellitud õppesisu puhul tuleb kokku leppida õiguste kuuluvus või litsentsi ulatus, sealhulgas materjali reprodutseerimise, üldsusele kättesaadavaks tegemise, muutmise ja edasise kasutamise tingimused.
Meie hinnangul vajab eelnõu oluliselt põhjalikumat analüüsi ja kooskõlastamist haridusvaldkonna asutuste ja ekspertidega enne edasiliikumist. Digiriigi Akadeemia nii ulatuslikku reguleerimist TäKSis sellisel kujul me ei toeta. Juhul, kui on vajadus reguleerida Digiriigi Akadeemia platvormi seadusandlikult, võiks selleks otsida kitsama ja proportsionaalsema lahenduse, mis ei dubleeri olemasolevaid haridusinfosüsteeme ega loo uut paralleelset õpiandmete registrit. Eelnõu seletuskirjast ei loe välja, miks olemasolevaid lahendusi ei oleks võimalik kasutada või omavahel paremini siduda. See lahendus tekitab paralleelse andme- ja õpitee haldamise loogika. /../ Nõustume, et Digiriigi Akadeemiale õigusliku aluse loomine võib olla põhjendatud selles, mis puudutab avaliku sektori ühiseid veebikoolitusi (nt infoturve, andmekaitse, kriisivalmidus). Samas näeme	**Selgitus** Soovime rõhutada, et eelnõuga ei looda uut digitaalset õppekeskkonda. Digiriigi Akadeemia on toimiv õppekeskkond alates 2021. aastast ning selle kasutus ja funktsioonid on aja jooksul oluliselt laienenud. Praeguseks kasutab õppekeskkonda ligikaudu 25 avaliku sektori asutust, selles on ligikaudu 300 digitaalset õppematerjali ja üle 50 000 registreeritud kasutaja. Eelnõu vajadus tuleneb eelkõige sellest, et olemasolevale õppekeskkonnale ja selles juba toimuvale andmetöötlusele on vaja luua selge õiguslik alus. Kehtivas õiguses puudub terviklik regulatsioon, mis määraks kindlaks Digiriigi Akadeemia andmekogu pidamise, töödeldavad andmed, andmete kasutamise ja väljastamise alused ning vastutuse andmetöötluse eest. Eelnõu eesmärk ei ole seejuures luua uut üldist haridusinfosüsteemi ega paralleelset kvalifikatsioonide, kutsete, oskuste või haridust tõendavate dokumentide registrit. Peame samuti oluliseks, et riik väldiks paralleelsete andmekogude loomist. Digiriigi Akadeemia toimib olemasolevaid haridus- ja kutseinfosüsteeme täiendava lahendusena ning selle eesmärgid ja funktsioonid on neist erinevad. EHIS-e ülesanne on muu hulgas pidada arvestust formaalhariduse omandamise ja seda tõendavate dokumentide üle, samas kui Digiriigi Akadeemia pakub mitteformaalset ja ka informaalset õpet. Samuti ei asenda Digiriigi Akadeemia kutseregistrit. Kui näiteks kutse saamise üheks eelduseks on Digiriigi Akadeemias pakutava koolituse läbimine, peetakse Digiriigi Akadeemias arvestust koolituse läbimise üle, samas kui kutse andmise otsus ja kutse olemasolu kajastuvad kutseregistris. käsitleb seda rollijaotust samuti süsteemide

probleemi selles, et eelnõu ei piirdu enam keskse õppeplatvormi reguleerimisega, vaid loob sisuliselt uue riikliku õpiandmete andmekogu koos õppijaprofiilide, õpiteekondade, õpianalüütika ja ulatusliku andmekogumisega. On küsitav, kas on vaja luua täiendav andmekogu olukorras, kus täienduskoolituse valdkonnas on juba olemas toimivad riiklikud lahendused (Juhan 2 täienduskoolituste haldamiseks; EHIS õpingute ja lõpudokumentide andmete hoidmiseks; Haridusportaal edu.ee õppijale tema õpitee ja tõendite kuvamiseks) ning kõrgkoolide ja rakenduskõrgkoolide õppeinfosüsteemid ja veebiõppe platvormid. Nt Tartu Ülikool pakub üldsusele, sh avalikule sektorile Moodle´is vaba juurdepääsuga tasuta e-kursusi ehk MOOCe. Hetkel luuakse mitmes ülikoolis õppeinfosüsteemi ja EHISe vahelist liidestust täiendusõppe lõpudokumentide andmete edastamiseks. Kuidas suhestub Digiriigi Akadeemia teiste infosüsteemidega?	funktsioonide eristamise kaudu. Ka JUHANi funktsioon erineb Digiriigi Akadeemia omast. JUHANis hallatakse täienduskoolitusega seotud andmeid, samas kui Digiriigi Akadeemia hõlmab lisaks e-koolitustele ka e-õppevara, mis ei ole täienduskoolitus täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses. Samuti ei täida Digiriigi Akadeemia Haridusportaali ega kõrgkoolide õppeinfosüsteemide ülesandeid. Haridusportaal koondab õppijale eri süsteemidest pärinevat teavet tema haridustee kohta, kõrgkoolide infosüsteemid ja õppeplatvormid teenindavad konkreetse kõrgkooli õppekorraldust, Digiriigi Akadeemia aga võimaldab avaliku sektori e-õppe kättesaadavaks tegemist ning selle kaudu toimuva õppetegevuse üle arvestuse pidamist. Seejuures on Digiriigi Akadeemia tehniliselt Moodle'i-põhine õppekeskkond. Eelnõuga ei looda uut õpitehnoloogilist platvormi, vaid õiguslikult raamistatakse olemasoleva digitaalse õppekeskkonna toimimine ja selles vajalik andmetöötlus. Viimases seletuskirjas on samuti rõhutatud, et eelnõuga korrastatakse juba toimiva lahenduse õiguslikku regulatsiooni, mitte ei looda uut avalikku teenust. Peame seejuures oluliseks põhimõtet, et sama teavet ei säilitataks põhjendamatult mitmes riiklikus infosüsteemis ning vajalik teave oleks teistele süsteemidele võimaluse ja õigusliku aluse olemasolul kättesaadav andmevahetuse kaudu. Eelnõu loob Digiriigi Akadeemiale aluse andmevahetuseks teiste riiklike infosüsteemidega ning seletuskirjas on ette nähtud, et kvalifikatsiooni-, pädevus- ja oskustega seotud andmeid võib teiste andmekogudega vahetada üksnes õigusliku aluse olemasolul ja kooskõlas asjaomase andmekogu eesmärgiga. Digiriigi Akadeemial on X-tee põhise andmevahetuse võimekus ning vajaduse ja õigusliku aluse olemasolul on võimalik korraldada andmevahetus teiste riiklike infosüsteemide ja registritega. Näiteks on võimalik Digiriigi Akadeemias läbitud täienduskoolituse andmete edastamine JUHANisse, kui selleks luuakse asjakohane õiguslik alus. Sellist andmevahetuskohustust ei saa luua üksnes Digiriigi Akadeemia põhimäärusega, vaid vajalik õiguslik alus tuleb ette näha ka asjaomase infosüsteemi või valdkonna regulatsioonis. Kooskõlastamisel saadud tagasiside põhjal on eelnõu ja seletuskirja selles osas täiendatud.
E-koolitustele ja e-õppevarale seatud nõuded võiks välja tuua juhendis, mitte ministri määruses.	**Mitte arvestatud** E-koolitustele ja e-õppevarale esitatavad nõuded on Digiriigi Akadeemia kaudu õppesisu avaldamise siduvad tingimused. Seetõttu peavad need olema kehtestatud õigusaktiga, et tagada õigusselgus, läbipaistvus, ühetaoline kohaldamine ning nõuete täitmise kontrollitavus. Juhend ei ole õiguslikult siduv instrument ning selle kaudu ei ole võimalik kehtestada õppesisu avaldajatele

	kohustuslikke nõudeid. Samas peame asjakohaseks koostada määruses sätestatud nõuete rakendamist toetavaid juhendmaterjale, milles saab esitada täiendavaid soovitusi, näiteid ja häid praktikaid. Seega sätestatakse siduvad nõuded määruses, nende praktilist rakendamist toetavad aga vajaduse korral juhendid.
Eelnõu tähendab praktikas täiendavat halduskoormust, vajadust dubleerida õppesisu teises keskkonnas ning vähendada koolituspakkujate kontrolli oma õppematerjalide üle.	**Selgitus** Seletuskirjas on täiendatud eelnõu mõju avaliku sektori asutuste töökoormusele ja koolitusturule. Eelnõu rakendamisega võib asutustele kaasneda täiendav töökoormus eelkõige olemasoleva õppesisu hindamisel, vajaduse korral kohandamisel, nõuetele vastavuse kontrollimisel ja Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemisel. Samas on regulatsiooni üks eesmärke vähendada olukordi, kus eri asutused arendavad või tellivad paralleelselt sama või väga sarnase sisuga e-õpet ning peavad selle pakkumiseks üleval eraldiseisvaid digitaalseid õppekeskkondi. Eelnõu ei näe ette, et koolituspakkuja loodud õppesisu tuleb automaatselt dubleerida või kopeerida Digiriigi Akadeemiasse. Kättesaadavaks tegemise kohustus puudutab täidesaatva riigivõimu asutuse avalikule teenistusele mõeldud õppesisu, mis vastab keskse e-koolituse või e-õppevara tunnustele. Enne olemasoleva õppesisu kättesaadavaks tegemist tuleb hinnata selle avaldamise õiguslikke ja tehnilisi eeldusi, sealhulgas autoriõigusi, juurdepääsupiiranguid, andmekaitsenõudeid, ligipääsetavust ja tehnilist ühilduvust. Pikemas perspektiivis on eesmärk kujundada Digiriigi Akadeemiast avaliku sektori keskne digitaalne õppekeskkond ning seeläbi vähendada vajadust arendada ja hallata paralleelseid õppekeskkondi. Samuti ei muuda eelnõu õppesisu looja ega koolituspakkuja intellektuaalse omandi õigusi. Väliselt tellitud või koostöös loodud õppematerjalide puhul sõltub materjali kasutamise, muutmise, reprodutseerimise, üldsusele kättesaadavaks tegemise ja edasise kasutamise õigus hankes või lepingus kokku lepitud õigustest või litsentsi ulatusest. Avaliku sektori asutus peab seega õppesisu tellimisel tagama Digiriigi Akadeemias kasutamiseks vajalikud õigused. Kui vastavad õigused puuduvad, ei saa õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teha enne vajalike õiguste saamist. Eelnõu eesmärk ei ole vähendada ka ülikoolide ega teiste koolituspakkujate rolli. Avaliku sektori asutused saavad jätkuvalt tellida neilt e-koolituste ja e-õppevara loomist, arendamist ja ajakohastamist. Seletuskirjas on mõju koolitusturule hinnatud keskmiseks ning eraldi käsitletud koolituspakkujate jätkuvat rolli koolituspartnerite ja teenusepakkujatena.
2. Seletuskirja (lk 14) kohaselt tuleb kättesaadavaks teha kesksed e-koolitused ja e-õppevarad, samas	**Arvestatud**

eelnõu sõnastus (§ 16^2 lg 3) on üldisem ja pole täpsustatud, et kättesaadavaks tuleb teha vaid kesksed e-koolitused ja e-õppevarad. Palume selgitada, millised koolitused ja õppeavarad peavad jõudma Digiriigi Akadeemia keskkonda ning mida tähendab see koolitushangetel osalevatele koolituspakkujatele (koolitusasutusele).	Nõustume märkusega, et eelnõu varasem sõnastus ei olnud selles osas piisavalt täpne. Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud ning selgelt sätestatud, et Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemise kohustus puudutab üksnes avalikule teenistusele mõeldud keskseid e-koolitusi ja e-õppevarasid, st õppesisu, mis vastab seaduses sätestatud keskse e-õppe tunnustele. Kohustus ei laiene kõigile avalikule teenistusele suunatud koolitustele ega tähenda kohustust töötada välja uusi keskseid e-koolitusi või e-õppevarasid. Koolituspakkujatele, sealhulgas ülikoolidele ja täienduskoolitusasutustele, eelnõuga kohustust oma õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teha ei kehtestata. Avaliku sektori asutused saavad ka edaspidi tellida koolitusi ja õppesisu välistelt koolituspakkujatelt. Eelnõu ei muuda õppesisu looja ega koolituspakkuja intellektuaalse omandi õigusi. Väliselt tellitud õppematerjali kasutamise, muutmise, reprodutseerimise, üldsusele kättesaadavaks tegemise ja edasise kasutamise võimalused sõltuvad hankes või lepingus kokku lepitud õigustest või litsentsi ulatusest. Kui asutusel puuduvad Digiriigi Akadeemias avaldamiseks vajalikud õigused, ei saa õppesisu seal kättesaadavaks teha enne vastavate õiguste olemasolu. Seletuskirja on eelneva osas täiendatud.
Juhime tähelepanu, et dokumentides kasutatud terminid *keskne koolitus ja sertifikaat* tekitavad segadust. Kes otsustab, mis on keskne ja kelle jaoks? Ilmselt on silmas peetud tööalaselt kohustuslikke koolitusi, mis avaliku sektori töötajatel tuleb läbida. Nii võikski neid koolitusi nimetada.	**Arvestatud** Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud ning neis kasutatakse läbivalt mõisteid „keskne e-koolitus“ ja „keskne e-õppevara“. Samuti on täpsustatud nende määratlust ja selgitatud, kuidas hinnatakse õppesisu vastavust keskse e-õppe tunnustele. Keskne e-koolitus või e-õppevara ei tähenda üksnes tööalaselt kohustuslikku õpet. Keskseks loetakse õppesisu, mille kasutamise vajadus esineb mitme avaliku sektori asutuse või valitsemisala üleselt ning tuleneb avaliku sektori töökorraldusest, otsese avaliku teenuse osutamisest ja arendamisest või kompetentsiarenduse eesmärkidest. Keskseks loetakse ka õppesisu, mille läbimise kohustus tuleneb seadusest. Seega on kohustuslikud koolitused üks keskse e-õppe liikidest, kuid mõiste hõlmab ka avaliku sektori ülese vajadusega nö vabatahtlikku õpet, näiteks ühiste üldpädevuste arendamist. Keskse e-koolituse või e-õppevara staatust ei määrata eraldi haldusotsusega. Õppesisu loonud või avaldav asutus hindab, kas konkreetne õppesisu vastab seaduses sätestatud tunnustele. Vajaduse korral saab asutus konsulteerida Rahandusministeeriumi riigihalduse osakonnaga. Avaliku sektori ühiste koolitusvajaduste koordineerimiseks koostataval prioriteetsete koolitusteemade nimekirjal on üksnes suunav tähendus ja nimekirja kuulumine ei määra iseenesest õppesisu keskseks e-õppeks. Seletuskirja on eelneva osas täiendatud.

	Mõiste „sertifikaat“ kasutamisest on loobutud ning terminoloogia on viidud kooskõlla täiskasvanute koolituse regulatsiooniga. Digiriigi Akadeemias toimuva õppetegevuse läbimise tõendamisel kasutatakse vastavalt õppesisu liigile tunnistust või tõendit ning täienduskoolituse puhul kohalduvad täiskasvanute koolituse seadusest tulenevad nõuded.
Siinkohal juhime tähelepanu, et eelnõus (§ 16^1) räägitakse keskse koolituse puhul koolitustest, mille läbimise vajadus on avaliku sektori asutusel või valitsemisalal, mitte füüsilisel isikul.	**Arvestatud** Asutuse või valitsemisala vajaduse all mõeldakse selle töötajate ühist õppimisvajadust, mis tuleneb avaliku sektori töökorraldusest, otsese avaliku teenuse osutamisest ja arendamisest või kompetentsiarenduse eesmärkidest. Eelnõu ja seletuskirja sõnastust on selles osas täpsustatud.
Lisaks on liigitatud e-õppevara mitteformaalse õppe alla, kuigi iseseisva õppimise puhul saab vaid rääkida informaalsest õppest. E-õppevara eraldiseisvalt ei ole koolitus, seega ka ei kuulu mitteformaalse õppe alla.	**Selgitus** Eelnõus eristatakse e-koolitust ja e-õppevara. E-koolitus on digitaalses õppekeskkonnas toimuv täienduskoolitus, millele kohaldatakse täiskasvanute koolituse seadust. E-õppevara on seevastu digitaalne õppematerjal või õppesisu, mida kasutatakse mitteformaalõppe läbiviimiseks või muu õppe toetamiseks ning teadmiste, oskuste või pädevuste omandamiseks. Seletuskirjas on täiendavalt selgitatud, et e-õppevara võib olla näiteks juhendatud veebipõhine õpe, iseseisvalt läbitav veebikursus, veebiseminar või muu digitaalne õppesisu, mis ei vasta täienduskoolitusele kehtestatud nõuetele. E-õppevara võib sõltuvalt selle olemusest ja kasutusviisist toetada nii mitteformaalset kui ka informaalset õppimist.
3. Samuti palume selgitada, mida tähendab koolituste viimine Digiriigi Akadeemia keskkonda autoriõiguste osas, kui veebikoolitused/õppematerjalid hangitakse koolitusasutuselt (vt nt hange nr 311294). See muudab täienduskoolitusasutuste olukorra keeruliseks, sest autoriõiguste loovutamisega kaob kontroll õppematerjalide/koolituste üle ning antud kursusi täienduskoolitusasutus hiljem enam tasulisena pakkuda ei saa. Sel juhul tõusetub ka küsimus hangitava koolituse hinnastamisest.	**Selgitus** Selgitame, et eelnõu ei reguleeri õppesisuga seotud autoriõiguste kuuluvust ega muuda olemasolevaid autoriõiguslikke suhteid. Õppesisu kasutamise, autoriõiguste ja varaliste õiguste kuuluvus sõltub konkreetsest õigussuhtest, sealhulgas hanketingimustest ja poolte vahelistest kokkulepetest. Juhul kui täidesaatva riigivõimu asutus peab e-koolituse või e-õppevara Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegema, peab asutus tagama, et tal on õppesisu kasutamiseks ja Digiriigi Akadeemias avaldamiseks vajalikud õigused. Vastavate õiguste olemasolu nõue ei tulene käesolevast eelnõust, vaid autoriõiguse üldpõhimõtetest ning õppesisu loomise või tellimise aluseks olevatest lepingutest. Juhul kui olemasoleva lepingu või autoriõigusliku kokkuleppe alusel puudub asutusel õigus õppesisu Digiriigi Akadeemias avaldada, ei teki sellist õigust käesoleva eelnõu alusel automaatselt. Sellisel juhul tuleb õiguste ulatus kokku leppida õiguste omajaga või hankida vajalikud õigused eraldi. Samuti ei tähenda õppesisu avaldamine Digiriigi Akadeemias tingimata autoriõiguste täielikku üleandmist riigile ega välista õppesisu edasist kasutamist koolitusasutuse poolt. Vajalik on üksnes sellises ulatuses kasutusõiguste olemasolu, mis võimaldab õppesisu Digiriigi Akadeemias avaldada

	ja kasutada. Kas ja millises ulatuses jääb koolitusasutusele õigus sama õppesisu edaspidi kasutada või tasuliselt pakkuda, sõltub konkreetsest lepingust ning poolte kokkulepetest. Seletuskirja on autoriõiguste teema osas täiendatud.
4. Missugused lõpudokumendid väljastatakse Digiriigi Akadeemia keskkonnas koolituse läbinutele? Kui koolitused lisatakse Digiriigi Akadeemiasse, siis kes jääb koolitajaks? Kui see on n-ö platvorm, mitte konkreetne koolitusasutus, tõusetub küsimus, kelle nimel väljastatakse koolituse lõpudokumendid - kas koolitusasutus, kellelt tellitakse koolitus, või Digiriigi Akadeemia? Kui dokumendi väljastajaks ei ole täienduskoolitusasutus, siis palume selgitada, mis tähendus on väljastataval dokumendil TäKSi mõistes, aga ka elukestva õppe ja varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise mõistes formaalharidussüsteemis.	**Arvestatud** Eelnõu, seletuskirja ja rakendusakti kavandit on täiendatud, et oleks üheselt arusaadav, millised dokumendid Digiriigi Akadeemias õppetegevuse läbimise või selles osalemise kohta väljastatakse. Tunnistus väljastatakse juhul, kui õpiväljundite saavutamist hinnati ja õppija saavutas kõik lõpetamiseks nõutud õpiväljundid. Muul juhul väljastatakse õppetegevuses osalemist või selle läbimist kinnitav tõend. Kui e-koolitus on täienduskoolitus täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses, peavad väljastatav tunnistus ja tõend vastama täienduskoolituse standardis sätestatud nõuetele. Digiriigi Akadeemia on tehniline õppekeskkond ja andmekogu. Õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemine ega tunnistuse või tõendi tehniline genereerimine ei muuda Digiriigi Akadeemiat või Justiits- ja Digiministeeriumi täienduskoolitusasutuseks. Kui Digiriigi Akadeemias pakutav e-koolitus on täienduskoolitus, lasub täiskasvanute koolituse seadusest tulenevate nõuete täitmise eest vastutus täienduskoolituse pakkujal. See, kes on konkreetse e-koolituse puhul täienduskoolituse pakkuja ja dokumendi väljastaja, sõltub koolituse korraldusest ja poolte rollidest. Määrav on muu hulgas see, kes vastutab õppekava, õppesisu, õpiväljundite hindamise, koolituse kvaliteedi ning tunnistuse või tõendi väljastamise eest. Kui avaliku sektori asutus tellib e-koolituse väliselt täienduskoolitusasutuselt, tuleb vastutuse jaotus hankes või lepingus selgelt kindlaks määrata. Väliselt tellitud või koostöös loodud õppesisu puhul tuleb hankes või lepingus eraldi kokku leppida intellektuaalse omandi õiguste kuuluvus või litsentsi ulatus ning koolituse korraldamise ja TäKS-i nõuete täitmisega seotud vastutus. Seega võib Digiriigi Akadeemias väljastatav tunnistus või tõend olla TäKS-i nõuetele vastav täienduskoolituse läbimist või selles osalemist tõendav dokument, kui tegemist on TäKS-i tähenduses täienduskoolitusega ja täidetud on sellele kohalduvad nõuded. Digiriigi Akadeemia kasutamine tehnilise keskkonnana ei muuda dokumendi õiguslikku staatust ega täienduskoolituse pakkuja vastutust.
5. Küsimusi tekitab ka, kui riik reguleerib ja nõuab täienduskoolitusasutustelt TäKSist ja täienduskoolituse standardist lähtumist, siis miks riigi	**Selgitus** Nõustume, et Digiriigi Akadeemias pakutavale e-koolitusele ehk täienduskoolitusele tuleb kohaldada kõiki täiskasvanute koolituse seadusest ja täienduskoolituse standardist tulenevaid

arendatav avaliku teenistuse koolitussüsteem Digiriigi Akadeemiana rajatakse koolitustele, mis neile nõudmistele ei vasta (vt seletuskiri lk 7)? Samas peavad avaliku raha eest tellitud koolitused TäKSi nõuetele vastama.	nõudeid. Sellisel juhul peavad olema täidetud nõuded muu hulgas õppekavale, õpiväljunditele, õppijate hindamisele, tunnistuste ja tõendite väljastamisele ning koolituse kvaliteedi tagamisele. Samas ei ole Digiriigi Akadeemia eesmärk piirata platvormil avaldatavat õppesisu üksnes täienduskoolitustega. Digiriigi Akadeemias võivad olla kättesaadavad ka e-õppevarad, mille eesmärk on teadmiste ja oskuste omandamise toetamine, kuid mis ei vasta täienduskoolituse tunnustele. Sellisele õppesisule ei kohaldu täienduskoolituse seadusest tulenevad nõuded, kuna tegemist ei ole täienduskoolitusega. Kehtivast õigusest ei tulene nõuet, et avaliku sektori asutused võivad tellida või pakkuda üksnes täienduskoolitust täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses. Nii nagu ka füüsilises õppekeskkonnas kasutatakse avalikus sektoris õppe puhul lisaks täienduskoolitustele ka erinevaid seminare, infotunde, juhendmaterjale, õpipäevi, veebiseminare ja muid teadmiste ning oskuste omandamist toetavaid tegevusi, ei ole põhjust piirata ka digitaalses õppekeskkonnas avaldatavat õppesisu üksnes täienduskoolitustega. Peame oluliseks säilitada Digiriigi Akadeemias piisava paindlikkuse erinevate õppimisvajaduste toetamiseks. Kõik teadmiste ja oskuste omandamist toetavad õppesisud ei ole eesmärgipäraselt korraldatavad täienduskoolitusena. Mitmes valdkonnas on otstarbekam pakkuda lühikesi õppematerjale, juhendeid, videoloenguid, tööriistakomplekte või nn õpiampse, mille eesmärk on võimaldada kasutajal omandada konkreetne teadmine või oskus kiiresti ja vajaduspõhiselt. Sellise õppesisu puhul ei oleks täienduskoolituse nõuete kohaldamine alati proportsionaalne ega põhjendatud. Seetõttu võimaldab Digiriigi Akadeemia avaldada nii täienduskoolitusi kui ka muud õppesisu, mis toetab teadmiste ja oskuste omandamist, kuid ei vasta täienduskoolituse tunnustele. Täienduskoolituse puhul kohalduvad jätkuvalt täiskasvanute koolituse seadusest ja täienduskoolituse standardist tulenevad nõuded, muu õppesisu puhul rakenduvad Digiriigi Akadeemia kvaliteedi-, kasutatavus- ja ligipääsetavusnõuded.
6. Samuti tekitab küsimusi kavandatav andmete kogumise ulatus. Dokumendis keskendutakse veebiõppele. Samas ei saa kõrvale jätta ka kontaktõpet, sest osa avaliku sektori täienduskoolitusi toimub auditooriumis. Kuidas saadakse infot selle tulemuslikkuse jms kohta?	**Selgitus** Eelnõu keskendub teadlikult Digiriigi Akadeemia kaudu toimuvale e-õppele. Digiriigi Akadeemia on digitaalne õppekeskkond ja andmekogu ning eelnõuga luuakse õiguslik alus selles õppekeskkonnas toimuva õppetegevuse korraldamiseks ja sellega seotud andmete töötlemiseks. Eelnõu eesmärk ei ole reguleerida kogu avaliku sektori koolitustegevust ega koondada Digiriigi Akadeemiasse andmeid kõigi kontaktõppes toimuvate koolituste kohta. Mõistame, et oluline osa avaliku sektori õppest toimub ja jääb ka edaspidi toimuma kontakt- või põimõppena. Digiriigi Akadeemia keskse e-õppe arendamine ei tähenda eesmärki asendada kogu kontaktõpe e-õppega.

	Seletuskirjas on muu hulgas välja toodud, et ka edaspidi säilib vajadus praktiliste ja põimõppe lahenduste ning asutuse-, rolli- ja valdkonnaspetsiifiliste koolituste järele. Kontaktõppe tulemuslikkuse hindamine ja selle kohta andmete kogumine ei ole käesoleva eelnõu reguleerimisese. Kui tulevikus tekib vajadus siduda Digiriigi Akadeemias toimuv e-õpe kontakt- või põimõppega või vahetada sellekohaseid andmeid teiste süsteemidega, tuleb hinnata eraldi vastava andmetöötluse eesmärki, vajalikkust ja õiguslikku alust.
Rakendusakti kavandi järgi soovitakse koguda lisaks tavapärastele õppeandmetele ka kasutusmustreid, õppimiskiirust, katkestamisi, kordusi, huvisid, soovitusalgoritmide profiile, prognoose ja riskiskoore. Raske on näha, kuidas selline andmekogumine on vältimatult vajalik e-koolituste pakkumiseks või koolituse läbimise tõendamiseks. Kas eeltoodud andmeid kogutakse vaid avalike teenistujate või ka tavakodanikest portaali kasutajate kohta? Kui jah, siis mis on sellise andmetöötluse eesmärk?	**Arvestatud osaliselt** Seletuskirja on andmete töötlemise eesmärgi osas täpsustatud. Digiriigi Akadeemias töödeldakse selle õppeplatvormi õppetegevuse ja õppekeskkonna kasutamisega seotud andmeid ulatuses, mis on vajalik õppetegevuse korraldamiseks, õppijate edenemise ja õpitulemuste arvestamiseks ning õppekeskkonna toimimise, kasutatavuse ja õppesisu arendamise toetamiseks. Kasutusandmete, näiteks õppimise katkestamiste ja korduste töötlemise eesmärk on analüüsida õppekeskkonna ja õppesisu kasutamist ning tuvastada kohti, kus õppesisu või kasutajakogemus võib vajada parandamist. Neid andmeid ei koguta õppija töösoorituse, sobivuse või usaldusväärsuse hindamiseks. Samuti on täpsustatud alates 2028. aastast kavandatava personaliseeritud õppesoovituse funktsionaalsust. Soovitused põhinevad õppija Digiriigi Akadeemias varem läbitud õppetegevusel ning kasutaja enda vabatahtlikult märgitud huvivaldkondadel. Varasemas rakendusakti kavandis nimetatud prognoose ja riskiskoore kavandatud lahendus ei hõlma. Andmetöötluse põhimõtted kohalduvad Digiriigi Akadeemia kasutajatele sõltumata sellest, kas tegemist on avaliku sektori töötaja või muu kasutajaga. Konkreetsete andmete töötlemine sõltub siiski sellest, milliseid Digiriigi Akadeemia funktsioone isik kasutab ja milliseid andmeid on vastava eesmärgi saavutamiseks vaja. Näiteks tööandjale saab edastada üksnes töötaja kohustusliku või töösuhtest tuleneva õppe läbimise kontrollimiseks vajalikke andmeid ning selleks peab olema õiguslik alus.
Eesti Hariduse Kvaliteediagentuur	
Digiriigi Akadeemia, mis on praeguseks kujunenud aasta-aastalt suureneva kasutajaskonnaga veebikoolituste platvormiks, vajab meie hinnangul selget õiguslikku alust siis, kui sellest peaks kujunema riiklik andmekogu, mis sisaldab muu hulgas isikustatud õpianalüütikat. Praeguseks täidab Digiriigi	**Arvestatud osaliselt** Nõustume, et kuna Digiriigi Akadeemias töödeldakse isikustatud õpiandmeid, peetakse arvestust õppetegevuse üle ning soovitakse edaspidi võimaldada andmete kasutamist näiteks kohustuslike koolituste läbimise kontrollimiseks, peab sellisel andmetöötlusel olema selge õiguslik alus. Eelnõu eesmärk ongi sellise õigusliku aluse loomine ning andmete töötlemise eesmärkide,

Akadeemia siiski pigem veebikursuste ja veebimaterjalide keskkonna rolli. Leiame, et selle kujundamine avaliku sektori töötajate õpiteekondade suunajaks ja seirajaks vajab laiapõhjalist arutelu ja selget sihiseadet. Eelnõus on palju ebamäärasust ja vastuolusid ning Digiriigi Akadeemia kui tehnilise platvormi seadustamine täiskasvanute koolituse seaduses ei ole meie hinnangul põhjendatud.	andmekategooriate, töötlejate, säilitustähtaegade, andmete väljastamise ja andmevahetuse aluste piiritlemine. Märkust on arvestatud osas, mis puudutab regulatsiooni paiknemist. Esimesel kooskõlastusringil kavandati Digiriigi Akadeemia õigusliku aluse sätestamist täiskasvanute koolituse seaduses. Kooskõlastamisel esitatud märkuste ja täiendava õigusliku analüüsi tulemusena on regulatsioon viidud Eesti Vabariigi haridusseadusesse. Samuti on eelnõus selgemalt eristatud Digiriigi Akadeemia digitaalse õppekeskkonna ja andmekogu funktsioonid. HaS § 369 kavandatud sõnastuse kohaselt on Digiriigi Akadeemia riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu koos digitaalse õppekeskkonnaga. Selle eesmärk on muu hulgas teha e-koolitusi ja e-õppevara kättesaadavaks, pidada arvestust kasutajate õppetegevuse üle ning seaduses piiritletud juhtudel edastada õppetegevusega seotud andmeid. Arvestatud on ka märkuses väljendatud murega personaalse õpiraja ja isikustatud õpianalüütika ulatuse pärast. Eelnõu ei näe ette Digiriigi Akadeemia kasutamist avaliku sektori töötaja töösoorituse, sobivuse, usaldusväärsuse või muude isikuomaduste hindamiseks ega selliste automatiseeritud otsuste tegemiseks, millel oleks isikule õiguslik või samaväärselt oluline mõju. Personaalse õpiraja funktsioon on eelnõus piiritletud õppijale tema enda läbitud õppest ülevaate ning edasiste õppesoovituste kuvamisega. Seletuskirja kohaselt koostatakse soovitused Digiriigi Akadeemias läbitud õppetegevuse, õppija vabatahtlikult märgitud huvivaldkondade ning õppesisu teemade ja kirjeldavate tunnuste põhjal. Õppija saab oma huve ja eelistusi muuta ja kustutada ning soovitustest loobuda. Soovitused on abistava iseloomuga ega mõjuta õppija õigusi, kohustusi, hindamist ega juurdepääsu õppesisule. Funktsioon jõustub eraldi 1. jaanuaril 2028. Seetõttu ei nõustu me seisukohaga, et Digiriigi Akadeemia kujundatakse eelnõuga avaliku sektori töötajate õpiteekondade üldiseks seire- või suunamissüsteemiks.
Eelnõuga sätestatakse Digiriigi Akadeemia riigi infosüsteemi kuuluva andmekoguna ning antakse Vabariigi Valitsusele volitus kehtestada andmekogu põhimäärus ja andmete väljastamise kord. Leiame, et sellest eesmärgist ei tulene iseenesest vajadust reguleerida seaduse tasandil kogu Digiriigi Akadeemiat kui konkreetset tehnilist platvormi.	**Selgitus** Digiriigi Akadeemia toimimiseks on vajalik õiguslik alus õppijate andmete kogumiseks, kasutamiseks, säilitamiseks ja väljastamiseks, sealhulgas kohustusliku õppe läbimise kontrollimiseks ning andmevahetuseks teiste infosüsteemidega. Kuna selline andmetöötlus riivab isikute põhiõigusi, tuleb andmetöötluse olulised tingimused sätestada seaduses ega ole põhjendatud jätta neid tervikuna määruse tasandile. Seetõttu sätestatakse eelnõuga seaduse tasandil Digiriigi Akadeemia eesmärgid, töödeldavate isikuandmete kategooriad, andmekogu töötlejad, andmete

	töötlemise eesmärgid ning andmete kasutamise ja väljastamise üldised alused. Eelnõu näeb seaduse tasandil ette ka andmete säilitamise ning volitusnormi andmekogu põhimääruse kehtestamiseks. Määrusega täpsustatakse seaduses sätestatud raamistikku ning reguleeritakse eelkõige andmekogu pidamise tehnilisi ja korralduslikke küsimusi, sealhulgas andmete täpset koosseisu, andmete edastamise ja väljastamise korda, andmekogu kasutamise korda, liidestamise tingimusi, andmeandjaid ning e-koolituste ja e-õppevarade tehnilisi ja vormilisi nõudeid. Selline jaotus kajastub ka kavandatud põhimääruses.
Selgusetuks jääb, kas ja miks on Digiriigi Akadeemia reguleerimine täiskasvanute koolituse seaduses kõige sobivam lahendus. Täiskasvanute koolituse seaduse senine reguleerimisala on keskendunud täienduskoolitustele ning nende kvaliteedinõuetele. Digiriigi Akadeemia kavandatav ulatus on sellest oluliselt laiem, hõlmates ka õppematerjale ja veebipõhist õppesisu. See võib hägustada TÄKSi eesmärki ja fookust. Lisaks ei vasta Digiriigi Akadeemia platvormil olevad koolitused TÄKSiga kehtestatud kvaliteedinõuetele, mis tekitab ühe seaduse raames üsna omapärase olukorra – seadustame selle, mis ei pea olema kooskõlas seadusega, millega seda seadustatakse. Ettepanek on kaaluda, millised alternatiivsed õiguslikud lahendused oleksid võimalikud.	**Selgitus.** Oleme ettepanekuga arvestanud ning muutnud eelnõu õiguslikku lahendust. Esimesel kooskõlastusringil kavandati Digiriigi Akadeemia õiguslik alus täiskasvanute koolituse seaduses, kuid kooskõlastamisel esitatud märkuste ja täiendava analüüsi tulemusena oleme koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga paigutanud regulatsiooni Eesti Vabariigi haridusseadusesse.
Üks Digiriigi Akadeemia eesmärke on eelnõu kohaselt vältida koolituste dubleerimist avalikus sektoris ning ühtlustada pakutavate koolituste kvaliteeti. Kvaliteediagentuuri vaates on sama sisu, kuid erineva metoodika ja raskusastmega koolituste pakkumine pigem positiivne, kui on tagatud koolituste kvaliteet. Eelnõu ei kirjelda, kuidas on plaanis tagada platvormil kuvatavate koolituste ja õppematerjalide kvaliteet (sh	**Selgitus** Selgitame, et Digiriigi Akadeemia eesmärk ei ole eeldada, et kõigil õppesisu loovatel asutustel on võrreldav õppedisaini kompetents, vaid luua keskne raamistik ja avaldamise nõuded, mille alusel õppesisu hinnatakse ning Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tehakse. Seeläbi aitab Digiriigi Akadeemia kaasa kvaliteedi ühtlustamisele kogu avalikus sektoris. TäKS-ist ja täienduskoolituse standardist tulenevad kvaliteedinõuded kohalduvad jätkuvalt nendele tegevustele, mis vastavad täienduskoolituse tunnustele. Digiriigi Akadeemia platvorm hõlmab aga lisaks täienduskoolitustele ka e-õppevara, millele ei ole võimalik ega otstarbekas kohaldada kõiki täienduskoolituse standardi nõudeid. Seetõttu nähakse Digiriigi Akadeemia õppesisule ette eraldi

ajakohasus). Paljudes avaliku sektori asutustes puudub õppedisaini ja digimetoodika kompetents, mistõttu kursuste kvaliteet ei ole tagatud pelgalt seeläbi, et need on koostatud avaliku sektori asutuste poolt. Samuti jääb selgusetuks, miks ei laiene Digiriigi Akadeemia koolitustele kõik täiskasvanute koolituse seadusest ja täienduskoolituse standardist tulenevad kvaliteedinõuded.	kvaliteedinõuded, mis arvestavad e-õppe ja erinevate õppesisu vormide eripära. Digiriigi Akadeemia põhimääruse kavandis nähakse ette e-koolituste ja e-õppevara kvaliteedi ning ligipääsetavuse nõuded, sealhulgas nõuded õppesisu kvaliteedile, kasutatavusele ja ajakohasusele. Samuti sisaldab rakendusakti kavand ligipääsetavuse nõudeid, mis lähtuvad WCAG 2.2 standardist. Rakendusakti kavandi kohaselt vastutavad kaasvastutavad töötlejad selle eest, et e-õppe sisu vastaks sätestatud nõuetele. Samuti on kaasvastutavad asutused vastutavad materjalide ajakohastamise eest.
Selgusetuks jääb Digiriigi Akadeemia kasutamise ulatus avaliku sektori asutuste jaoks. Praegu on nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt kasutusel palju erinevaid digiõppe keskkondi, mille disainis on arvestatud mitmekesiste õppemeetodite ja õppevormide kasutamist ning mida ka regulaarselt uuendatakse. Eelnõu lubab küll liidestamist erinevate infosüsteemidega, kuid teatavasti kaasnevad igasuguste liidestamistega arenduskulud, millega eelnõus ei ole arvestatud. Samuti jääb selgusetuks, kas asutused saavad jätkata seniste platvormide (Moodle, MS Learn, Canvas jm) kasutamist ning millised õpiandmed peavad kindlasti liikuma Digiriigi Akadeemiasse.	**Arvestatud osaliselt** Eelnõus on täpsustatud, et kohustus teha õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks puudutab üksnes täidesaatva riigivõimu asutuste avalikule teenistusele mõeldud keskseid e-koolitusi ja e-õppevarasid, mitte kogu asutuste e-õpet. Asutustele ei kehtestata kohustust loobuda olemasolevatest õppekeskkondadest, näiteks Moodle'ist, MS Learnist või Canvasest, ega üldist kohustust kanda teistes õppekeskkondades tekkivad õpiandmed Digiriigi Akadeemiasse. Samas on Digiriigi Akadeemia kui keskse digitaalse õppekeskkonna üks pikemaajalisi eesmärke vähendada õppesisu ja õppekeskkondade dubleerimist. Seetõttu võib keskse platvormi kasutamise laienemine pikemas perspektiivis vähendada asutuste vajadust arendada ja hallata eraldiseisvaid e-õppekeskkondi ning võimaldada asutustel, kellel puudub vajadus asutusespetsiifilise lahenduse järele, loobuda paralleelse õppekeskkonna ülalpidamisest. Seletuskirjas on vastava pikaajalise mõjuna välja toodud eraldiseisvate koolituskeskkondade ja IT-lahenduste arendamise ja haldamise vajaduse vähenemine ning avaliku sektori digikulude optimeerimine. Samuti ei ole Digiriigi Akadeemiaga liidestamine kohustuslik. Rakendusakti kavandi kohaselt võib andmeid Digiriigi Akadeemiasse esitada veebiportaali kaudu või infosüsteemidevahelise liidestuse kaudu.
Kindlasti vajavad korrastamist eelnõus kasutatavad terminid. Näiteks kasutatakse eelnõus mõistet „e-koolitus", mille tähendus haridusvaldkonnas on laiem kui „iseseisvalt arvutis läbitav kursus". „E-koolitust" kasutatakse sageli kõikide tehnoloogiliste vahenditega rikastatud õppevormide kohta. Kui peetakse silmas täielikult veebipõhist ja iseseisvalt läbitavat õpet,	**Arvestatud osaliselt** Terminoloogia on eelnõus ja seletuskirjas üle vaadatud ning mõistete tähendust koostöös HTM-iga täpsustatud. Mõistet „e-koolitus" ei ole siiski asendatud mõistega „veebikursus" või „veebikoolitus". Eelnõus kasutatakse „e-koolitust" õiguslikult määratletud mõistena, mis võimaldab eristada täienduskoolituse nõuetele vastavat digitaalses õppekeskkonnas toimuvat õpet muust e-õppevarast. Kehtiv TäKS määratleb mitteformaalõppe ja selle osana täienduskoolituse, kuid ei määratle „e-koolitust" ega seo täienduskoolitust konkreetse tehnilise õppevormiga. Seetõttu

oleks asjakohane kasutada täpsemat mõistet „veebikursus“ või „veebikoolitus“. Terminoloogia vajab läbivalt ühtlustamist, et vältida tõlgendamisprobleeme. Kui tegelik regulatsiooni ese on iseseisvalt läbitav veebipõhine õppetegevus, teeme ettepaneku kasutada regulatsioonis sellele vastavat täpset mõistet – veebiõpe, veebikursus, veebikoolitus, veebipõhine õppematerjal.	ei lähtu eelnõus kasutatav mõiste üksnes sellest, kas õpe toimub veebis või läbitakse iseseisvalt, vaid eelkõige õppetegevuse õiguslikust iseloomust.
Rakendusakti kavand eeldab iseseisvalt läbitavat õpet, kuid samas nähakse andmekoosseisus ette andmed foorumipostituste, kommentaaride, sõnumite ja grupitöö panuste kohta. Sellest jääb ebaselgeks, milliseid õppetegevusi Digiriigi Akadeemia tegelikult hõlmab. Kui õpe on määratluse kohaselt juhendamiseta ja iseseisvalt läbitav, tuleb põhjendada, miks on vajalikud näiteks foorumi- ja grupitöö andmed. Kui Akadeemia peab hõlmama ka juhendatud, suhtlus- või koostööpõhist digiõpet, tuleb vastavalt muuta õppetegevuse määratlust	**Selgitus** Iseseisvalt läbimise nõude eesmärk on tagada, et Digiriigi Akadeemias pakutava e-koolituse või e-õppevara põhisisu oleks õppijale läbitav talle sobival ajal ega eeldaks selle läbimiseks pidevat koolitajapoolset juhendamist. Samas ei pea see välistama e-õpet toetavaid juhendatud või koostööpõhiseid tegevusi. Ka Digiriigi Akadeemia koolitustegevuse kavandamisel on nähtud ette, et keskse platvormi kaudu pakutavat e-õpet võib vajaduse korral toetada näiteks kontaktkoolituste, töötubade ja võrgustikega. Rakendusakti menetlemisel lisatakse vajalikud selgitused seletuskirja ning vaadatakse rakendusakti sõnastused üle. Rakendusakt esitatakse eraldi kooskõlastamisele.
Eelnõus ja rakendusakti kavandis ette nähtud andmekoosseis on oluliselt laiem kui koolituse läbimise arvestamiseks vajalik. Rakendusakti kavand näeb ette muu hulgas andmed kasutusmustrite, õppimiskiiruse, katkestamiste, korduste, õpiteekondade, soovitusalgoritmide profiilide, prognooside ja riskiskooride kohta. Seletuskirja kohaselt on üheks keskseks eesmärgiks kohustuslike e-koolituste läbimise kontrollimine. Selle eesmärgi saavutamiseks ei nähtu aga vajadust kõigi nimetatud andmekategooriate töötlemiseks. Eriti vajab põhjendamist profileerimisega seotud andmete, sealhulgas prognooside ja riskiskooride töötlemine.	**Arvestatud** Andmekoosseisu on täpsustatud ja kitsendatud. Rakendusakti kavandist on välja jäetud soovitusalgoritmide profiilid, õppija kohta koostatavad prognoosid ja riskiskoorid. Personaalse õpiraja soovitused koostatakse üksnes Digiriigi Akadeemias läbitud õppetegevuse, kasutaja vabatahtlikult märgitud huvivaldkondade ning õppesisu teemade ja kirjeldavate tunnuste põhjal. Soovitused on abistava iseloomuga ega mõjuta kasutaja õigusi, kohustusi, hindamist ega juurdepääsu õppesisule ning nende põhjal ei tehta õigusliku või samaväärselt olulise mõjuga automatiseeritud otsuseid. Eelnõu seletuskirjas on täpsustatud ka muude kasutusandmete töötlemise eesmärki. Digiriigi Akadeemias töödeldakse üksnes selliseid andmeid, mis on vajalikud õppe korraldamiseks, õppes osalemise arvestamiseks, õpitulemuste tõendamiseks, kohustuslike koolituste läbimise kontrollimiseks ning õppekeskkonna toimimise tagamiseks.

Selliste andmete puhul ei ole tegemist enam üksnes koolituse läbimise fakti või õppetegevuse tehnilise arvestusega, vaid inimese kohta järelduste tegemisega.	
Rakendusakti kavandis nimetatakse „soovitusalgoritmide profiile, prognoose ja riskiskoore personaalseks õpirajaks“. Tegemist on sisuliselt profileerimisega, mille õiguslikku ja praktilist tähendust eelnõu ega seletuskiri piisavalt ei ava. Ei ole selge, millistel andmetel profiilid ja skoorid põhinevad, milliseid järeldusi nende alusel inimese kohta tehakse, kes neid andmeid kasutab, kas skoor mõjutab inimesele pakutavaid õppimisvõimalusi jm.	**Arvestatud** Personaalse õpiraja andmetöötlust on oluliselt täpsustatud. Rakendusakti kavandist on välja jäetud soovitusalgoritmide profiilid, prognoosid ja riskiskoorid. Personaalse õpiraja soovitused koostatakse üksnes Digiriigi Akadeemias läbitud õppetegevuse, kasutaja vabatahtlikult märgitud huvivaldkondade ning õppesisu teemade ja kirjeldavate tunnuste põhjal. Kasutajal on võimalik oma huve ja eelistusi muuta ja kustutada ning soovitustest loobuda. Soovitused on abistava iseloomuga ega mõjuta kasutaja õigusi, kohustusi, hindamist ega juurdepääsu õppesisule ning nende koostamiseks ei kasutata töösoorituse hindamist ega tehta õigusliku või samaväärselt olulise mõjuga automatiseeritud otsuseid. Eelnõus on vastav funktsioon piiritletud füüsilisele isikule läbitud õppest ülevaate ja edasiste e-koolituste või e-õppevara soovituste kuvamisega.
Sisekaitseakadeemia	
Sisekaitseakadeemia hinnangul vajab eelnõu enne edasiliikumist täiendavat analüüsi ja arutelu haridusvaldkonna asutuste, täienduskoolitusasutuste ja teiste asjaomaste osapooltega. Akadeemia toetab Digiriigi Akadeemia eesmärki vähendada avaliku sektori koolituste dubleerimist, kuid praegune regulatsioon vajab olulist täpsustamist ja täiendavat mõjuhindamist.	**Selgitus** Nõustume, et Digiriigi Akadeemia regulatsiooni kujundamisel tuleb arvestada haridusvaldkonna asutuste, täienduskoolituse osapoolte ja teiste puudutatud asutuste sisendiga ning hinnata regulatsiooni mõju koolituskorraldusele. Kooskõlastamise käigus on eelnõu ja seletuskirja saadud tagasiside põhjal täiendatud ning seletuskirjas on täiendatud ka mõjude käsitlust, sealhulgas mõju avaliku sektori koolituskorraldusele ja erasektori koolitusturule ning võimalikke ebasoovitavaid mõjusid. Eelnõu ettevalmistamisel on toimunud ka eraldi arutelud haridusvaldkonnaga, sealhulgas HTM-i esindajatega. Asjaomaste osapooltega jätkatakse koostööd Digiriigi Akadeemia rakendamisel ja edasiarendamisel ning vajaduse korral täpsustatakse rakendusakte saadud tagasiside põhjal.
Sisekaitseakadeemia palub viia § 16² lõike 3 sõnastuse kooskõlla seletuskirjaga ning selgelt sätestada, kas kohustus puudutab kõiki avalikule teenistusele mõeldud e-koolitusi ja e-õppevarasid või üksnes keskseid e-koolitusi ja e-õppevarasid. Samuti tuleb	**Arvestatud** Eelnõu on täpsustatud selliselt, et Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemise kohustus puudutab üksnes avalikule teenistusele mõeldud **keskseid e-koolitusi ja e-õppevarasid**, mitte kõiki avalikule teenistusele mõeldud koolitusi ja õppematerjale. Täpsustasime seletuskirjas ka keskseks määramise pädevust ja korda, et oleks üheselt arusaadav, kes hindab e-koolituse või e-õppevara vastavust keskse õppesisu tunnustele ning kuidas asutused selle määratlemisse

määratleda, kes ja millise menetluse alusel otsustab koolituse keskseks tunnistamise.	kaasatakse. Kesksete koolituste kujundamisel on asutuste kaasamine oluline ka selleks, et keskne lahendus arvestaks asutuste tegelikke koolitusvajadusi. Samuti täiendasime regulatsiooni mõjude käsitlust. Digiriigi Akadeemia eesmärk ei ole asendada täienduskoolitusasutusi, kõrgkoole ega eraõiguslikke koolituspakkujaid. Avaliku sektori asutused saavad ka edaspidi tellida koolitusi ja õppesisu välistelt koolituspakkujatelt. Keskse lahenduse eesmärk on ennekõike vähendada olukordi, kus avalike vahendite eest arendatakse eri asutustes korduvalt sama või sisult sarnast õppesisu ning peetakse üleval ja arendatakse paralleelseid digitaalseid õppekeskkondi.
Sisekaitseakadeemia palub hinnata mõju täienduskoolitusasutustele, kõrgkoolidele ja teistele koolituspakkujatele ning täpsustada intellektuaalomandi õiguste ja koolitusmaterjalide edasise kasutamise tingimusi, kui avaliku sektori asutus on tellinud koolituse või õppematerjali eraõiguslikult koolituspakkujalt.	**Arvestatud** Seletuskirjas on täiendatud mõjuanalüüsi koolituspakkujatele. Mõju erasektori koolitusturule on hinnatud keskmiseks. Kesksete e-koolituste ja e-õppevara kasutuselevõtt võib vähendada avaliku sektori nõudlust korduvate ja standardiseeritud baaskoolituste järele ning mõju võib olla suurem teenuseosutajatele, kelle tegevus sõltub olulises osas selliste koolituste pakkumisest avalikule sektorile. Samal ajal säilib vajadus asutuse-, rolli- ja valdkonnaspetsiifiliste koolituste järele ning koolituspakkujad saavad jätkuvalt osaleda e-koolituste ja e-õppevara loomisel, arendamisel ja ajakohastamisel. Samuti on seletuskirjas täpsustatud intellektuaalomandi õiguste käsitlust. Digiriigi Akadeemia tegevusega seotud intellektuaalomandi õiguste tekkimisele, kuuluvusele ja kasutamisele kohaldatakse kehtivat õigust. Kui õppematerjal on tellitud väliselt koolituspakkujalt või loodud koostöös, tuleb hankes ja lepingus kindlaks määrata õiguste kuuluvus või litsentsi ulatus.
Sisekaitseakadeemia palub põhjendada uue andmekogu loomise vajalikkust ning kirjeldada selle seost olemasolevate haridus- ja koolitusvaldkonna infosüsteemidega.	**Arvestatud** Seletuskirjas on täiendavalt põhjendatud Digiriigi Akadeemia andmekogu vajalikkust ning selgitatud selle seost olemasolevate infosüsteemidega.
Samuti tuleb hinnata kavandatavate andmekategooriate ja kümneaastase säilitustähtaja vajalikkust ja proportsionaalsust ning täpsustada Digiriigi Akadeemias pakutava õppe õiguslikku staatust ja koolituse läbimise tõendamise korda.	**Arvestatud** Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud. Andmekategooriate puhul on seletuskirjas täpsustatud töödeldavate andmete koosseisu ning nende töötlemise eesmärke ja vajalikkust. Samuti on loobutud kõigile andmetele ühtse kümneaastase säilitustähtaja kohaldamisest ning säilitustähtajad on diferentseeritud vastavalt andmete liigile ja töötlemise eesmärgile. Seletuskirjas on täiendavalt põhjendatud säilitustähtaegade vajalikkust ja proportsionaalsust. Rakendusakti kavandis on täpsustatud ka õppetegevuse läbimise tõendamise korda, sealhulgas eristatud e-koolituse läbimisel tunnistuse või tõendi väljastamine ning e-õppevara läbimise tõendamine.

SA Kutsekoda	
Kutsekoda toetab keskse e-õppekeskkonna arendamist, kuid leiab, et eelnõu vajab täiendamist andmekogude koosvõime, täienduskoolituse korraldaja vastutuse ja kvaliteedinõuete osas. Digiriigi Akadeemia peab olema osa Eesti terviklikust haridus- ja oskusandmete süsteemist ning mitte looma paralleelset andmekogu kvalifikatsioonide, kutsete, oskuste, tunnistuste ja tõendite kohta.	**Arvestatud** Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud andmekogude koosvõime, täienduskoolituse korraldaja vastutuse ning kvaliteedinõuete osas. Selgitame, et Digiriigi Akadeemia eesmärk ei ole luua kvalifikatsiooni-, pädevus- ega oskusandmete üldregistrit ega dubleerida Eesti hariduse infosüsteemi, kutseregisti või oskuste ja kutse registri ülesandeid. Digiriigi Akadeemias töödeldakse neid andmeid eelkõige ulatuses, milles need on seotud Digiriigi Akadeemia kaudu omandatud või arendatud teadmiste, oskuste ja pädevustega ning vajalikud õppetegevuse korraldamiseks. Andmevahetus teiste andmekogude ja infosüsteemidega on võimalik õigusliku aluse olemasolul ning kooskõlas asjaomase andmekogu eesmärkide ja andmekaitsenõuetega. Eelnõu loob selleks õigusliku aluse ning põhimääruses sätestatakse andmeandjad, liidestumise tingimused ja andmevahetuse korraldus. Samuti on täpsustatud seletuskirjas Digiriigi Akadeemia ja täienduskoolituse korraldaja rollijaotust. Kvaliteedinõuete osas annab HaS § 36⁹ lg 9 volituse kehtestada määrusega e-koolituste ja e-õppevara tehnilised ja vormilised nõuded ning õppetegevuse läbimise või selles osalemise kohta väljastatavate dokumentide nõuded. Rakendusakti kavandis on sätestatud õppesisule esitatavad nõuded ning e-koolituse lõpetamise kohta väljastatavale tunnistusele või tõendile kohaldatakse täienduskoolituse standardi nõudeid.
Kutsekoda palub tagada Digiriigi Akadeemia koosvõime EHIS-e, kutseregistri ning Kutsekojas arendatava oskuste ja kutseregistriga. Andmevahetus peab toimuma automaatselt X-tee ja kokkulepitud andmestandardite kaudu ning Digiriigi Akadeemias väljastatud täienduskoolituse tunnistused ja tõendid peavad jõudma automaatselt EHIS-esse ja olema õppijale nähtavad.	**Selgitus** Eelnõuga luuakse õiguslik raamistik Digiriigi Akadeemia andmevahetuseks teiste riiklike infosüsteemidega. Täpsemad andmeandjad, vahetatavate andmete koosseis ja andmevahetuse tingimused määratakse kindlaks Digiriigi Akadeemia põhimääruses ning konkreetse andmevahetuse eelduseks on selleks õigusliku aluse olemasolu. EHIS-e puhul tuleb arvestada selle andmekogu kehtiva eesmärgi ja andmekoosseisuga. Käesoleva eelnõu eesmärgiks ei ole muuta EHIS-e andmekoosseisu, mistõttu ei kehtestata eelnõuga ka Digiriigi Akadeemias väljastatud tunnistuste või tõendite edastamist EHIS-esse. Samas ei välista Digiriigi Akadeemia lahendus tulevikus andmevahetust EHIS-ega. Digiriigi Akadeemia võimaldab vajaduse ja õigusliku aluse olemasolul edastada Digiriigi Akadeemias väljastatud tunnistusi ja tõendeid ka teistesse riiklikesse infosüsteemidesse. Kui tulevikus laiendatakse EHIS-e ulatust

	selliselt, et sinna hakatakse kandma täienduskoolituse läbimist tõendavaid dokumente, on võimalik ka Digiriigi Akadeemias väljastatud tunnistuste ja tõendite edastamist EHIS-esse. Samuti on õigusliku aluse olemasolul võimalik tagada andmevahetus kutseregistri ning loodava oskuste ja kutseregistriga.
Kutsekoda märgib, et eelnõust ei selgu, kes on Digiriigi Akadeemias pakutava täienduskoolituse korraldaja ja lõpudokumendi väljastaja. Iga täienduskoolituse puhul peab olema üheselt määratud täienduskoolitusasutus, kes vastutab õppekava, õppesisu, hindamise, koolituse kvaliteedi, koolitajate kompetentsuse ning tunnistuse või tõendi väljastamise eest.	**Arvestatud** Eelnõus ja seletuskirjas on täpsustatud Digiriigi Akadeemia ning täienduskoolituse läbiviija rollijaotust. Eelnõu kohaselt on e-koolitus digitaalses õppekeskkonnas toimuv täienduskoolitus, millele kohaldatakse täiskasvanute koolituse seadust. Digiriigi Akadeemia on seejuures tehniline õppekeskkond ja andmekogu, mitte koolituse pakkuja või täienduskoolitusasutus. Seletuskirja kohaselt vastutab Digiriigi Akadeemias e-koolituse kättesaadavaks teinud asutus või juriidiline isik selle vastavuse eest TäKS-i nõuetele. Kui õppesisu on loonud väline teenusepakkuja, tuleb hankes või lepingus selgelt määrata täienduskoolitusele kohalduvate nõuete täitmisega seotud vastutus. Digiriigi Akadeemiat kasutavad asutused ja juriidilised isikud vastutavad enda kättesaadavaks tehtud e-koolituste ja e-õppevarade sisu, ajakohasuse ja nõuetekohasuse eest. Täienduskoolituse läbimise tõendamise korda on samuti täpsustatud. Rakendusakti kavandi § 17 kohaselt väljastatakse e-koolituse lõpetamise kohta tunnistus või tõend vastavalt täienduskoolituse standardis sätestatule. E-õppevara puhul, mis ei ole täienduskoolitus, võib läbimise või kasutamise kohta väljastada tõendi.
Kutsekoda palub eristada täienduskoolitust, muud mitteformaalõpet ja e-õppevara ning tagada, et TäKSi tähenduses täienduskoolitus vastaks kõigile seadusest ja täienduskoolituse standardist tulenevatele nõuetele. Seletuskirjas kasutatud mõiste „sertifikaat“ tuleb viia kooskõlla seaduses kasutatavate mõistetega „tunnistus“ ja „tõend“.	**Arvestatud** Eelnõus ja seletuskirjas on täpsustatud Digiriigi Akadeemias pakutava õppe liigitust. Eelnõu kohaselt on e-koolitus digitaalses õppekeskkonnas toimuv täienduskoolitus, millele kohaldatakse täiskasvanute koolituse seadust. E-õppevara on sellest eraldiseisvalt määratletud digitaalne õppematerjal või õppesisu, mida kasutatakse mitteformaalõppe läbiviimiseks või muu õppe toetamiseks ning teadmiste, oskuste või pädevuste omandamiseks. Seletuskirjas on täiendavalt selgitatud, et e-koolitus on TäKS-i tähenduses täienduskoolitus ja mitteformaalõppe osa, samas kui e-õppevara võib sõltuvalt selle olemusest toetada nii mitteformaalset kui ka informaalset õppimist ning e-õppevarale TäKS-i ei kohaldata. Seega tuleb Digiriigi Akadeemias e-koolitusena pakutava täienduskoolituse puhul täita kõiki TäKS-ist ja selle alusel kehtestatud täienduskoolituse standardist tulenevaid nõudeid. Samuti on korrastatud õppetegevuse läbimist tõendavate dokumentide terminoloogiat. Eelnõuga loodav volitusnorm annab aluse sätestada Vabariigi Valituse määruses e-koolituse ja e-õppevara

	läbimise või selles osalemise kohta väljastatavad dokumendid ja nende nõuded. Rakendusakti kavandi kohaselt väljastatakse e-koolituse lõpetamise kohta tunnistus või tõend vastavalt täienduskoolituse standardile, samas kui e-õppevara kasutamise või läbimise kohta võib väljastada tõendi. Seletuskirja terminoloogia on vastavalt ühtlustatud ning kasutatakse mõisteid „tunnistus“ ja „tõend“, mitte „sertifikaat“.
Kutsekoda teeb lisaks ettepaneku määratleda keskne teenus seaduses funktsioonipõhiselt, täiendada teenuse jätkusuutlikkuse, rahastamise ja toimepidevuse analüüsi, näha ette agregeeritud kasutus- ja tulemusstatistika avaldamine ning kaasata rakendusaktide koostamisse asjaomased haridus- ja andmekogude osapooled.	**Arvestatud osaliselt** Eelnõus on Digiriigi Akadeemia ülesanded määratletud funktsioonipõhiselt. HaS § 36⁹ lõike 1 järgi on Digiriigi Akadeemia riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu koos digitaalse õppekeskkonnaga, mille ülesanded hõlmavad e-kolituste ja e-õppevara pakkumist, haldamist, arendamist ja ajakohastamist, nende kättesaadavaks tegemist, õppetegevuse üle arvestuse pidamist ning seaduses sätestatud juhtudel andmete edastamist. Nõustume, et kasutus- ja tulemusstatistika toetab Digiriigi Akadeemia läbipaistvat ja andmepõhist juhtimist. Eelnõu seletuskirjas on ette nähtud õppetegevuse koondstatistika kasutamine ning statistika ja aruandluse puhul agregeeritud või pseudonüümsete andmete töötlemine. Põhimääruse kavand võimaldab samuti töödelda õppetegevuste koondstatistikat ja koostada juhtimiseks ülevaatlikke analüüse. Eelnõuga ei kehtestata siiski eraldi kohustust sellise statistika avalikuks avaldamiseks. Selle vajadust ja avaldamise sobivat ulatust saab hinnata Digiriigi Akadeemia rakendamisel, arvestades muu hulgas andmekaitse ja statistilise konfidentsiaalsuse nõudeid. Rakendusakti kavand on esialgne ning seda täpsustatakse edasise kooskõlastamise ja väljatöötamise käigus. Eelnõu väljatöötamisse on juba kaasatud HTM ning koolitusvaldkonna asutused ning eelnõu esimese kooskõlastusringi adressaatide hulgas olid mitmed haridus-, koolitus- ja andmevaldkonna osapooled, sealhulgas Kutsekoda.
Vabaühenduste Liit	
1. Digiriigi Akadeemia põhimäärusega kehtestatakse formaalsed ja tehnilised nõuded. Ühtsed formaalsed ja tehnilised nõuded on koolituse kvaliteedi seisukohalt mõistetavad, kuid eelnõust ei selgu, kuidas tagatakse avalikes huvides koolitusi loovate organisatsioonide (sh vabaühenduste) toetamine.	**Teadmiseks võetud** Eelnõu kohaselt võivad ka vabaühendustel teha Digiriigi Akadeemias oma e-koolitusi ja e-õppevara kättesaadavaks. Tegemist on võimaluse, mitte kohustusega. Seletuskirjas on hinnatud ka eraõiguslikele juriidilistele isikutele kaasnevat halduskoormust. Eelkõige võib kaasneda kooskõlastuse taotlemise ja Digiriigi Akadeemia tingimustele vastavuse tõendamise koormus, kuid õppesisu kättesaadavaks tegemine on eraõiguslikele juriidilistele isikutele vabatahtlik.

Peame vajalikuks, et rakendamisel oleks ette nähtud tehniline ja metoodiline tugi ning nõustamine organisatsioonidele, kes panustavad avalikkusele suunatud õppevara loomisse ja selle Digiriigi Akadeemia nõuetele vastavaks kohandamisse.	Rakendusakti kavandi kohaselt on RIK-i ülesandeks kasutajatoe pakkumine, samuti Digiriigi Akadeemiaga liitumise tehniliste tingimuste määramine ja nende avaldamine. Eelnõuga ei nähta siiski ette eraldi toetusmeedet ega rahastamisskeemi Digiriigi Akadeemias õppesisu avaldamise toetamiseks. Nõustume, et selged juhised ning tehniline ja metoodiline aitavad organisatsioonidel luua kvaliteetset õppesisu ning kohandada olemasolevaid materjale Digiriigi Akadeemia nõuetele vastavaks. Tugimeetmete täpsemad võimalused kujundatakse Digiriigi Akadeemia edasise rakendamise käigus.
2. Seletuskirjas tuuakse kesksete koolituste näidetena välja teemad nagu võrdne kohtlemine, ligipääsetavus ja elanikkonnakaitse. Samas võiks kesksete koolituste teemade hulgas kaaluda ka avatud valitsemist toetavaid koostöö- ja kaasamisoskusi ning strateegilise partnerluse ja vabaühenduste rahastamisega seotud teemasid. Juhul, kui tulevikus planeeritavate kesksete e-koolituste teemad puudutavad otseselt ka vabakonna kaasamist või osalemist, ootame, et sinna kaasatakse ka kodanikuühiskonna organisatsioone ning valdkondlikke ekspertorganisatsioone. Paljudes avaliku huvi seisukohalt olulistes valdkondades paikneb sisuline pädevus ja praktiline kogemus just vabaühendustes.	**Teadmiseks võetud** Kesksete e-koolituste teemad ei ole eelnõus sätestatud. Nende määratlemisel lähtutakse eelkõige asutusteülesest koolitusvajadusest. Seetõttu on võimalik käsitleda keskse e-õppe teemadena erinevaid koolitusvajadusi, mis on asutuste ja valdkondade ülese ühise vajadusega. Mõistame ettepanekut, et juhul, kui kavandatav keskne e-koolitus puudutab otseselt kodanikuühiskonna kaasamist, osalemist või vabaühendustega tehtavat koostööd, on koolituse sisulisel väljatöötamisel põhjendatud kaasata asjaomaseid kodanikuühiskonna organisatsioone ja valdkondlikke eksperte. Tegemist on siiski eelkõige konkreetse koolituse kavandamise ja rakendamise küsimusega, mida me antud eelnõu raames ei saa lahendada.
3. Juhime tähelepanu, et kuigi vabaühendused ei ole eelnõu peamine sihtrühm, võimaldab eelnõu neil Digiriigi Akadeemias õppevara avaldada ning seab selleks teatud tingimused. Seetõttu võiks rakendamise käigus hinnata ka muudatuste mõju kodanikuühiskonna organisatsioonidele, ka nende halduskoormusele, tehnilise võimekuse vajadusele ning võimalustele panustada avalikes huvides loodud õppevara kaudu.	**Selgitus** Eelnõu võimaldab ka vabaühendustel eraõiguslike juriidiliste isikutena teha Digiriigi Akadeemias oma e-koolitusi ja e-õppevara kättesaadavaks, sealhulgas juhul, kui õppesisu on mõeldud laiemale elanikkonnale ja avalikes huvides. Tegemist on võimaluse, mitte kohustusega. Seletuskirjas on eraõiguslikele juriidilistele isikutele avalduvat mõju täiendavalt hinnatud. Õppesisu avaldamisel võib kaasneda kooskõlastuse taotlemise ja tingimustele vastavuse tõendamise töökoormus, kuid Digiriigi Akadeemias õppesisu kättesaadavaks tegemine on eraõiguslikele juriidilistele isikutele vabatahtlik. Seetõttu ei ole neile pandud Digiriigi Akadeemia kasutamise ega õppesisu avaldamise kohustust. Nõustume, et rakendamisel on asjakohane jälgida milline on muudatuste tegelik mõju.

Kokkuvõttes toetab Vabaühenduste Liit Digiriigi Akadeemiale selge õigusliku raamistiku loomist ning näeb selles võimalust parandada kvaliteetsete e-koolituste kättesaadavust. Samas peame oluliseks, et Digiriigi Akadeemia edasisel arendamisel ja rakendamisel arvestataks ka vabaühenduste rolliga õppevara loojate ja valdkondlike ekspertidena. Samuti peame vajalikuks, et rakendamise käigus kujundatavad menetlused ja tehnilised nõuded oleksid läbipaistvad, proportsionaalsed ning erineva võimekusega organisatsioonidele jõukohased.	**Võtame teadmiseks** Täname toetuse ja ettepanekute eest. Eelnõu arvestab ka eraõiguslike organisatsioonide võimalusega panustada avalikes huvides loodud õppesisuga. Seletuskirjas on selgitatud, et eraõiguslikul juriidilisel isikul võib olla avaliku huvi seisukohast oluline pädevus, teadmine või õppesisu, mis toetab avaliku sektori töötajate või laiema elanikkonna teadmiste ja oskuste arendamist, mistõttu on põhjendatud võimaldada sellise õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemist.
Eesti Vabaharidusliit	
Eesti Vabaharidusliit toetab eesmärki korrastada Digiriigi Akadeemia õiguslik alus, vähendada avaliku sektori koolituste dubleerimist, parandada õppimisvõimaluste kättesaadavust ning tagada isikuandmete töötlemisele selge seaduslik alus. Riigi jaoks oluliste teadmiste, sealhulgas digipädevuste, küberturvalisuse ja elanikkonnakaitsega seotud teadmiste laialdasem kättesaadavus on põhjendatud avalik eesmärk. Samas ei piirdu eelnõu olemasoleva avaliku sektori sisese platvormi tehnilise ja õigusliku korrastamisega. Eelnõuga laiendatakse täiskasvanute koolituse seaduse reguleerimisala, suunatakse riiklik platvorm laiemale elanikkonnale, luuakse ulatusliku andmekoosseisuga andmekogu, nähakse ette õppetegevuse pikaajaline jälgimine ja andmete väljastamine ning luuakse alus personaalse õpiraja ja soovituste koostamiseks. Riigi rahastatud tasuta	**Arvestatud osaliselt** Eelnõu kooskõlastamise järel on kavandatud Digiriigi Akadeemia regulatsioon Eesti Vabariigi haridusseaduses, mistõttu täiskasvanute koolituse seaduse reguleerimisala eelnõuga enam ei muudeta. Selgitame, et eelnõu eesmärk on luua õiguslik alus juba kasutusel oleva Digiriigi Akadeemia kui digitaalse õppekeskkonna ja andmekogu toimimiseks ning koondada ühte keskkonda eelkõige avaliku sektori ülese kasutusvajadusega e-koolitusi ja e-õppevara. Digiriigi Akadeemia võeti kasutusele 2021. aasta detsembris ning selle kaudu tehakse juba praegu õppesisu kättesaadavaks nii avaliku sektori töötajatele kui ka laiemale elanikkonnale. Seega ei laiendata eelnõuga Digiriigi Akadeemia sihtrühma ega platvormil käsitletavate koolituste teemaringi. Digiriigi Akadeemia on eelkõige mõeldud avaliku sektori asutustele e-õppe kättesaadavaks tegemiseks. Eelnõus ja seletuskirjas on täpsustatud, et õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegemise kohustus puudutab täidesaatva riigivõimu asutuste puhul üksnes keskseid e-koolitusi ja e-õppevarasid. Seega ei panda eelnõuga avaliku sektori asutustele kohustust teha Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks kogu oma õppesisu. Keskse lahenduse eesmärk on vähendada

õppesisu pakkumine mõjutab ka eraõiguslike ja kodanikuühiskonna koolituspakkujate tegevuskeskkonda. Eesti Vabaharidusliidu hinnangul ei ole nende muudatuste mõju, vajalikkust ega proportsionaalsust praeguses eelnõus ja seletuskirjas piisavalt analüüsitud. Seetõttu palume eelnõu enne edasist menetlemist oluliselt täiendada.	õppesisu dubleerivat arendamist ja sellega seotud ressursikulu ning parandada e-õppe kättesaadavust ja kvaliteeti. Eelnõuga võimaldatakse Digiriigi Akadeemiat teatud tingimustel kasutada ka eraõiguslikel juriidilistel isikutel. Kehtestatud tingimuste eesmärk on tagada, et Digiriigi Akadeemia säilitaks avaliku huvi eesmärke teeniva riikliku õppekeskkonna iseloomu ega kujuneks üldiseks eraõiguslike koolituste avaldamise või tasuliste koolitusteenuste turundamise keskkonnaks. Samal ajal säilib erasektoril võimalus osaleda õppesisu loomisel ning koolitus- ja muude teenuste pakkumisel. Seletuskirja on täiendatud eelnõu mõjuga eraõiguslikele juriidilistele isikutele ja erasektori koolitusturule. Samuti on eelnõus täpsustatud isikuandmete töötlemise ulatust ja andmete säilitamise tähtaegu. Säilitustähtajad on diferentseeritud andmekategooriate kaupa ning nende valikut on seletuskirjas põhjendatud lähtuvalt andmete töötlemise eesmärgist, minimaalsuse põhimõttest ja säilitamise piirangu põhimõttest. Lisaks on seletuskirjas täpsustatud isikuandmete töötlemise eesmärke ning kitsendatud personaalse õpirajaga seotud andmetöötlust.
1. Väljatöötamiskavatsus ja mõjuanalüüs Seletuskirja kohaselt jäeti väljatöötamiskavatsus koostamata põhjusel, et eelnõuga ei looda uut avalikku teenust, vaid korrastatakse juba toimiva lahenduse õiguslikku alust ning muudatustega ei kaasne olulist mõju. See järeldus ei ole täielikult kooskõlas eelnõu sisu ja seletuskirjas kirjeldatud mõjudega. Eelnõuga: 1. laiendatakse täiskasvanute koolituse seaduse reguleerimisala; 2. laiendatakse algselt avaliku sektori töötajatele suunatud platvorm kogu elanikkonnale; 3. antakse riiklikule platvormile ülesanne pakkuda, hallata, arendada ja ajakohastada mitteformaalõpet;	**Arvestatud osaliselt** VTK koostamata jätmise osas selgitame, et HÕNTE § 1 lõike 2 punkti 5 kohaselt ei ole väljatöötamiskavatsuse koostamine nõutav, kui seaduseelnõu seadusena rakendamisega ei kaasne olulist õiguslikku muudatust või muud olulist mõju. Mõju olulisuse hindamisel tuleb HÕNTE § 1 lõike 1 punkti 7 kohaselt arvestada mõju esinemise sagedust, ulatust, mõjutatud sihtrühma suurust ja ebasoovitavate mõjude riski. Seetõttu ei tähenda asjaolu, et mõne mõju ulatus või olulisus on seletuskirjas hinnatud keskmiseks, iseenesest seda, et eelnõuga kaasneb HÕNTE § 1 lõike 2 punkti 5 tähenduses oluline mõju. Mõju sagedust ja ulatust, mõjutatud sihtrühmade suurust, ebasoovitavate mõjude riski, kohanemisvajadust ning asjaolu, et Digiriigi Akadeemia on juba toimiv tehniline lahendus, koos hinnates on jõutud järeldusele, et eelnõuga ei kaasne HÕNTE § 1 lõike 2 punkti 5 tähenduses sellist olulist mõju, mis tingiks VTK koostamise. Samas on seletuskirjas kirjeldatud eelnõuga kaasnevaid mõjusid, sealhulgas mõju majandusele ja erasektori koolitusturule, riigiasutuste töökorraldusele ning põhiõigustele ja -vabadustele.

4. kehtestatakse täidesaatva riigivõimu asutustele kohustus teha teatav õppesisu platvormil kättesaadavaks; 5. luuakse ulatusliku andmekoosseisu ja kümneaastase säilitustähtajaga riiklik andmekogu; 6. võimaldatakse isikustatud õpitegevuse analüüsi ning tulevikus personaalsete õppimissoovituste koostamist; 7. kujundatakse eraõiguslike isikute riiklikule platvormile juurdepääsu tingimused. Seletuskiri hindab mitu mõju, sealhulgas mõju majandusele, riigiasutuste töökorraldusele ja põhiõigustele, keskmise ulatusega mõjuks. See muudab küsitavaks järelduse, et eelnõuga ei kaasne väljatöötamiskavatsust eeldavat olulist mõju. Eesti Vabaharidusliit palub: 1. põhjendada täiendavalt VTK koostamata jätmist või teha eelnõu tegelikule ulatusele vastav alternatiivide ja mõjude analüüs; 2. võrrelda kavandatud lahendust üksnes avaliku sektori kohustuslike koolituste reguleerimise, kohustusliku ja vabatahtliku õppe eraldi andmetöötlusmudelite, isikustamata juurdepääsu, hajusa andmevahetuse ning minimaalse andmekoosseisuga lahendusega; 3. analüüsida eraldi mõju eraõiguslikele koolitusasutustele, vabahariduslikele ühendustele, mittetulundusühingutele ja olemasolevatele e-õppeplatvormidele. Halduskoormuse puudumine ei tähenda, et puuduks mõju konkurentsile, teenuste nõudlusele või koolitusvaldkonna toimimisele.	Selgitame ka, et esimese kooskõlastusringi järel on eelnõu lahendust muudetud. Eelnõuga ei täiendata enam täiskasvanute koolituse seaduse reguleerimisala, vaid Digiriigi Akadeemia regulatsioon on kavandatud Eesti Vabariigi haridusseadusesse. Eelnõuga sätestatakse juba toimiva Digiriigi Akadeemia kui digitaalse õppekeskkonna ja riigi infosüsteemi kuuluva andmekogu õiguslik alus, andmetöötluse alused ning luuakse keskse e-koolituse ja e-õppevara mõiste ning keskse õppesisu kättesaadavaks tegemise põhimõtted. Keskse lahenduse eesmärk on muu hulgas vähendada avaliku sektori koolituskorralduse killustatust ja sarnase õppesisu dubleerivat arendamist ning parandada e-koolituste ja e-õppevara kättesaadavust ja kvaliteeti. Märgime, et Digiriigi Akadeemia eesmärk ei ole asendada erasektori pakutavaid täienduskoolitusi ega e-õppeplatvorme või piirata nende kasutamist. Tegemist on riikliku digitaalse õppekeskkonnaga, mille kaudu tehakse kättesaadavaks eelkõige avalikes huvides ning avaliku sektori ühiste koolitusvajaduste täitmiseks vajalikku e-õpet. Eraõiguslikel isikutel säilib võimalus osaleda koolituspartneri või teenusepakkujana ning eelnõu võimaldab neil seaduses sätestatud tingimustel teha Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks ka enda e-koolitusi ja e-õppevara. Märkuses nimetatud alternatiive on võimalik käsitada põhimõtteliselt teistsuguste regulatsioonimudelitena, kuid need ei võimaldaks saavutada eelnõu eesmärke kavandatud ulatuses. Digiriigi Akadeemia piiramine üksnes avaliku sektori kohustuslike koolitustega jätaks lahendusest välja avaliku sektori ülese kasutusvajadusega vabatahtliku e-õppe ning laiemale elanikkonnale avalikes huvides pakutava õppesisu. Eelnõu kohaselt ei piirdu keskne e-õpe kohustusliku õppega ning Digiriigi Akadeemia eesmärk hõlmab e-koolituste ja e-õppevara pakkumist nii avaliku sektori töötajatele kui ka laiemale elanikkonnale. Samuti ei täidaks üksnes isikustamata juurdepääs kõiki eelnõuga kavandatud ülesandeid. Digiriigi Akadeemia eesmärk on lisaks õppesisu kättesaadavaks tegemisele pidada arvestust kasutajate õppetegevuse üle ning võimaldada seaduses sätestatud juhtudel kohustusliku e-õppe läbimise kontrollimist. Seetõttu näeb eelnõu ette nende funktsioonide täitmiseks vajaliku isikustatud andmetöötluse. Ka hajus andmetöötlus- või andmevahetusmudel oleks vastuolus eelnõus valitud keskse lahenduse lähtekohaga, kuna see säilitaks õppetegevuse arvestuse ja koolituskorralduse killustatuse, mille vähendamine on keskse lahenduse üks eesmärke. See ei tähenda, et andmevahetus teiste infosüsteemidega oleks välistatud. Rakendusakti kavand näeb ette Digiriigi Akadeemia elektroonilise andmevahetuse teiste andmekogudega ning andmete väljastamise muu hulgas riigi infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu. Kohustusliku ja vabatahtliku õppe eraldiseisvate andmetöötlusmudelite loomine ei ole iseenesest eelnõu

	eesmärgiga vastuolus, kuid tähendaks valitud andmekogumudeli olulist ümberkujundamist. Eelnõus on nende olukordade erinevust arvestatud eelkõige andmete kasutamise ja väljastamise eesmärkide kaudu: andmete edastamine tööandjale, seaduse alusel kontrolli teostavale asutusele või muule pädevale isikule on ette nähtud kohustusliku e-õppe läbimise kontrollimiseks vajalikus ulatuses. Samuti selgitame, et andmekoosseisu puhul lähtutakse eelnõus andmete minimaalsuse põhimõttest. Eelnõus määratakse seaduse tasandil töödeldavate isikuandmete kategooriad ning Vabariigi Valitsusele antakse volitus määrata põhimääruses nende täpne koosseis. Seega tuleb ka rakendusakti tasandil iga konkreetse andmeelemendi puhul lähtuda sellest, kas selle töötlemine on Digiriigi Akadeemia seaduses sätestatud eesmärgi täitmiseks vajalik. Kooskõlastamise järgselt on täiendatud ka mõjude kirjeldust. Seletuskirjas on muu hulgas arvestatud, et keskse e-õppe kasutamine võib mõjutada koolitusturgu, kuid erasektorilt jätkatakse e-koolituste ja e-õppevarade loomise, arendamise ning ajakohastamise tellimist ning säilib vajadus asutuse-, rolli- ja valdkonnaspetsiifiliste koolituste järele, mida ei ole otstarbekas keskse e-õppena korraldada.
2. Digiriigi Akadeemia koht õigussüsteemis Eelnõu puhul vajab põhimõttelist lahendamist Digiriigi Akadeemia õiguslik olemus ja regulatsiooni asukoht. Probleemikirjelduse ning kavandatud sätete järgi on platvormi raskuskese avaliku sektori koolituskorraldusel, kesksete koolituste haldamisel, kohustuslike koolituste läbimise kontrollimisel ning avaliku sektori töötajate õpiandmete töötlemisel. Ka keskse e-koolituse mõiste lähtub avaliku sektori vajadustest. Elanikkonnale suunatud tegevuse tegelik osakaal ja piirid jäävad seevastu ebaselgeks. TäKS reguleerib eelkõige täiskasvanute täienduskoolitust. Kavandatav regulatsioon loob samal ajal õigusliku aluse avaliku sektori ülesele koolitus- ja kompetentsijuhtimise platvormile ning selle andmekogule. Seetõttu ei ole veenvalt põhjendatud, miks tuleb just selle ülesande täitmiseks	**Arvestatud** Eelnõu on pärast kooskõlastusringi muudetud ning Digiriigi Akadeemia regulatsioon on viidud täiskasvanute koolituse seadusest Eesti Vabariigi haridusseadusesse. Seega ei laiendata enam TäKS-i reguleerimisala. TäKS jääb kohalduma Digiriigi Akadeemias toimuvale e-koolitusele Selgitame, et Digiriigi Akadeemia ei ole kavandatud üksnes avaliku teenistuse koolitus- või kompetentsijuhtimise lahendusena. Eelnõu kohaselt on Digiriigi Akadeemia riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu koos digitaalse õppekeskkonnaga, mille kaudu pakutakse ja hallatakse avaliku sektori töötajatele ja laiemale elanikkonnale mõeldud e-koolitusi ja e-õppevara. Küll on keskse e-koolituse ja e-õppevara regulatsiooni üks põhifookus avaliku sektori asutuste ühiste koolitusvajaduste katmine.

laiendada TäKS-i reguleerimisala tegevustele, mis ei vasta täienduskoolituse tunnustele. Enne regulatsiooni asukoha valimist tuleb üheselt määratleda, kas Digiriigi Akadeemia on eelkõige avaliku sektori koolitus- ja kompetentsijuhtimise lahendus või riikliku haridussüsteemi osa. Esimesel juhul tuleb kaaluda regulatsiooni paigutamist avaliku teenistuse seadusesse; teisel juhul Eesti Vabariigi haridusseadusesse või eraldiseisvasse regulatsiooni. Kui regulatsioon jääb TäKS-i, peab seletuskiri põhjendama, miks on see süsteemselt sobivam kui nimetatud alternatiivid.	
3. Mõisted, TäKS-i kohaldumine ja keskse koolituse määramine Eelnõus kasutatakse mõisteid „e-koolitus“, „e-õppevara“, „mitteformaalõpe“ ja „täienduskoolitus“, kuid nende omavaheline seos ja õiguslik tähendus ei ole piisavalt selge. E-koolituse puhul peab olema üheselt arusaadav, millal on tegemist TäKS-i tähenduses täienduskoolitusega, mis peab põhinema õppekaval ning millele kohalduvad õpiväljundite, õppe sisu, lõpetamise tingimuste, koolitaja ja kvaliteedi nõuded. E-õppevara tuleks eristada õppetegevusest ning käsitada õppimist toetava materjalina. Samuti tuleb täpsustada keskse e-koolituse ja e-õppevara määratlemise kord. Sõnastus „mitmel avaliku sektori asutusel või valitsemisalal“ ei anna piisavalt selget kriteeriumi, millal on vajadus keskne. Seadusest ei selgu, kes keskse vajaduse tuvastab, milliste kriteeriumide alusel seda tehakse, milline on kesksete koolituste nimekirja õiguslik tähendus ega	**Arvestatud** Eelnõu ja seletuskirja on täiendatud e-koolituse ja e-õppevara mõistetega. Eelnõu kohaselt on e-koolitus digitaalses õppekeskkonnas toimuv täienduskoolitus, millele kohaldatakse täiskasvanute koolituse seadust. Seletuskirjas on täpsustatud e-koolituse seost mitteformaalõppega ning selgitatud, et e-koolitus peab vastama täienduskoolitusele kehtestatud nõuetele. Eelnõu seletuskirjas on täiendatud ka keskse e-koolituse ja e-õppevara määratlemise korda. Muu hulgas on täpsustatud keskse e-koolituse ja e-õppevara tunnuseid ja esmase hinnangu andmist, Rahandusministeeriumi koordineerivat rolli ning prioriteetsete koolitusteemade nimekirja tähendust.

kuidas lahendatakse asutuste eriarvamused. Eesti Vabaharidusliit palub määratleda mõisted järjepidevalt, sätestada keskseks tunnistamise objektiivsed kriteeriumid ja vastutav otsustaja ning täpsustada keskseks tunnistamise õiguslikud tagajärjed.	
4. Andmetöötluse ulatus ja proportsionaalsus Eelnõu võimaldab töödelda muu hulgas isiku kvalifikatsiooni, pädevuse ja oskuste andmeid, töökoha ja hõive andmeid, valdkondlikke identifikaatoreid, suhtluse ja tagasiside andmeid, kasutajaeelistusi, platvormil liikumise andmeid ning õppesisu, edenemise ja õpitulemuste andmeid. Seletuskiri kirjeldab nende andmekategooriate võimalikke kasutusviise, kuid ei erista piisavalt erinevaid kasutusjuhtumeid. Kohustusliku tööalase koolituse kontroll, vabatahtliku avaliku õpiampsu kasutamine, tunnistuse väljastamine, tehnilise probleemi tuvastamine, statistika koostamine ja personaalse soovituse andmine on erineva eesmärgi ning riive intensiivsusega toimingud. Eelnõust ei selgu, kas iga kasutaja kohta võib töödelda kogu § 16² lõikes 2 nimetatud andmekoosseisu või sõltub see konkreetsest õppetegevusest ja eesmärgist. Avarad andmekategooriad ning täpse koosseisu jätmine määrusesse ei taga iseenesest IKÜM artikli 5 lõike 1 punktis c sätestatud minimaalsuse põhimõtte järgimist. Eesti Vabaharidusliit palub: 1. eristada seaduses või selges volitusnormis kohustusliku ja vabatahtliku õppetegevuse andmetöötlus;	**Arvestatud osaliselt** Eelnõu ja seletuskirja on andmetöötluse eesmärgipärasuse osas täpsustatud. Seletuskirjas on eristatud elanikkonna vabatahtlikku Digiriigi Akadeemia kasutamist kohustusliku õppetegevuse läbimise ja selle kontrollimisega seotud andmetöötlusest ning selgitatud, et andmeid töödeldakse üksnes konkreetse töötlemiseesmärgi saavutamiseks vajalikus ulatuses. Samuti on seletuskirjas kirjeldatud peamised andmetöötlustoimingud, nende eesmärgid ja kasutatavad andmekoosseisud ning põhjendatud muu hulgas õppetegevuse, tagasiside, kasutus- ja tegevusandmete töötlemise vajadust. Eelnõu § 36^9 lõike 1 punktis 4 on piiritletud andmete väljastamise eesmärgid ja saajad ning lõike 9 kohaselt sätestatakse põhimääruses muu hulgas andmekogusse kantavate andmete täpne koosseis, andmete edastamise ja väljastamise kord, väljastatavate andmete täpne koosseis ning andmeandjad ja nende edastatavad andmed. Põhimääruse kavandis on kohustusliku e-õppe läbimise kontrollijale väljastatavate andmete koosseis eraldi piiritletud ning juurdepääs eeldab õigustatud aluse kontrollimist. Samuti on täpsustatud kaasvastutavate töötlejate ülesannete jaotust. Seletuskirja kohaselt piirdub Digiriigi Akadeemiat kasutava asutuse või juriidilise isiku kaasvastutus tema pakutava õppesisu ja sellega seotud õppijate isikuandmete töötlemisega ning põhimääruse kavand täpsustab vastutavate ja volitatud töötlejate ülesandeid. Märkust ei arvestata osas, milles taotletakse seaduses andmetöötluse täiendavat detailset jaotamist kohustusliku ja vabatahtliku õppetegevuse vahel ning iga andmekategooria ammendavat sidumist konkreetse kasutusjuhuga. Eelnõus on sätestatud andmekogu eesmärgid, töödeldavate isikuandmete kategooriad, andmete väljastamise alused ja volitusnorm täpsema regulatsiooni kehtestamiseks. Andmete konkreetne koosseis ja väljastamise tingimused täpsustatakse põhimääruses. Avaliku õppesisu isikustamata kasutamise ning registripäringute kasutamise

2. määrata andmekategooriate kaupa kindlaks töötlemise eesmärk, isikute ring ja maksimaalne ulatus; 3. võimaldada elanikkonnale suunatud avaliku õppesisu isikustamata kasutamist, kui tuvastamine, tulemuse tõendamine või personaalne teenus ei ole vajalik; 4. põhjendada klikkide, kasutusmustrite, õppimiskiiruse, katkestamiste, korduste, sõnumite ja foorumipostituste isikustatud töötlemist; 5. sätestada andmete väljastamise saajad, eesmärgid ja maksimaalne andmekoosseis, eriti tööandjale ja kontrolliasutusele väljastamisel; 6. hinnata, kas töökoha, ametikoha, hõive ja identifikaatorite kopeerimise asemel saab kasutada ajakohaseid registripäringuid; 7. täpsustada kaasvastutavate töötlejate vastutuse jaotus kooskõlas IKÜM artikliga 26.	võimalusi saab täiendavalt hinnata Digiriigi Akadeemia põhimääruse ja tehnilise lahenduse väljatöötamisel.
5. Kümneaastane säilitustähtaeg Seletuskirjas põhjendatakse kümneaastast säilitustähtaega eelkõige vajadusega tõendada kohustuslike koolituste läbimist, lahendada vaidlusi, teha järelevalvet ning toetada avaliku sektori personali pikaajalist planeerimist. Need eesmärgid võivad põhjendada teatavate läbimis- ja tõendiandmete pikemaajalist säilitamist, kuid mitte automaatselt kõigi andmete sama pikka säilitamist. Ühetaoline tähtaeg hõlmab ka elanikkonna vabatahtliku õppetegevuse, kasutajaeelistuste, tagasiside, suhtluse, platvormil liikumise, tehniliste logide ja soovitusprofiilidega seotud andmeid. See ei arvesta andmete erinevat tundlikkust, kasutusotstarvet	**Arvestatud osaliselt** Eelnõu on säilitustähtaegade osas võrreldes varasema versiooniga muudetud. Säilitustähtajad on diferentseeritud andmeliikide ja nende töötlemise eesmärkide järgi. Õppetegevuse ja õpitulemuste andmete kümneaastane säilitamine on vajalik eelkõige õppe läbimise tõendamiseks, kohustuslike koolituste läbimise kontrollimiseks ning väljastatud tunnistuste ja tõendite kontrollitavuse tagamiseks. Muude andmeliikide puhul on ette nähtud lühemad või kasutajakonto olemasoluga seotud säilitustähtajad. Valitud lahendus lähtub eesmärgipärasuse, minimaalsuse ja säilitamise piiramise põhimõtetest.

ega praktilist kehtivusaega. EHIS-es säilitatavate formaalhariduse õpiandmete tähtaeg ei ole automaatselt sobiv võrdlusalus vabatahtlike õpiampsude või kasutusmustrite puhul. Eesti Vabaharidusliit teeb ettepaneku: 1. asendada üldine kümneaastane tähtaeg andmekategooriate ja eesmärkide järgi diferentseeritud tähtaegadega; 2. säilitada kohustusliku koolituse läbimisandmeid üksnes vastava kohustuse, pädevuse, vaidluse või järelevalve seisukohalt vajaliku aja jooksul; 3. kehtestada oluliselt lühem tähtaeg kasutajaeelistustele, suhtlus- ja tagasisideandmetele, tehnilistele logidele ning liikumisandmetele; 4. anonüümida analüütiliseks kasutuseks vajalikud andmed esimesel võimalusel; 5. anda vabatahtlikule kasutajale võimalus kustutada mittevajalik õpiajalugu, kui säilitamiseks puudub muu õiguslik alus	
6. Personaalne õpirada ja võimalik profiilianalüüs Seletuskirja andmetabelis nimetatakse soovitusalgoritmide profiile, õppija profiili põhjal loodud prognoose, soovitusi ja riskiskoore. Eelnõu ise piirdub üldise volitusega kuvada läbitud õppe ülevaade ja soovitused tulevaseks õppeks. Eelnõust ei selgu: 1. kas soovitusi koostatakse reeglipõhiselt või automatiseeritud isikuandmete analüüsi abil; 2. milliseid andmeid ja järeldusi kasutatakse; 3. mida tähendab riskiskoor; 4. kas soovitus või skoor võib mõjutada koolitusele pääsemist, tööalast hindamist või muid otsuseid;	**Arvestatud osaliselt** Selgitame, et seletuskirja varasemas andmetabelis kasutatud mõisted „soovitusalgoritmide profiilid“, „prognoosid“ ja „riskiskoorid“ ei kirjeldanud eelnõuga kavandatud personaalse õpiraja funktsionaalsust täpselt. Personaalse õpiraja eesmärk on kuvada isikule ülevaade tema läbitud õppest Digiriigi Akadeemias ning anda soovitused selle kohta, milliseid e-koolitusi või e-õppevarasid tulevikus läbida. Seletuskirja on muudetud, et vastavat funktsionaalsust paremini peegeldada. Soovitused koostatakse Digiriigi Akadeemias läbitud õppetegevuse, vabatahtlikult märgitud huvivaldkondade ning õppesisu tunnuste põhjal. Kasutaja saab eelistusi muuta ja kustutada ning soovitustest loobuda. Seletuskirjas on ka täpsustatud, et soovitused on üksnes abistavad ega mõjuta kasutaja õigusi, kohustusi, hindamist või juurdepääsu õppesisule ning nende alusel ei tehta õigusliku või samaväärselt olulise mõjuga automatiseeritud otsuseid.

5. kas tegemist on IKÜM artikli 4 punkti 4 tähenduses profiilianalüüsiga ning millised läbipaistvus-, vastuväite- ja inimsekkumise tagatised kasutajale antakse. Eesti Vabaharidusliit teeb ettepaneku sätestada enne funktsiooni rakendamist seaduses töötlemise eesmärk, kasutatavate andmete põhikategooriad, soovituse õiguslik tähendus ja kasutaja õigused. Soovitusprofiili ega riskiskoori ei tohi kasutada õppija suhtes kahjuliku tööalase või haldusotsuse tegemiseks ilma eraldi seadusliku aluseta. Personaalne õpirada peab olema vabatahtlik. Platvormi peab saama kasutada profiili loomiseta ning kasutajal peab olema võimalik profiil kustutada. Enne kasutuselevõttu tuleb koostada IKÜM artikli 35 kohane andmekaitsealane mõjuhinnang või sisuliselt põhjendada selle tegemata jätmist. Analüüs peab hõlmama ka IKÜM artiklitest 13, 14, 15 ja 21 tulenevaid õigusi ning selgitama, kas kasutatakse tehisintellekti või eeldefineeritud reegleid.	Eelnõus on seaduse tasandil sätestatud Digiriigi Akadeemias töödeldavate isikuandmete kategooriad ning andmekogu põhimääruses täpsustatakse andmete koosseisu. Digiriigi Akadeemia on digitaalne õppekeskkond koos andmekoguga, mille kaudu korraldatakse õppetegevust ja peetakse arvestust õppija õppetegevuse üle. Õppija tuvastamine on vajalik eelkõige selleks, et siduda õppetegevus konkreetse isikuga, võimaldada õppe edenemise ja tulemuste salvestamist, tõendada koolituse läbimist ning vajaduse korral kontrollida kohustusliku õppe läbimist. Seetõttu ei nähta eelnõuga ette Digiriigi Akadeemia kasutamist ilma kasutaja tuvastamiseta. Isikuandmeid töödeldakse üksnes eelnõus sätestatud eesmärkidel ja ulatuses. Kasutajakontoga seotud andmetele ning õppetegevuse andmetele on sätestatud eraldi säilitustähtajad. Samas selgitame, et kasutajal on võimalik taotleda kasutajakonto kustutamist.
7. Mõju vabaharidusele ja eraõiguslikele koolituspakkujatele Digiriigi Akadeemia ei ole üksnes tehniline keskkond avaliku sektori sisekoolituste majutamiseks. Platvorm hakkab pakkuma, haldama, arendama ja ajakohastama õppesisu ka laiemale elanikkonnale ning selle tegevust rahastatakse avalikest vahenditest. Tasuta riiklik teenus võib mõjutada turgu, kui see asendab seni eraõiguslikelt või vabahariduslikelt pakkujatelt tellitud koolitusi või vähendab nõudlust samateemaliste teenuste järele. Vabahariduse pakkujad ei tegutse alati kasumi eesmärgil, kuid	**Arvestatud osaliselt** Seletuskirjas on mõjude analüüsi täiendatud. Selgitame, et Digiriigi Akadeemia eesmärk ei ole asendada erasektori pakutavaid täienduskoolitusi ega e-õppeplatvorme. Eelnõu ei näe ette, et Digiriigi Akadeemia platvormil pakutav õppesisu peaks olema riigi enda loodud. Jätkuvalt on avaliku sektori asutusel võimalik erasektorilt tellida e-koolituste ja e-õppevara loomist, arendamist ja ajakohastamist. Selline koostöömudel, mis on Digiriigi Akadeemia õppekeskkonnas kasutatav praegu, saab jätkuda ka edaspidi. Samuti säilib vajadus asutuse-, rolli- ja valdkonnaspetsiifiliste koolituste järele, mida ei ole otstarbekas kesksete e-koolitustena korraldada. Samuti võivad eraõiguslikud juriidilised isikud Digiriigi Akadeemias õppesisu avaldada kindlaksmääratud tingimustel.

sõltuvad tegevuse jätkamiseks osalustasudest, projektirahastusest või avalikest tellimustest. Seetõttu ei saa mõjuanalüüsi piiritleda ettevõtjate halduskoormusega. Eesti Vabaharidusliit palub hinnata: 1. millistes teemades ja või valdkondades hakkab riik kogu elanikkonnale õppesisu tootma või tellima; 2. mil määral võib tasuta riiklik õppesisu asendada eraõiguslikke ja vabahariduslikke koolitusi; 3. kuidas mõjutab keskne tellimine väikeste ja piirkondlike pakkujate turulepääsu; 4. kuidas kaasatakse õppesisu loomisse koolitusasutusi, vabahariduslikke ühendusi ja valdkondlikke eksperte; 5. kuidas välditakse olukorda, kus riik on korraga platvormi omanik, õppesisu tellija, pakkuja, turulepääsu otsustaja ja kvaliteedi hindaja.	
8. Eraõiguslike pakkujate platvormile pääsemine Eraõiguslik juriidiline isik võib teha oma õppesisu platvormil kättesaadavaks, kui sisu on õppijale tasuta, kooskõlastatud valdkondliku ministeeriumiga ja täidab vähemalt ühe seaduses nimetatud eelduse. Kriteeriumid „laiemale elanikkonnale“ ja „avalikes huvides“ on avarad ning otsustamise menetlus on määratlemata. Eelnõust ei selgu milline ministeerium otsustab, kes hindab avalikku huvi, milline on menetlustähtaeg, kas samu nõudeid rakendatakse avaliku sektori sisule, millal võib kooskõlastamisest keelduda või selle tagasi võtta, kuidas otsust põhjendatakse ja vaidlustatakse ning kuidas toimitakse konkureerivate pakkujate puhul.	**Arvestatud osaliselt** Eelnõus on sätestatud põhilised tingimused, mille täitmisel võib eraõiguslik juriidiline isik teha oma õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks: õppesisu peab olema õppijale tasuta, kooskõlastatud asjaomase valdkonna eest vastutava ministeeriumiga ning täidetud peab olema vähemalt üks seaduses nimetatud sisuline eeldus. Nende tingimuste eesmärk on tagada, et eraõiguslike pakkujate õppesisul oleks piisav seos avaliku huvi, avaliku ülesande või avaliku sektori koolitusvajadusega ning et Digiriigi Akadeemia ei kujuneks üldiseks eraõiguslike koolituste avaldamise või turustamise keskkonnaks. Eelnõu kooskõlastuse järgselt on seletuskirjas täpsustatud kooskõlastamise eesmärki ja korraldust. Selgitatud on, et kooskõlastuse annab üldjuhul õppesisu peamise eesmärgi ja sisulise raskuskeskme valdkonna eest vastutav ministeerium ning juhul, kui õppesisu puudutab mitme ministeeriumi pädevusvaldkonda, kaasatakse vajaduse korral ka teised asjaomased ministeeriumid. Kooskõlastamise eesmärk on muu hulgas hinnata õppesisu vastavust Digiriigi Akadeemia eesmärkidele, riigi valdkondlikele eesmärkidele ja õigusraamistikule ning § 36⁹ lõikes 4 sätestatud

Riiklikule platvormile pääsemine võib anda pakkujale nähtavuse ja usaldusväärsuse. Seetõttu tuleb seaduses või selges volitusnormis sätestada objektiivsed valikukriteeriumid, menetlustähtajad, põhjendamiskohustus, huvide konflikti vältimise kord ja vaidlustamisvõimalus. Avalikustada tuleks ka vastuvõetud ja tagasilükatud taotluste statistika ning kohaldatud hindamispõhimõtted.	tingimustele. Samuti on seletuskirjas täiendavalt sisustatud § 36⁹ lõike 4 punktis 1 kasutatud mõistet „avalikes huvides“. Avaliku huvi all peetakse silmas tegevust või eesmärki, mille kasu ulatub üksikisiku või kitsalt määratletud huvirühma huvidest laiemale ning aitab kaasa ühiskonna heaolule, turvalisusele või toimimisele. Seletuskirjas on toodud ka näiteid õppesisust, mis võib sellele tingimusele vastata. Avaliku huvi ammendavat määratlemist seaduses ei pea me põhjendatuks. Tegemist on määratlemata õigusmõistega, mille kasutamine võimaldab hinnata erineva sisu ja eesmärgiga õppesisu konkreetse juhtumi asjaoludest lähtudes ning arvestada ka tulevikus lisanduvate teemade ja koolitusvajadustega. Õigusselgust toetavad seejuures nii seaduses sätestatud muud kumulatiivsed tingimused kui ka seletuskirjas antud selgitused ja näited. Samuti ei pea me põhjendatuks sätestada eriseaduses üksikasjalikult kõiki kooskõlastamise menetlusreegleid ega korrata haldusmenetluse seadusest tulenevaid üldisi menetlusgarantiisid. Eelnõu ei näe ette eraõiguslikele sisupakkujatele Digiriigi Akadeemias piiratud arvu kohti ega nõuetele vastavate pakkujate vahel konkursi korraldamist. § 36⁹ lõikes 4 on sätestatud tingimused, mille täitmisel võib eraõiguslik juriidiline isik oma e-koolituse või e-õppevara Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teha. Seega ei ole tegemist regulatsiooniga, mille alusel tuleks etteantud arvu kohtadele valida konkureerivate taotlejate seast parimad pakkujad Täiendavalt märgime, et avaliku sektori asutuste ja eraõiguslike sisupakkujate regulatsioon ei pea olema identne, kuna nende Digiriigi Akadeemias osalemise alus ja eesmärk on erinevad. Eelnõu § 36⁹ lõike 3 kohaselt on täidesaatva riigivõimu asutusel kohustus teha Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks avalikule teenistusele mõeldud kesksed e-koolitused ja e-õppevarad, arvestades sättes ette nähtud erandit. Lõige 4 seevastu reguleerib eraõigusliku juriidilise isiku võimalust teha oma õppesisu riiklikus õppekeskkonnas kättesaadavaks ning seab selleks täiendavad tingimused, millega tagatakse õppesisu seos Digiriigi Akadeemia avaliku huvi eesmärgiga.
9. Võrdne kohtlemine ja konkurentsitingimused Kõik Digiriigi Akadeemias pakutavad õppimisvõimalused ei vasta täienduskoolituse tunnustele. Erinev regulatsioon ei ole iseenesest põhjendamatu, kui tegevused on sisult ja eesmärgilt erinevad. Ebaselge piiritlemine võib aga võimaldada sisult võrreldavat õpet pakkuda erinevate nõuete alusel sõltuvalt sellest, kas tegevus nimetatakse	**Arvestatud osaliselt** Eelnõuga ei looda riigi poolt pakutavale täienduskoolitusele TÄKS-ist erinevat ega leebemat regulatsiooni. Eelnõu kohaselt on e-koolitus digitaalses õppekeskkonnas toimuv täienduskoolitus, millele kohaldatakse täiskasvanute koolituse seadust. E-õppevara on seevastu digitaalne õppematerjal või õppesisu, mida kasutatakse mitteformaalõppe läbiviimiseks või muu õppe toetamiseks ning teadmiste, oskuste või pädevuste omandamiseks. Seega ei määra kohaldatavat regulatsiooni õppetegevusele antud nimetus ega selle pakkumine Digiriigi Akadeemia kaudu, vaid

täienduskoolituseks, e-koolituseks, õpiampsuks või e-õppevaraks. Konkurentsitingimusi võib mõjutada olukord, kus eraõiguslik täienduskoolitusasutus peab täitma õppekava, koolitaja, korralduse ja kvaliteedi avalikustamise nõudeid, kuid sisult võrreldav riiklik õppetegevus neid täitma ei pea. Seletuskiri möönab, et kõik platvormil pakutavad õppimisvõimalused ei vasta täienduskoolituse formaalsetele tunnustele. Piir nende vormide vahel jääb aga ebaselgeks. Selle tulemusel võib sisult ja eesmärgilt võrreldav õppetegevus alluda erinevatele nõuetele üksnes sõltuvalt sellest, kuidas tegevus nimetatakse või millisel platvormil seda pakutakse. Eraõiguslikult täienduskoolitusasutuselt nõutakse muu hulgas õppekava, õpiväljundite ja lõpetamise tingimuste kirjeldamist, koolitaja pädevuse avalikustamist ning kvaliteedi tagamise põhimõtete järgimist. Eelnõust ei nähtu, et samaväärsed nõuded kehtiksid riiklikul platvormil pakutavale muule e-koolitusele või õppetegevusele. Eriti problemaatiline on olukord valdkondades, kus õigusakt või rahastamistingimus eeldab eraõiguslikult koolitajalt kutset, kvalifikatsiooni või muud tõendatud pädevust, kuid riik võib teha samas valdkonnas kättesaadavaks õppesisu, mille koostaja või koolitaja pädevusele võrreldavat nõuet ei kohaldata. Erinev kohtlemine võib olla põhjendatud üksnes siis, kui tegevused on tegelikult erinevad. Praegune eelnõu ei anna piisavaid kriteeriume, mille alusel eristada täienduskoolitust, muud e-koolitust, õpiampsu ja e-	õppetegevuse tegelik sisu ja vastavus täienduskoolituse tunnustele. Ka kehtiv TÄKS ei erista täienduskoolituse pakkujaid üksnes selle järgi, kas tegemist on era- või avaliku sektori pakkujaga. TäKS § 1[1] lõike 1 kohaldamisala hõlmab selles sätestatud tingimustel eraõiguslikke ja avalik-õiguslikke juriidilisi isikuid, riigiasutusi, kohaliku omavalitsuse üksuse asutusi ja füüsilisest isikust ettevõtjaid. Seetõttu kui õppetegevus vastab täienduskoolituse tunnustele, tuleb seda Digiriigi Akadeemias käsitada e-koolitusena ning sellele kohalduvad TäKS-i nõuded. Seda põhimõtet täpsustati õigusselguse huvides nii eelnõus kui seletuskirjas. Samuti selgitame, et e-koolituse ja e-õppevara eristamine ei tähenda seda, et e-õppevarale nõudeid ei kohaldata. Eelnõu alusel kehtestatavas Digiriigi Akadeemia põhimääruses nähakse e-koolitusele ja e-õppevarale ette ühised tehnilised, sisulised ja vormilised nõuded. Rakendusakti kavandis puudutavad need muu hulgas õpiväljundeid, iseseisvat läbitavust, tehnilist ligipääsetavust, keelt ja WCAG 2.2 nõuete järgimist. Need nõuded loovad Digiriigi Akadeemias avaldatavale õppesisule ühtsed miinimumnõuded ning toetavad õppesisu kvaliteeti ja läbipaistvust. Eraõiguslike juriidiliste isikute puhul sätestab eelnõu tingimused, mille täitmisel võib nende e-koolituse või e-õppevara Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks teha. Kooskõlastamine ei asenda TäKS-ist tulenevaid nõudeid ega kujuta endast täienduskoolituse kvaliteedi hindamist TäKS-i tähenduses, vaid selle eesmärk on tagada Digiriigi Akadeemias avaldatava õppesisu vastavus eelnõus ja selle alusel kehtestatud nõuetele ning platvormi eesmärgile.

õppevara. Nii tekib oht, et rangemalt reguleeritud tegevus viiakse leebema regulatsiooni alla pelgalt teise nimetuse kaudu. Eesti Vabaharidusliit palub määratleda tegevuste piirid, lähtuda nõuete kohaldamisel õppetegevuse tegelikust sisust ja funktsioonist, kehtestada võrreldavale tegevusele võrreldavad minimaalsed kvaliteedi- ja läbipaistvusnõuded ning analüüsida mõju ettevõtlusvabadusele, võrdsele kohtlemisele ja ausatele konkurentsitingimustele. Eraõigusliku isiku õppesisu võib platvormile pääseda üksnes siis, kui see on tasuta, kooskõlastatud valdkondliku ministeeriumiga ning vastab vähemalt ühele seaduses nimetatud eeldusele. Samas on kriteeriumid „laiemale elanikkonnale“ ja „avalikes huvides“ avarad ning otsustamise kord puudulikult määratletud. Seadusest ei selgu: 1. milliste sisuliste ja kvaliteedikriteeriumide järgi ministeerium õppesisu valib; 2. kas ja kuidas hinnatakse koolitaja või sisu koostaja pädevust; 3. kas samad nõuded kehtivad riigi enda ja eraõigusliku pakkuja õppesisule; 4. millistel alustel võib kooskõlastamisest keelduda või selle tagasi võtta; 5. kuidas otsust põhjendatakse ja kuidas saab pakkuja selle vaidlustada; 6. kuidas välditakse huvide konflikti olukorras, kus riik on korraga platvormi omanik, õppesisu tellija, pakkuja, valija ja kvaliteedi hindaja.	

Riiklikule platvormile pääsemine annab pakkujale nähtavuse, usaldusväärsuse ja juurdepääsu suurele kasutajaskonnale. Seetõttu ei saa turulepääs sõltuda üksnes ministeeriumi avarast kaalutlusest. Valik peab põhinema seaduses või selges rakendusaktis sätestatud objektiivsetel, avalikel ja kontrollitavatel kriteeriumidel.	
10. Kvaliteet, vastutus ning autori- ja kasutusõigused Eelnõu volitusnorm lubab määrusega kehtestada tehnilised ja vormilised nõuded, kuid seletuskiri omistab neile ka sisu korrektsuse ja metoodilise kvaliteedi tagamise eesmärgi. Tehnilised ja vormilised nõuded ei ole samastatavad sisuliste ega pedagoogiliste nõuetega. Kui määruse andjale soovitakse anda selline pädevus, peab see volitusnormist selgelt nähtuma. Selgelt tuleb eristada platvormi pidaja tehniline ja andmekaitseline vastutus konkreetse õppesisu pakkuja vastutusest. Eelnõu peab määrama, kes kontrollib sisu enne avaldamist, kes jälgib ajakohasust, kes vastutab ebaõige teabe eest, kuidas teatatakse veast, millal sisu eemaldatakse ja kes vastutab mitme asutuse koostöös loodud materjali eest. Iga õppesisu juures peaks olema avalik vähemalt vastutav asutus või isik, autor või sisuline ekspert, eesmärk ja sihtrühm, õppetegevuse liik, teave TäKS-i kohaldumise kohta, koostamise ja viimase ülevaatamise kuupäev, järgmise ülevaatamise tähtaeg, kvaliteedinõuded ning tagasisidekanal.	**Arvestatud osaliselt** Eelnõuga ei soovita piiritleda ega ette määrata nõudeid e-õppe sisule. Küll peab e-õppe vastama tehnilistele ja vormilistele nõuetele, et seda Digiriigi Akadeemia platvormil kättesaadavaks teha. Eelnõuga kavandatava HaS § 36^9 lõike 9 punkt 8 võimaldab volitusnormiga sätestada Vabariigi Valitsuse määrusega ka muud korralduslikud küsimused. Korralduslike küsimuste all võib käsitleda ka näiteks e-õppe kvaliteedile esitatavad nõudeid. Nõustume, et õppesisu pakkuja vastutus tuleb eristada Digiriigi Akadeemia tehnilise haldamise ja andmekogu pidamisega seotud vastutusest. Rakendusakti kavandis on seda vastutuse jaotust täpsustatud: e-koolitust või e-õppevara pakkuv asutus või juriidiline isik lisab, muudab ja ajakohastab oma õppesisu ning tagab selle vastavuse määruses või eriseaduses sätestatud nõuetele. Platvormi tehnilise pidamise ja haldamise ülesanded on seevastu pandud andmekogu volitatud töötlejale. Seletuskirjas on samuti lähtutud põhimõttest, et Digiriigi Akadeemiat kasutavad asutused vastutavad oma e-koolituste ja e-õppevarade sisu ning ajakohasuse eest, tehniline haldaja vastutab infosüsteemi toimimise ja turvalisuse eest. Kui Digiriigi Akadeemias pakutav õpe on TäKS-i tähenduses täienduskoolitus, kohalduvad sellele TäKS-i nõuded. E-õppevara ei ole eelnõu tähenduses täienduskoolitus. Rakendusakti kavandis eristatakse ka õppimise läbimist tõendavaid dokumente: e-koolituse lõpetamisel lähtutakse täienduskoolituse standardist, e-õppevara läbimise kohta võib väljastada tõendi. Autori- ja kasutusõiguste osas on seletuskirja täiendatud ning selgitatud, et õppesisu avaldav isik vastutab selle Digiriigi Akadeemias avaldamiseks ja kasutamiseks vajalike õiguste olemasolu eest.

Kui tegemist on TäKS-i tähenduses täienduskoolitusega, peab koolituse pakkuja täitma kõiki TäKS-ist tulenevaid nõudeid sõltumata sellest, kas koolitus toimub Digiriigi Akadeemias või muul platvormil. Kui tegemist ei ole täienduskoolitusega, tuleb kasutajale seda selgelt öelda ning vältida tunnistuse, tõendi või „sertifikaadi“ kasutamist viisil, mis jätab mulje formaalse täienduskoolituse läbimisest.	
10.1. Autoriõigused ja õppesisu kasutamine Eelnõu ei käsitle piisavalt õppesisuga seotud autoriõigusi ja kasutusõigusi. See on eriti oluline juhul, kui koolituse või e-õppevara loob eraõiguslik koolituspakkuja lepingu või riigihanke alusel ning materjali soovitakse hiljem kasutada asutusteüleselt. Lepingutes ja platvormi kasutamise tingimustes peab olema üheselt määratud, kellele kuuluvad varalised õigused ning kellel ja millises ulatuses on õigus materjali reprodutseerida, muuta, ajakohastada, kohandada ja avalikkusele kättesaadavaks teha. Muutmise õigus peab olema seotud vastutusega sisu õigsuse eest. Platvormile pääsemise tingimuseks ei tohiks vaikimisi olla autori või koolituspakkuja õiguste ebaproportsionaalne loovutamine	**Arvestatud** Eelnõuga ei looda erisusi vastutuse ja autoriõiguste vaates, seega kohalduvad õiguskorra üldised sätted. Selguse huvides täiendati seletuskirja selgitusega, et Digiriigi Akadeemia tegevusega seotud intellektuaalse omandi õiguste tekkimisele, kuuluvusele ja kasutamisele kohaldatakse kehtivat õigust. Kui e-koolitus või e-õppevara on loodud välise teenusepakkuja poolt, peab õppesisu Digiriigi Akadeemias kättesaadavaks tegev asutus või juriidiline isik tagama, et tal on õppesisu selliseks kasutamiseks vajalikud õigused. Kui õppesisu tellitakse eesmärgiga kasutada seda asutusteüleselt, tuleb hankedokumentides või lepingus määrata kavandatud kasutuseks vajalikud õigused, sealhulgas vajaduse korral õigus õppesisu reprodutseerida, Digiriigi Akadeemia kaudu kättesaadavaks teha, kohandada ja ajakohastada. Õiguste ulatus peab vastama õppesisu kavandatud kasutusviisile.
10.2. Tunnistus, tõend ja sertifikaat Kui Digiriigi Akadeemias korraldatav e-koolitus on TäKS-i tähenduses täienduskoolitus, tuleb selle läbimist või selles osalemist tõendada TäKS-is sätestatud tunnistuse või tõendiga. Mõiste „sertifikaat“ kasutamisel tuleb selgelt märkida, kas tegemist on TäKS-i tähenduses dokumendiga või üksnes platvormisisese kinnitusega. Õppijale ei tohi	**Arvestatud** Mõiste „sertifikaat“ kasutamisest on loobutud ning terminoloogia on viidud kooskõlla täiskasvanute koolituse regulatsiooniga. Kinnitame, et juhul, kui Digiriigi Akadeemias pakutakse e-koolitust, millele kohaldub täiskasvanute koolituse seadus, toimub õppe läbimise tõendamine kooskõlas täiskasvanute koolituse seaduses sätestatud nõuetega. Digiriigi Akadeemia kui tehnilise õppekeskkonna

jääda ekslikku muljet, et iga platvormil väljastatud sertifikaat tõendab täienduskoolituse läbimist. Samuti on oluline mõista, mis puhul on tegu vastava asutuse enda jaoks loodud info jagamise eesmärgil loodud koolitusega ja millal on tegu koolitusega, mille läbimine omab üleüldist tunnustamist ka teiste asutuste poolt.	kasutamine ei mõjuta täienduskoolituse läbimist tõendavate dokumentide õiguslikku staatust ega neile kohalduvaid nõudeid. Rakendusakti kavandis täpsustame, milliseid dokumente väljastatakse Digiriigi Akadeemias läbitud e-koolituse või e-õppevara läbimise ja osalemise kohta ning millised nõuded neile kohalduvad. Rakendusakti kavandi kohaselt väljastatakse täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses täienduskoolituse läbimise korral õppijale tunnistus või tõend vastavalt täienduskoolituse standardis sätestatud tingimustele. E-õppevara kasutamise, läbimise või selles osalemise kohta võib väljastada tõendi.
11. Järelevalve Eelnõust ja rakendusakti kavandist ei selgu üheselt, kes teostab Digiriigi Akadeemia üle järelevalvet, millises ulatuses ja milliste meetmetega. Selgelt tuleb eristada: 1. TäKS-i nõuete täitmise järelevalve täienduskoolituse üle; 2. isikuandmete töötlemise järelevalve; 3. andmekogu pidamise ja infosüsteemi nõuete täitmise järelevalve; 4. platvormil avaldatava õppesisu kvaliteedi ja ajakohasuse kontroll. Seadusest või rakendusaktist peab selguma iga järelevalveliigi pädev asutus, kontrolli ulatus, võimalikud ettekirjutused ning õppija ja koolituspakkuja võimalused rikkumisest teatamiseks. Andmekaitse Inspektsioon tuleks kaasata andmetöötluse, profiilianalüüsi ja andmete väljastamise lahenduse sisulisse hindamisse enne eelnõu edasist menetlemist ning tulemused tuleks kajastada eelnõu materjalides.	**Arvestatud** Eelnõuga erisusi järelevalve osas ei looda, seega kohalduvad kehtivad järelevalve sätted (vt AvTS 6.ptk). Digiriigi Akadeemia kui andmekogu pidamise üle teostatakse järelevalvet AvTS-is sätestatud korras. Isikuandmete töötlemisele kohaldub isikuandmete kaitse üldmäärusest, isikuandmete kaitse seadusest ning muudest andmekaitsealastest õigusaktidest tulenev järelevalvekord, mida teostab pädev andmekaitse järelevalveasutus. Kui Digiriigi Akadeemias pakutav õppetegevus vastab täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses täienduskoolitusele, kohaldub sellele ka täienduskoolituse valdkonnas kehtiv järelevalvekord. Eelnõus ei ole vajalik olemasolevaid järelevalvepädevusi ja -meetmeid dubleerida. Selline lahendus suurendaks regulatsiooni mahtu ning tekitaks põhjendamatu riski vastuoludeks juhul, kui vastavaid valdkondlikke õigusakte tulevikus muudetakse. Küll täiendasime seletuskirja selgitusega, millised olemasolevad järelevalvemehhanismid Digiriigi Akadeemia tegevusele kohalduvad. Märgime ka, et eelnõu esitati ka Andmekaitse Inspektsioonile arvamuse avaldamiseks ning neil märkusi ei olnud.
12. Platvormi nimetamine seaduses Konkreetse platvormi nimetamine seaduses vähendab regulatsiooni paindlikkust ja võib tulevikus	**Arvestatud osaliselt** Digiriigi Akadeemia on oma sisult riigi infosüsteemi kuuluv konkreetne andmekogu koos digitaalse õppekeskkonnaga, mille eesmärk on võimaldada avaliku sektori asutuste poolt e-

põhjustada seaduse muutmise vajaduse üksnes tehnilise või organisatsioonilise muudatuse tõttu. Avalik ülesanne võib jääda samaks ka siis, kui selle täitmiseks kasutatakse teise nime või tehnilise lahendusega infosüsteemi. Eesti Vabaharidusliit palub kaaluda funktsioonipõhist regulatsiooni või põhjendada, miks on Digiriigi Akadeemia nimetuse seaduses kasutamine vältimatu. Samuti tuleb selgitada, kas platvorm asendab olemasolevaid avaliku sektori õppekeskkondi, täiendab neid või toimib nende kõrval ning kuidas jagunevad süsteemide rollid ja liidestused.	koolituste ja e-õppevarade, sh kesksete e-koolituste ja e-õppevade pakkumist ning õppetegevusega seotud andmete töötlemist. Seetõttu on põhjendatud, et seaduses reguleeritakse konkreetse andmekogu õiguslikku alust ning kasutatakse selle ametlikku nimetust. Eesti õiguskorras on tavapärane, et seaduses nimetatakse konkreetseid riiklikke andmekogusid ja infosüsteeme nende ametliku nimega. Selgitame, et Digiriigi Akadeemia nimetamine seaduses ei takista tehniliste lahenduste muutmist, arendamist ega asendamist. Eelnõu ei reguleeri kasutatavat tarkvara, tehnilist arhitektuuri ega konkreetseid tehnoloogilisi lahendusi, vaid Digiriigi Akadeemia kui avaliku ülesande täitmiseks loodud andmekogu ja teenuse õiguslikku alust. Kui tulevikus muutub platvormi tehniline lahendus, ei tähenda see automaatselt vajadust muuta seadust. Seaduse muutmise vajadus tekiks üksnes juhul, kui muutuks andmekogu identiteet, eesmärk või õiguslik mudel. Selgitame, et Digiriigi Akadeemia ei asenda olemasolevaid haridus- ega kutsevaldkonna infosüsteeme, vaid täidab neist erinevat eesmärki. Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS) peetakse arvestust formaalhariduse omandamise ja seda tõendavate dokumentide üle, kutseregistris peetakse arvestust kutsete üle ning JUHANis hallatakse täienduskoolitusega seotud andmeid. Digiriigi Akadeemia eesmärk on seevastu eelkõige avaliku sektori pakutava e-koolituste ja e-õppevara kättesaadavaks tegemine ning selle kaudu toimuva õppetegevuse üle arvestuse pidamine. Seetõttu ei ole Digiriigi Akadeemia käsitatav olemasolevaid andmekogusid dubleeriva lahendusena. Eelnõuga loome Digiriigi Akadeemiale õigusliku aluse, mis on eelduseks edaspidiseks andmevahetuseks olemasolevate infosüsteemidega. Digiriigi Akadeemial on selleks olemas tehniline võimekus. Näiteks on võimalik Digiriigi Akadeemias läbitud täienduskoolituste (e-koolituste) andmete edastamine teistesse süsteemidesse, kui selleks on loodud vastav õiguslik alus.
13. Rakendusakt ja andmekaitsealane mõjuhinnang Suur osa andmetöötluse tegelikust ulatusest, andmete väljastamisest, töötlejate vastutusest ja koolitustele esitatavatest nõuetest jäetakse määruse reguleerida. Eelnõu mõju ei ole võimalik hinnata rakendusakti tervikliku kavandita. Eesti Vabaharidusliit palub esitada enne menetluse jätkamist:	**Arvestatud osaliselt** Eelnõu menetluse käigus on täiendatud nii seaduseelnõu, seletuskirja kui ka rakendusakti kavandit. eelnõu juurde on lisatud rakendusakti kavand. Digiriigi Akadeemia põhimääruse kavandis on muu hulgas reguleeritud andmekogu eesmärk, vastutavate ja volitatud töötlejate ülesanded, juurdepääs andmetele ja andmete väljastamine, logimine ja säilitamine, e-koolitustele ja e-õppevaradele esitatavad nõuded ning järelevalve. Selgitame siiski, et rakendusakti menetletakse seaduseelnõust eraldi ning selle kooskõlastamine toimub pärast seaduseelnõu heakskiitmist.

1. andmekogu põhimääruse terviklik kavand; 2. andmevoogude ja andmesaajate kirjeldus; 3. andmekategooriate ja töötlemise eesmärkide vastavustabel; 4. säilitustähtaegade andmekategooriapõhine analüüs; 5. kaasvastutavate töötlejate ülesannete ja vastutuse jaotus; 6. andmekaitsealane mõjuhinnang või põhjendus, miks IKÜM artikli 35 kohast hinnangut ei ole vaja; 7. personaalse õpiraja tehnilise ja õigusliku toimimise kirjeldus; 8. järelevalve, kvaliteedi, autoriõiguste ja vaidlustamise korda käsitlevad sätted.	Eelnõuga kohaselt sätestatakse seaduses Digiriigi Akadeemia eesmärgid, töödeldavate isikuandmete kategooriad, kaasvastutavad ja volitatud töötleja ning andmekategooriate kaupa säilitustähtajad. Seaduse volitusnormi alusel täpsustatakse põhimääruses muu hulgas andmete täpne koosseis, andmete edastamise ja väljastamise kord, andmeandjad, liidestamise tingimused ning e-koolitustele ja e-õppevaradele esitatavad nõuded. Andmete väljastamise eesmärke ja adressaate reguleeritakse samuti juba seaduse tasandil. Põhimääruse kavand täpsustab juurdepääsu ja väljastamise korda ning näeb ette andmete väljastamise viisid. Selgitame, et andmetöötluse põhielemendid ei ole jäetud üksnes rakendusakti tasandile. Eelnõus endas sätestatakse Digiriigi Akadeemia eesmärgid, töödeldavate isikuandmete kategooriad, kaasvastutavad töötlejad ja volitatud töötleja ning andmekategooriate säilitustähtajad. Põhimäärusele antav volitus puudutab muu hulgas andmete täpse koosseisu ning edastamise ja väljastamise korra täpsustamist. Eelnõule on lisatud Digiriigi Akadeemia põhimääruse kavand. Põhimääruse kavand reguleerib muu hulgas andmekogu eesmärke, vastutavate ja volitatud töötlejate ülesandeid, andmeandjaid ja andmete Akadeemiasse edastamist, andmetele juurdepääsu ja nende väljastamist, logimist ja säilitamist, e-koolitustele ja e-õppevarale esitatavaid nõudeid ning järelevalvet Märkuses nimetatud andmevood ja andmesaajad tulenevad eelnõu ja põhimääruse koostoimest. Eelnõu kohaselt võib andmeid väljastada e-õppe pakkujale e-õppe läbiviimiseks ning tööandjale, seaduse alusel kontrolli teostavale asutusele või muule pädevale isikule kohustusliku e-õppe läbimise kontrollimiseks vajalikus ulatuses. Põhimääruse kavand täpsustab andmeandjaid, sealhulgas rahvastikuregistri, äriregistri ning teiste kavandis nimetatud andmekogude kaudu saadavaid andmeid ja andmevahetuse viise. Samuti määratakse põhimääruses, millises koosseisus võib andmeid kuvada e-õppe läbimist kontrollivale isikule või e-õppe pakkujale ning nähakse ette õigustatud aluse eelnev kontroll. Andmekategooriad ja säilitustähtajad on sätestatud juba seaduseelnõus andmekategooriate kaupa ning põhimääruse kavand kordab ja täpsustab seda regulatsiooni. Kaasvastutavate ja volitatud töötlejate ülesannete jaotus on täpsustatud põhimääruse §-des 4 ja 5. Kavandi kohaselt on kaasvastutavad töötlejad JDM ning Akadeemiat kasutavad juriidilised isikud

	ning volitatud töötlejale on ette nähtud muu hulgas andmekogu pidamise, juurdepääsu, säilitamise, turbe ja tehnilise haldusega seotud ülesanded. Andmekaitsealase mõjuhinnangu osas ei ole IKÜM artikli 35 kohase andmekaitsealase mõjuhinnangu koostamise kohustust tuvastatud, kuna kavandatava isikuandmete töötlemise puhul ei ole hinnatud tõenäoliseks füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suure ohu tekkimist. Seetõttu ei ole eraldiseisva andmekaitsealase mõjuhinnangu koostamine käesolevas menetlusetapis vajalik. Personaalse õpiraja puhul täpsustame, et eelnõuga kavandatud funktsioon seisneb füüsilisele isikule tema läbitud õppe ülevaate ning tulevikus läbitava e-õppe soovituste kuvamises. Vastav eesmärk on eelnõus eraldi sätestatud ja selle jõustumine on kavandatud 1. jaanuarile 2028. Seletuskirjas on täiendavalt selgitatud, et soovituste tegemisel võetakse arvesse isiku varem Digiriigi Akadeemias läbitud e-õpet. Enne nimetatud funktsiooni rakendamist tuleb selle konkreetne andmetöötluslahendus hinnata andmekaitsenõuete, sealhulgas IKÜM artikli 35 nõuete suhtes. Järelevalve ja kvaliteedinõuded on samuti põhimääruse kavandis käsitletud. Põhimääruse § 16 sätestab e-koolitusele ja e-õppevarale vormilised ja kvaliteediga seotud nõuded ning § 18 kohaselt tehakse Akadeemia pidamise üle järelevalvet õigusaktides sätestatud korras.